

89 3

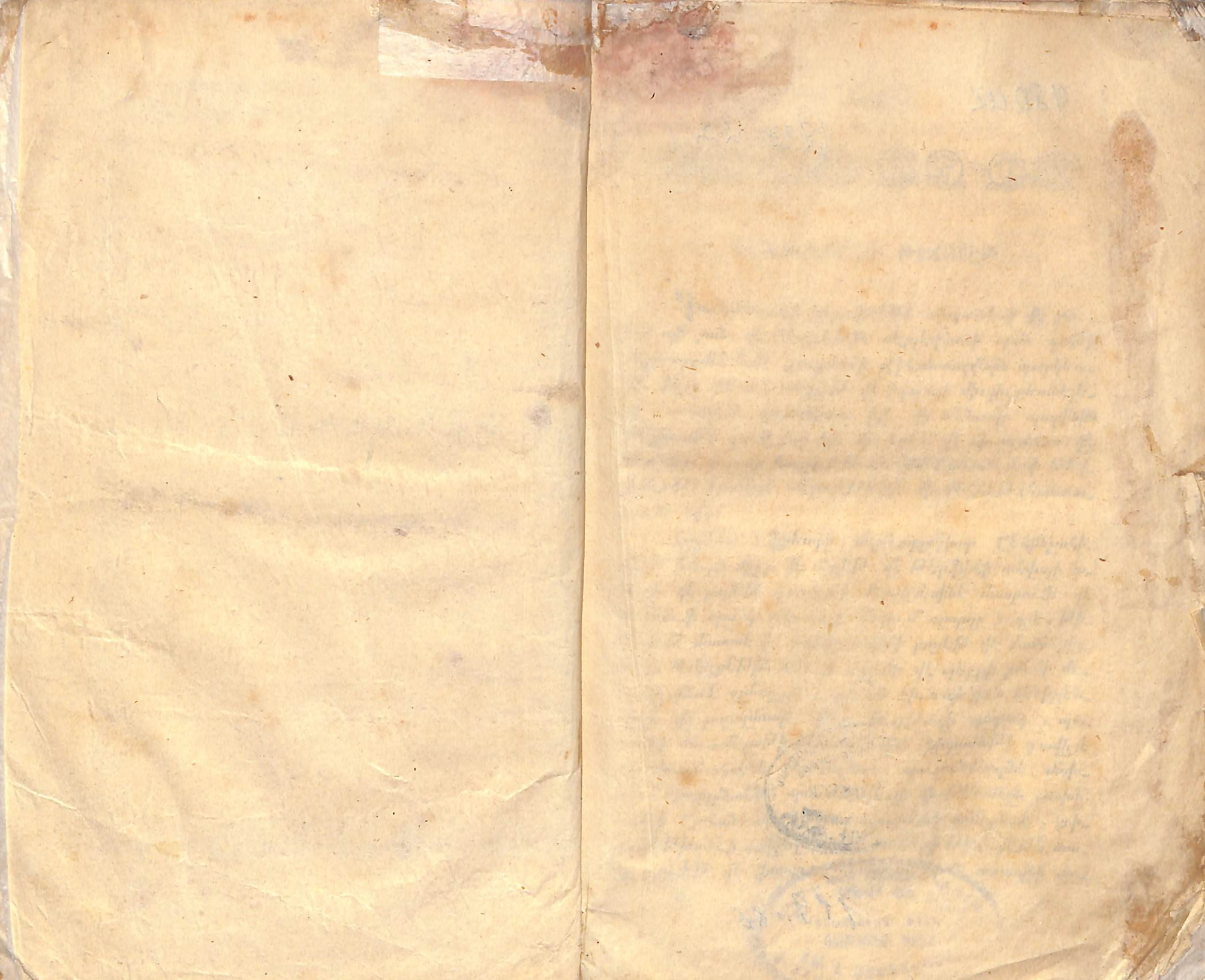
Zugabe
Kpl. G

7 — 27

79

ԳՆՆՈՆՆԵՄԼԻ

ԹԻՆԵՐԻԹ

78042

(893-4.3)

119-86

=1=

ԳԱՆՈՆՆԱՄԻ ԹԻՃԱՐԻԹ

Գանոննամեի խղափեթին տիպաճէսի վէ քիւ-
թիւպի շան վէ Շէվքեթին սերլէվէասի օլան զաթի
մէքեարըմնէմաթ Հաղրեթի ճիհանտարինին պարկեա-
հի ֆէյզ փէնահ տէվէթ վէ իգպալի միւլիւքեանէլէ-
րի՝ ատալէթ գանոնլարը իլէ վէ ճէնապի պարինին
թէյիտաթի գավիյիսի իլէ միւհքեմ վէ միւշէյեհտ, վէ
հէր պիր միհամի խայրիյէթ էնճամ Հահանէլէրի թէվ-
ֆիգաթի իլահիյէ տէլալէթի իլէ միւմէհհէթ (հաստա-
տուն) տիր:

Տայիմա էֆքեարի մէքեարըմնիար Շէհինշահի-
լէրի՝ իմարի միւք վէ միլէթ վէ թէրֆիհի ահվալի ա-
հալի վէ լայէթ գաղիյէի մէրղիյէսինէ մասրուֆ վէ
մաթուֆ օլուպ. ճիւմլէյէ մալիւմ օլտըղը իւղը, թի-
ճարէթ մատուտի՝ իսթիրահէթի լայէթ վէ մամուրիյ-
էթի մէմլէքէթին ճիւղի ազամի վէ պէլքի բուհի մէ-
սապէսինտէ օլմաղըլէ, պունըն կիւն պէկիւն կէնիշլէն-
մէսի վէ չօղլամասը՝ փէք միւգթագի օլարազ, պու-
տախի մուամէլաթի թիճարէթին՝ նիզամաթի գավիյէ
վէ միւսթահսէնէ թահտընտէ պուլունմասընէ մախ-
սուս օլտըղընտէն, պու մաթլէպի միւթէնանըն տախի՝
սայէի Հահանէտէ, պուլմասի զըմնընտէ, թի-
ճարէթխանէի ամիրէլէրինտէ ումուրի թիճարէթէ տա-
լի բուլէթ վէ ֆասր օլտըղընտէ օլան տաալիի վա-

գրանքն՝ ուսուլի թիճարեթէ թագալիգէն թույլեթ օլունմասը , վէ ասգուլիթա տավալարընն տախի՝ սայէի միւլիւքեանէլէրինտէ ատալեթ գանոնլարըն իւղէրինէ պինա գըլընմասը նէգտի Շահանէտէ մաթուլ վէ միւլ-թէգէմի ալի տիր:

Եկերլի շիմոյէ գատար օ մագուլէ թիճարեթ տավալարը գալախտի մէրիյէսի վէճէլ թույլեթ օլուն մագտէ իսէ տէ , պու ուսուլ փէքտէ մագպուլ վէ միւլ-թագէմ օլմատըղը ճիհէթլէ՝ շիմոլքի թիճարեթին միւլթաճիյէթինէ վէ թէպէանըն մէնֆաաթընը թէք-միլէն մուհաֆաղայէ էլվիրէճէկ տէրէճէտէ օլմատըղընէ մէպնի , ուսուլի թիճարեթին մէվգուֆի ալէյհի օլան շէրաթի լաղըմէյէ տաիր եէնի պիր Գանոննամէնին եաղըլմասընէ , վէ սաիր ֆիրուլաթ վէ միւլթա-ղիյաթի թէրթիպ վէ իճրա օլունմասընէ՝ էմր վէ իրա-տէի իսապէթատէի ճէնապի թաճտարի շէրէֆսուտուր պույրուլմուշ օլմասի իլէ , թիճարեթ գանոնլարընտան պիր մէճմուա (տէտրակ) թէրթիպ օլունտի , քի թէպէաի Տէվլէթի Ալիյէնին ասգուլիթալարընէ գօլայըգ օլա , վէ եէտլէրինտէ պուլունաճագ սէնէտաթ իլէ տէֆ-թէրլէր վէ սաիր քեաղիտլէր թիճարեթ ուսուլինէ միւլթապըգ օլարագ , իգթիղա էթտիկինտէ՝ մագպուլ թուլթըա , վէ պու ուսուլըն իճրասընտէն տօլայի՝ պիր գաթ տահա ասգուլիթաճա էմնիյէթի մուճիպ օլա:

Եճմուայի մէղքիւրէ՝ Տէվլէթի Ալիյէնին ուսուլ վէ նիզամաթի միւլթէպէրէսինէ միւլթապըգ սու-րէթլէ գարարլաշտրըլմագ իւղրէ , պունտէն ագտէմ թիւճճար վէ սաիրէտէն լաղըն իլէլէրին ճէմ վէ ճէլլի իլէ՝ զէրաթ մէճլիթիլէտէլ գըրաթ , մէճմուայի մէղքիւրէ տէօրթ գըամէ թագսիմ օլու-

նուպ . պիրինճի գըամը՝ ալէլ ըթլագ մուամէլէի թիւ-ճարեթ վէ ագտի շիքէթ (օրթագըգ) վէ ուսուլի փօ-լիչա . իքինճի գըամը՝ թիճարեթի պահրիյէ (տէնիղճէ) վէ անա միւլթաալլիգ էմնիյէթ . իւլիւնճիւ գըամը՝ մէ-սալիհի իֆլասըն թահգիղ վէ թէսլիյէսի . տէօրտիւն-ճիւ գըամը տախի՝ թիճարեթ մահքէմէլէրինին թան-ղիմ վէ թէրթիպի մատտէլէրինի շամիլ օլարագ: Ս իքր օլունան գըսըմլէրտէն՝ թէսլիյէի մահաքիմէ տաիր օլան տէօրտիւնճիւ գըամըն մէսէլէլէրի վէ հիւքիւմլէրի՝ Տէվլէթի Ալիյէնին ուսուլի հալիյէ վէ տախիլիյէսինէ թէվաֆիւղ իթմէտիկի ճիհէթլէ , իճրասի գապիլիղ օլտըղը , վէ սայէի ատալեթվայէի ճէնապի Փատիշա-հիտէ՝ թիճարեթի պահրիյէ տախի տըգգաթ օլունա-ճագ մատտէլէրտէն օլարագ , անըն տախի՝ Տէվլէթի Ալիյէնին տէնիղճէ օլան ուսուլինէ թագալիղ իլէ , սուրէթի թանղիմինէ պագըլմասը լաղըմէտէն իսէ տէ , տէրէճէի իւղիւմ վէ էհէմմիյէթի՝ ալէլ ըթլագ մու-ամէլէի թիճարեթէ տաիր օլան տիկէր իքի գըամըն թահթընտէ պուլունտըղը էճիլտէն , թէսլիյէի մահա-քիմէ տաիր օլան տէօրտիւնճիւ գըսըմտէն սարֆի նա-ղար օլունարագ , թիճարեթի պահրիյէյէ միւլթաալլիգ օլան մատտէլէր՝ պունտէն պէօյէ թէսլիյէ վէ թան-ղիմ իլէ՝ զէյլ վէ իլամէ օլունմագ իւղրէ , իւղիւմի հա-ղիգիտի տէքէար օլան պիրինճի վէ իւլիւնճի գըսըմ-լէրտէ եաղըլմը օլան մատտէլէր միւլթաքէրէ վէ թէտ-գիղ , վէ Տէվլէթի Ալիյէնին ուսուլի ճարիյէ վէ տա-խիլիյէսինէ թագալիղ օլունարագ , տէֆթէր թուլթ-մագ , վէ օրթագըգ իթմէք , վէ փօլիչա չէքմէք , վէ իֆլասէ չըգանլարըն ումուրլէրինի թէսլիյէ իլէմէք մատտէլէրինի հալի , վէ իքի գըամը միւլթէվի օլմագ

իւզընէ՝ իւշ եիւզ օն պէշ մատտէտէն իպարէթ օլան
իշ պու Գանոննամէի թիճարէթ թէրգիմ վէ թանգիմ,
վէ խաքիփայի Հիւմայիւն Միւլիւբեանէյէ արզ վէ
թագտիմ օլունմուշ: 11 է Գանոննամէի մեղքիւրըն պա-
սրուպ հէրքէսէ իլան օլունմասը , վէ պունտէն պէօլէ
սըֆաթի թիճարէթտէ օլան ախգուլթա հազգընտէ
մէրի իւլիճրա վէ տէսթուր իւլամէլ թուլթըմասը պա-
պընտէ՝ միւպարէք խաթթի Հիւմայիւն Մէհապէթ-
մագրուն Ճէնապի Շէհինշանի Շէրէֆ էֆղայի սահի-
ֆէի սուտուր պույրուլմուշ տըր:

Հէման ճիւմլէ մէվճուտաթէ թէրթիպ վիւրէն
րապպիմիզ թաալէա վէ թէգատտէս հազրէթլէրի՝
քիւթիւպի Սալթանէթ վէ Շէվքէթին սէրլէվհասի վէ
նուսիսէի միւք վէ միլլէթին շիրազէպէնտի օլան վէլիւ-
նիմէթ պիմիննէթիմիզ Փատիշահըմրզ էֆէնտիմիզ
հազրէթլէրինին էօմրիւ վէ իզպալի շահանէլէրինի զէյ-
ատէ վէ էֆղուն , վէ սայէի իւպպէհէթվայէի միւլիւ-
քեանէլէրինի ճիւմլէմիզ հազգընտէ էպէտի նիւմուն
պույուրսուն , ամին:

Գաննի թիճարէլին պիւրիճի գըսը՝ ալէլ լէլագ թի-
ճարէլ , վէ իփիճի գըսը պաթի՝ ահվալի իֆլա պէյաննիպէ
օլուպ , ալէլ լէլագ հոսթէլէի թիճարէլի շափլ օլան պիւրի-
ճի գըսը՝ պիւր գաշ ֆասըլպէն իպարէլ պիւր:

ՊԻՐԻՆՃԻ ՖԱՍԸԼ

ԹԻԻՃՃԱՐ ՀԱԳԳԸՆՏԵ ՏԻՐ

Պիւրիճի հապաէ: 1) Թիճարէթլէ մէշորուլ օլան վէ
թիճարէթէ տաիր սէնէտաթ իլէ ազտի մուգալլէլէ
իտէն քիմսէլէրէ թիւճճար տէնիլիր:

Իփիճի հապաէ: Իկիրմի պիր եաշընը թէքմիլ իտէն
քիմսէ ուսուլի թիճարէթէ կիրիշմէյէ մեղուն օլուպ ,
օն սէքիզ եաշընը թէքմիլ իտէնլէր տաթի՝ վէլիսի վէ
եա՝ վաթիսի թարաֆընտէն քէֆալէթ վէ թիճարէթ-
խանէ ճանիպինտէն ըուխսաթ օլմատըղճէ՝ թիճարէ-
թէ կիրիշմէյէ մեղուն օլմայա:

ԻՔԻՆՃԻ ՖԱՍԸԼ

ՀԵՐ ՊԻՐ ԹԱՃԻՐԻՆ ԹՈՒԹԱՂԷ ՄԷՃՊՈՒՐ ՕԼՏԸՂԸ
ՏԻՖԱԹԻՐ ՊԵՅԱՆԸՆՏԵ ՏԻՐ

Իւշիւնճի հապաէ: Հէր պիր թաճիր՝ կիւն պէ-
կիւն վէ մատտէ պէմատտէ պօրճընը վէ զիմէմինի վէ

մաթլուպաթընը դայտ խլէմէք իշիւն , ժուրնալ Թա-
պիր օլունան եէվմիյէ տէֆթէրինի ԹուԹմաղէ մէճ-
պուր օլուպ , Թիճարէթէ տաիր ճէմի մուամէլաթընը
վէ մուպայեա խլէտիկի փօլիչայը վէ եախօտ քէնտու-
սինէ չէքիլուպ գապուլ խլէտիկինի վէ զահրիյէ գօյա-
րազ նագլի հալալէ իթտիկինի վէ ալէլ ըթլագ ախ-
զուիթասընը դայտ , վէ էվճէ մասարիֆինի տախի այ
պէ այ պիր գալէմ օլարագ՝ տէֆթէրի մէգքուրէ Թահ-
րիր խլէյէ . վէ պուռնտէն պաշգա տախի պիր տէֆթէր
ԹուԹուպ , օրթագլէրինէ վէ ատէմլէրինէ կեօնտէրտի-
կի մէքթուպլէրի դայտ իտէ . վէ օրթագլէրինտէն վէ
ատէմլէրինտէն կէլան մէքթուպլէրի՝ այ պէ այ պալ-
լայուպ հըֆզ խլէյէ :

Տեօրափիւնճի- Տապաէ : Թաճիր օլան քիմէսնէ՝ իւ-
շիւնճիւ մատտէտէ պէյան օլան տէֆթէրլէրտէն պաշ-
գա՝ հէր սէնէ փալանճօ Թապիր օլունուր տիկէր պիր
տէֆթէր տախի ԹուԹմաղէ մէճպուր օլուպ , նագլ
օլունան էմիլալ վէ էշեասընը վէ պօրճընը վէ զիմէմինի
վէ մաթլուպաթընը պու տէֆթէրէ պիրէր պիրէր դայտ
վէ Թահրիր խլէյէ :

Պէշիւնճի Տապաէ : Օ կըր օլունան կըի տէֆթէր-
տէ պաշգա լուղէթ եազըլմասը միւմքին օլաճագ մէր-
թէպէ պօշ եէր պըրաղըլմասը , վէ եազը պօզուգըղը վէ
եազը սըրասընըն արասընէ լուղէթ իլալիսի վէ իշարէթ
Թարղը իլէ տէֆթէրին քէնարընէ ազ վէ չօգ խպարէ
չըգարմասը վէ իլալիսի ճալիզ օլմայա . վէ ժուրնալ
տէֆթէրինէ՝ հէր սէնէ Թէմամընտէ Թիճարէթխանէ-
տէն պու խուսուսէ մէմուր պիր զաթ պուռը իպրազ
խտէն Թաճիրին մուլաճէհէսինտէ սահ քէշիտէ խ-
լէյէ . գալաը քի մէմուրի մուամիլէյհ հիչ պիր պէհանէ

իլէ տէֆթէրի մէգքիւրըն պիր քէլիմէսինի օգուամաղա
մէզուն օլմատըղը մալիւմ օլա . վէ մէգքիւր տէֆթէր-
լէրէ պիր շէյ եազըլմազտան մուգատտէմ եինէ Թի-
ճարէթխանէտէն պու իշէ մախսուս պիր մէմուր տէ-
ֆաթիրի մէրգումէնին սահիֆէլէրինէ նօմէրա գօյ-
ուպ , օլ տէֆթէր գահ սահիֆէ խա՝ տէֆթէրին ալ-
թընէ տէրճ իտէրէք իմզա գօյա :

Միւլիւնճը Տապաէ : Թապիրի Թիւճճար ԹուԹմա-
ղէ մէճպուր օլորգլէրի տէֆթէրլէրտէ՝ եօգարտա
եազըլան շէրալթի լազըմէյէ ըիայէթ իթմէյուպտէ՝
տէֆթէրլէրինի ուղղունարզ վէ նիզամնը ԹուԹարզ-
լէրի հալտէ , հինի մուրաֆատէ օ մագուլէ նիզամէ
միւԹապրգ օլմայան տէֆթէրլէրէ իթիպար օլունմայա :

Լէպիւնճի Տապաէ : շինի մուրաֆատէ՝ Թիւճճար
տէֆթէրլէրինին իպրազ օլունմասը էմր օլունմայուպ ,
անճագ ումուրի շիրքէթ վէ վէրասէթ վէ գումիւնեա
մուգատէմէսի վէ իֆլաս վուգուլինտէ՝ տէֆաթիրի լա-
զըմէ Թիճարէթխանէտէն ըէսմէն Թալապ օլունա :

Սէրիլիւնճի Տապաէ : Լօգարտա եազըլան գախտէյէ
միւԹապրգ Թանղիւմ օլունան Թիւճճար տէֆթէրլէրի՝
Թիւճճար պէյնինտէ վուգու պուլան տալալէրէ տէլիլ
վէ պիւրհան (վկայ) օլմաք իւզըն՝ գապուլ օլունա :

Տօգուլունճը Տապաէ : Պիր տալանըն լուլէթի էս-
նատէ՝ նիզալը օլան մատտէնին զահրէ ինրաճի զըմ-
նընտէ , եալընըզ նիզալը օլան խուսուսըն լուլէթի
իշին՝ Թիճարէթ տէֆթէրլէրինին իպրազ Թիճարէթ-
խանէ Թարաֆընտէն ըէսմէն Թէմպիհ օլունա :

ԻՒՉԻՒՆՃԻՒ ՖԱՍՈԼ

ԱԳՏԻ ՀԻՐԲԵԹ ՊԵՅԱՆԸՆՏԵ ՏԻՐ

() նոսնձը հասկէ: Հասկայ իւրդանոն՝ թիճարէթ շիրքէթէրի իւչ նէվի (տիւրլիւ) տիր:

Պիրինձի՝ գօլէքթիֆ թապիր օլունուր, ումու մի պիր իսմ իլէ օրթագլարըն մէճմուլինի շամլիլ օլան շիրքէթ տիր:

Իքինձի՝ գումանտիթ թապիր օլունուր, սրվարըն թարիգի իլէ օլան շիրքէթ տիր:

Իւչիւնձիւ՝ աթօնիսմ թապիր օլունուր, հիչ պիր հիսսէտարըն իսմի զիքր օլմագսըղըն, էսհամ (հիսսէ) իւզէրինէ վագըր օլան շիրքէթ տիր:

ՊԻՐԻՆՃԻ ՆԵՎԼ

() ն պիրինձի հասկէ: Պօլէքթիֆ թապիր օլունան շիրքէթ շու վէճէլ տիր քի՝ իքի վէ եախօտ զիյատէ քիմէսնէր պէյլինէրինտէ ազտ օլունուպ, օլ շիրքէթէ պիր իսմի մախսուս գօնուլմատէն, վէ տինա՝ եանի շիրքէթ իւնվանը իլէ թիճարէթ գաստ իյլէմէքտէն իպարէթ տիր:

() ն իքինձի հասկէ: Հիրքէթի մէզքիւրէյէ գօնուլաճագ իւնվան՝ անճագ շէրքէթտէն պիրինին իսմինէ վէ եախօտ իքիսինին իսմլէրինէ ույտուլմագ լագըմ տոր:

() ն իւչիւնձի հասկէ: Հիրքէթի մէրգուլմտէ իմզայէ մէզուէն օլան շէրքէթին իմզա իյլէտիկի սէնէտաթտէ եազըլան ճէմի թաահհուտաթ վէ մուգալէլաթ իչին՝ շիրքէթէ տախիլ պուլունան պիլճիւմլէ օրթագլէր քէֆիլ վէ զամին տիրլէր:

ԻՐԻՆՃԻ ՆԵՎԼ

() ն պեօրպիւնձի հասկէ: Պոլմանտիթ՝ եանի սրվարըն թարիգի իլէ օլան շիրքէթ շէյլէ տիր քի՝ պիր թարաֆտէն պիր պիրինէ միւթէքէֆֆիլ վէ մէսուլ օլան պիր վէ միւթէատտէտ շէրքէթ, վէ տիկէր թարաֆտէն եալընը սէրմայէլէրինի գօյուպ՝ գօմանտիթէն՝ եանի սէրմայէ սահիպի վէ սրվարըն օրթագ թապիր օլունան պիր վէ միւթէատտէտ շէրքէթտէն իպարէթ օլան շիրքէթ տիր: Վ է պունըն տախի միւշթէրէք պիր թէսմիյէսի օլուպ, պիր պիրինի միւթէքէֆֆիլ վէ մէսուլ շէրքէթտէն պիրինին վէ եախօտ նիչէլէրինին իսմի օլմագ լագըմ տոր:

() ն պէլինձի հասկէ: Պիր պիրինի միւթէքէֆֆիլ օլմագ իւզըն՝ սէնէտտէ իսմլէրի մէզքիւր օլան շէրքէթ պիր գաչ քիշի օլուպտէ, ճիւմլէսի պիրտէն վէ եախօտ ճիւմլէ եէրինէ պիր վէ միւթէատտէթ շէրքէթ ումուրի շիրքէթի իտարէ իյլէտիքէրի հալտէ, իշ պու շիրքէթ՝ պիր պիրինի միւթէքէֆֆիլ շէրքէթէ նազարէն ումուլմի իսմ իլէ մագուտ (պաղանմը) շիրքէթ մագուլէսինտէն, վէ եալընըճա սէրմայէ աահապի օլանլէրէ սրվարըն շիրքէթի՝ եանի գումանտիթ գապիլինտէն օլուր:

() ն պլինձը հասկէ: Պոլմանտիթէն օլան շէրքէթին իսմի՝ շիրքէթ իւնվանընէ տախիլ օլմագ:

() ն եէպինձի հասկէ: Պոլմանտիթէն օլան շէրքէ եալընըճա շիրքէթ սէրմայէսինէ գօյուրը վէ եախօտ վագ իյլէմէք իւզըն թաահհուտ իյլէտիկի ազճէտէն զիյատէ զարար վէ զիյեանի միւթէհամմիլ տէկիլ տիր:

(յ) Եւսիւնի Տապալէ: Ղումանտիթէն ուն շէ-
րէք՝ շերքէթ ումուրինտէ գուլանըմազ վէ վէքիլ տա-
խի օլմասի ճախզ օլմազ:

(յ) Կոգու-նճը Տապալէ: Լօգարտա զէքր օլունան
մատտէտէ թապրիս օլունան մէմնուիյէթէ (արգել-
մանը) մուխալէ ֆէթ իտէն գումանտիթէն շերքէ-
թին ալիւճիւմէ պօրճլարը վէ թաանհոտլարը իչին
միւթէքէֆֆիլ վէ միւթէանհիտ օլմազ լազըմ կէլուր:

ԻԻԶԻԻՆՃԻԻ ՆԵՎԻ

Իյիւրի Տապալէ: Լ թօնիմ թապիր օլունուր ի-
սիմնիզ շերքէթին՝ թիճարէթ ուսուլի իւզըն շերքէթ
իւնլանի օլմայուպ, հիչ պիր հիսսէտարըն իսմի իլէ թա-
րիֆ օլունամազ:

Իյիւրի Կիւնճի Տապալէ: Շերքէթի մէղքիւրէ հէր
նէ էշէա իչին օլաճազ իսէ՝ օլ էշէանըն իսմ ու իէս-
մինին թապրիսի իլէ թարիֆ օլունուր:

Իյիւրի Իսիւնի Տապալէ: Շերքէթի մէրգումէնին
սուրէթի իտարէսի՝ միւմէգգաթէն (առժամանակեայ)
վէքիլ վէ ազլ վէ նասպլէրի ճախզ օլան քիմէսնէլէր մա-
րիֆէթի իլէ իճրա օլունուպ, իշ պու վէքիլէր իսէ՝ օր-
թազ, վէ օրթազտէն մատա, վէ իւճրէթիլ, վէ իւճ-
րէթսիզ օլմասը միւսալի (հաւասար) տիր:

Իյիւրի Ի-էի-նճի- Տապալէ: Ս իւտիրլէր՝ եալընըզ
քէնտուլէրինէ իհալէ օլունան վէքէալէթին իճրասը
իչին մէսուլ օլուպ, օրթազըզ ումուրըն իտարէ
իլլէմէսինտէն տօլայի՝ օրթազըզըն թաանհոտլէրինէ
տաիր պօրճլու վէ քէֆիլ տէկիլ տիրլէր:

Իյիւրի Կիւնճի-նճի- Տապալէ: Հիսսէտարլէր՝ շեր-

քէթ սէրմայէսինէ գօտուղլէրի հիսսէլէրինտէն զիյա-
տէ զարար վէ զիյանի զամին (վճարող) տէկիլ տիրլէր:

Իյիւրի Կէլիւնի Տապալէ: Իսիմ գօնուլմամը շերքէ-
թին սէրմայէսի պիր թազըմ սէհիմլէրէ, վէ սէհիմլէր
տախի մէպլաղը միւթէսալի (հաւասար) պիր թազըմ
հիսսէլէրէ միւնգապիմ օլուր:

Իյիւրի Կլէնճը Տապալէ: Սէհիմ սէնէտաթընտէ սա-
հիպլէրին իսմի սարահէթէն (յայտնի) եազըլմամազ
իւզըն՝ թանղիմ օլունան գումիանեա էսհամի սէնէտի՝
հէր քիմին եէտինտէ պուլընուր իսէ, սէհիմ միւթէ-
սարիֆի օլուպ, սաթըմասը տախի՝ սէնէտին թէսլիմի
իլէ օլուր:

Իյիւրի Եէպիւնի Տապալէ: Սէհիմ սէնէտաթընտէ սա-
հիպլէրին իսիմլէրի միւսարրահ (յայտնի) օլմազ իւզըն՝
թանղիմ օլունան գումիանեա էսհամի սէնէտաթընն՝
գումիանեա տէֆթէրլէրինտէ մուգայէտ օլմասը, վէ
սաթըմասը տախի՝ գումիանեա թարաֆընտէն սէնէ-
տին քէնարընէ շէրս վիրիլէրէք իմգա գօյմազ վէ գում-
իանեա տէֆթէրլէրինէ գայտ իթմէք իլէ իճրա գը-
լընմասը լազըմէտէն տիր:

Իյիւրի Եւսիւնի Տապալէ: Իսիմ գօնուլմամը շեր-
քէթին ազտ վէ թանղիմինէ՝ էվիլէ էմրտէ պա ֆէր-
մանի ալի իզին վիրիլտիքտէն սօնրա, շէրիքլէր պէյնին-
տէ թէրթիպ օլունաճազ գօնթրաթօ սէնէտինի թազ-
տիմ իլէ, մազմուլընտէ՝ միւք վէ միլլէթէ մազարրէթ-
լու շուրուլ վէ գուլուտ օլմատըղը թազտիրճէ, իճ-
րասընէ իրատէի սէնիլէի Հահանէ սուտուր իտէր իսէ՝
օլ շերքէթին թանղիմ վէ իճրասը ճախզ օլուր:

Իյիւրի Կոգու-նճը Տապալէ: Ղօմանտիթէ՝ եանի սը-
փարը թարիգի իլէ օլան շերքէթլէրին սէրմայէսի տա-

խի էսհամէ Թագսիմ օլունմագ ճախղ օլուպ , անճագ պու մագուլէ գօմանտիթ հագգընտէ գօնուլմուշ օլան սաիր պիլճիւմլէ նիզամաթ վէ գալիտին ըիայէթ (անեղծ) վէ վիզայէթի (պահպանութի) լազըմ կէլուր:

() Եւրպի Տապի: Վօլլէթիֆ՝ Եանի ումուլի իսմի իլէ , վէ Եախօտ գօմանտիթ՝ Եանի սըփարը Թաւիդի իլէ ադտ օլունմուշ օլան շիրքէթլէրին՝ Թիճարէթխանէ մարիֆէթի իլէ վէ Եախօտ շէրլէրի պէյնինտէ Եալընըզա քէնտու իմզալէրի իլէ ադտ օլունան սէնէտաթ միւթէպէր տիր : վէ Եալընըզ շէրլէրին իմզալէրի իլէ միւմզի օլան սէնէտաթն հիսսէտարլէրին ատէտի մըգտարընճէ օլմասը լազըմ տըր:

1) Է պէյլէ շէրլէրի պէյնինտէ Թանզիմ օլունան սէնէտաթ՝ պիր սիյագ իւզըն օլուպ , գաջ նէֆէր հիսսէտար օլտըզը վէ նէ մըգտար սէնէտ վիրլիտիկի՝ հէր պիր սէնէտ տէլունինտէ Թասրիհ (բացայայտել) վէ պէյան օլունա . վէ Ֆագաթ սէնէտաթ՝ Թիճարէթխանէտէ Թանզիմ , վէ Թիճարէթխանէ տէֆթէրլէրինէ գայտ օլունտըզը սուրէթտէ , ծնուն պիր գաջ նուսիսէսինի (օրինակը) Եազմաղէ հաճէթ օլմայուպ , պիր ատէտի Էրլէրի:

() Եւրպի Տապի: Իսիմ գօնուլմամը օլան շիրքէթլէրին քօնթրաթօլէրի՝ Թիճարէթխանէ մարիֆէթի իլէ Թանզիմ օլունուպ , պատէհու արղ վէ իսթիզան օլունմագ լազըմէտէն տիր:

() Եւրպի Տապի: Վօլլէթիֆ՝ Եանի ումուլի վէ գօմանտիթ՝ Եանի սըփարը Թարիդի իլէ օլան շիրքէթլէրին մուգալլէ սէնէտաթն իճմալլիտէ՝ Էվլէլա Էսհամ վէ սըփարը Թարիդլէրի իլէ հիսսէտար օլանլէրտէն պաշգա՝ պիլ ֆիլլ շէրլէրին իսիմլէրի վէ

մախլէպլէրի վէ քէյֆիյէթի հալ վէ մահալի իգամէթլէրի . իքինճի՝ շիրքէթին Թիճարէթ իւնվանը . իւչինճի՝ շիրքէթ Թարաֆընտէն օլարագ թույլէթի ումուլ վէ իտարէ վէ իմզայէ մէզուն օլան շէրլէրին իսիմլէրի . տէօրտիւնճի՝ կէրէք Էսհամ օլարագ վէ կէրէք գօմանտիթ Թապիր օլունուլ սըփարը գապիլլիտէն օլարագ Էտա օլունմուշ վէ Եախօտ Էտա օլունմագ իւզըն պուլունմուշ օլան սէրմայէնին քէյֆիյէթի . պէյնինճի՝ շիրքէթին իպթիտասը վէ նիհայէթի օլան Թարիլիլէրի աչըզ աչըզ Եազըլմագ , վէ Ֆագաթ սահիպի սէրմայէ՝ Եանի գօմանտիթէյր օլան քիմէսնէնին իսմի Թասրիհ օլունմայարագ՝ Թիճարէթխանէյէ գայտ իլէ իլան օլունմագ (հրատարակել) լազըմէտէն տիր:

() Եւրպի Տապի: Վիր շիրքէթին ադտինէ տաիր Թանզիմ օլունան մուգալլէ սէնէտինին իսիլասասը՝ ըհամէն Եազըլտըզը հալտէ , Թիճարէթխանէ Թարաֆընտէն Թաստիգ վէ իմզա գըլլնուր: Իհսմէն Եազըլմայուպտէ՝ Ֆագաթ օրթագլարըն իմզայի մախսուսէլէրի իլէ միւմզի օլարագ մուգալլէ սէնէտաթն իսիլասասը Էկէր քօլլէթիֆ Թապիր օլունուլ պիրլինճի նէվի շիրքէթլէրինին պիրլինէ բաճի իսէ՝ պիլճիւմլէ շէրլէրի Թարաֆընտէն իմզա օլունուր: 2) Է Էկէր գօմանտիթ Թապիր օլունուլ իքինճի՝ նէվի շիրքէթլէրի գապիլլիտէն իսէ՝ Էսհամ վէ հիսսէլէրի իսթէր միւնգալիմ օլուն՝ իսթէր օլմասուն , մուգալլէ սէնէտաթն իսիլասասը՝ պիր պիրլինէ միւթէքէֆիլ վէ Եախօտ միւտիրի ումուլ օլան շէրլէրի Թարաֆընտէն իմզա օլունուր:

() Եւրպի Տապի: Ինանօնիմ՝ Եանի իսիմ գօնուլմամը շիրքէթլէրին ադտինէ տաիր սաաթը

օլան իրատեի սենյեի Շահանէ վէ շիրքէթին մուգաւ վէլէ սենէտի թիճարէթխանէտէ տիւարէ ետիրշտրըրը լուպ , պիր վագըթմոէ իքիսի պիրտէն իլան գըլընա :

() Եւ վէլինձի հապալէ : Հէր պիր շիրքէթին միւտտէթի թէքմիլինտէն սօնրա , թէքրար իմթիտատի (յարատեութիւն) լազըմ կէլուր իսէ՝ հիսսէտարլէրին պէյաննամէսի իլէ իսպաթ օլունուպ , իշպու պէյաննամէտէ վէ կէրէք շիրքէթին ագտիլնի միւպէյեին (ծանուցանող) սենէտտէ թախսիս օլունան միւտտէթինտէն էվիլէ պօզուլմասընը միւպէյեին օլան պիլ ճիւմլէ սէնէտաթ՝ կէրէք շէրքէթին հէր տիւրլիւ թէպտիլի , վէ էլ չէքմէլէրի , վէ ֆէրաղէթի , վէ հէր կեօնէ շէրաթի վէ ուգուտի ճէտիտէնին գօնուլմասը , վէ թիճարէթ իւնվանընըն հէր կեօնէ թէպտիլի՝ պալեատէ եազըլան օթուզ իքինձի վէ օթուզ իւլիւնձիւ մատտէլէրտէ պէյան օլունան շուրութ վէ դաւախտէ թաթպիգ օլունմագ լազըմ տըր : Վ է թաթպիգ օլունմատըրը թագտիրտէ՝ մուգալէլէլէրի միւթէպէր տէկիլտիր , ֆադաթպու խուսուս խարիճտէն զուհուր իտէն տաւաճիլէրին իպթալի հագլէրինէ սէպէպ վէ պէհանէ թուլթուլմայա :

() Եւ վէլինձի հապալէ : Պալեատէ եազըլան իւլէնիլ շիրքէթլէրտէն պաշգա , հիսսէտարըրը վէճի իլէ թիճարէթ շիրքէթլէրի տախի՝ հասէպ իւլգանոն միւթէպէր վէ մագպուլ տըր :

() Եւ վէլինձի հապալէ : Իշպու շիրքէթլէր՝ պիր վէ եախօտ պիր գաչ առէթ վէ պիր գաչ նէվի էֆալի թիճարէթէ տաիր օլուպ , մէպնի ալէյհա օլան էշեա վէ էմլալ վէ կէրէք սուրէթի թէքթիպլէրի վէ պէհէր շէրքէթին հիսսէի շայիասը՝ հիսսէտարլէր պէյնինտէ ագտ օլունմուշ օլան շուրութ վէ մուգալէլաթի մախսուսէ :

լէրինէ մէվգուֆ տըր :

() Եւ վէլինձի հապալէ : Պէրվէճի հիսսէտարլը՝ շիրքէթլէրին իսպաթը թիճարէթ տէֆթէրլէրի վէ մէքթուպլէրինին իպրազը իլէ օլմագ լազըմ տըր :

() Եւ վէլինձի հապալէ : Պէրվէճի հիսսէտարլը՝ օլան շիրքէթլէր՝ սաիր շիրքէթլէր հագգընտէ մէրի իւլիւնրա օլան թէքթիֆաթ վէ դաւախտի բէմիլիյէ միւհթաճ տէկիլ տիրլէր :

Վըրգընձի հապալէ : Շիրքէթ մասլահաթընտէն տօլայի շէրքէթեր պէյնինտէ վագը օլան հէր տիւրլիւ մուպրազա՝ միւմէյեիզէր մարիֆէթի իլէ բույէթ վէ ֆասլ օլունուր :

Վըրգ պիլինձի հապալէ : Սիւմէյեիզէր մարիֆէթի իլէ բույէթ օլունան տաւանըն՝ թիճարէթխանէյէ նագլի վէ եախօտ հիւքիւմ վէ իլամլէրինին իլղա վէ առէմ իճրասընըն իսթիտասը քէյֆիյէթլէրինէ թէշէպպիւս օլունմամագ իւզըն , պիր պիրլէրի իլէ մուարազա իտէնլէր ճանիպինտէն փէշինձէ մէշուլթ օլմամը իսէ՝ օլ տաւանըն թիճարէթխանէյէ նագլի ճալի տիր :

Վըրգ իւլինձի հապալէ : Սիւմէյեիզէրին նապ վէ թայինի՝ թարաֆէյն մուարազա իտէնլէրին միւմլի սէնէտլէրի իլէ վէ եախօտ թիճարէթխանէ մարիֆէթի իլէ օլուր :

Վըրգ իւլինձի հապալէ : Հիւքիւմ վէ իլամըն չըգմասը իլիւն մէօհլէթ վէրլիւմէսի՝ միւմէյեիզէրին նապլինտէն սօնրա պիր պիրլէրի իլէ մուարազա իտէնլէր ճանիպինտէն թային օլունուպ , մէօհլէթ խուսուսընտէ պիր պիրի իլէ ուլուշմազըր իսէ՝ թիճարէթխանէ թարաֆընտէն թանգիւմ օլունուր :

Վըրգ Կէօրպիւնձի հապալէ : Շէրքէթլէրին պիրի վէ

Եւթօտ պաղըլարը՝ միւմէյեիզլէրին թայիննտէն իմ-
թինա իտէրլէր իսէ , թիճարէթխանէ թարաֆընտէն
միւմէյեիզլէրին ըհամէն թայիննէ իպթիտար գըլունուր:

Գլըրգ պէլինճի Տապաէ: Թարաֆէյն մուարազա
խտէնլէր՝ տալալէրինէ տաիր էվըագ վէ միւզէքքիլէ-
լէրինի մէճլիսճէ հէր կեօնէ ըհամ վէ թէքէլլիւֆտէն
արի (ազաոտ) օլարագ , միւմէյեիզլէրին եէտլէրինէ
թէսլիմ իտէրլէր:

Գլըրգ պէլինճի Տապաէ: Իվըագ վէ միւզէքքիլէ-
լէրին թէսլիմնտէ ավգ ու թէխիր իտէն շէրլէք՝ օն
կիւն զարֆընտէ թէսլիմ իյլէմէք իւզլէ թէնպիհ օ-
լունուր:

Գլըրգ եէպինճի Տապաէ: Իէտ էլիգթիղա էվըա-
զըն թէսլիմի իչիւն վատէնին թաթվիլ վէ իմթիտաոր
(երկարելը) քէյֆիյէթի միւմէյեիզլէրին եէտի իգթի-
տարլէրինտէ տիր:

Գլըրգ պէլինճի Տապաէ: Իէնիտէն մէօհլէթ վի-
րլիմէտիկի վէ եաթօտ մէօհլէթի ճէտիտէ թէքմիլ օլ-
տըղը թագտիրտէ՝ հէման եէտլէրինէ թէսլիմ օլուն-
մուշ օլան էվըագ վէ միւզէքքիլէլէրին միւթալասը
իլէ տալանըն ըույէթ վէ հիւքմինէ միւմէյեիզլէրին սա-
լահիյէթի տէրքէար տր:

Գլըրգ փօգուղլինճի Տապաէ: Միւմէյեիզլէր պէյ-
նինտէ իթթիլաֆարա (անհամաձայնութիւն) վուզու-
ինտէ , տիկէր պիր միւմէյեիզլին իամի մուգալլէլէ սէնէ-
տինտէ զիքր օլունմուշ տէկիլ իսէ՝ միւմէյեիզլէր թա-
րաֆընտէն թային օլունուպ , անճագ ինթիլապը խու-
սուսընտէ միւթէֆֆիլգ էրլէյ (համաձայն) տէկիլլէր
իսէ , թիճարէթխանէ թարաֆընտէն պաշգա միւմէյեի-
զին թայինի լազըմ կէլուր:

Իլլէինճի Տապաէ: Միւմէյեիզլէրին հիւքիւմ վէ
իլամի՝ էսպապ վէ տէլաիլէ մէպնի օլմագ , վէ հիւ պիր
կեօնէ թատիլ վէ թաղէրի (աւրել կամ վուփոսել)
գապիլ օլմագսըղն՝ այնը իլէ իճրա օլունուպ , թիճա-
լէթ Նազըրընըն էմրի իլէ թիճարէթխանէյէ գայտ վէ
թէսճիլ վէ իւշ կիւն զարֆընտէ թէսլիմ վէ իթա օ-
լունմագ լազըմէտէն տիր: (1)

Իլլէ պիրինճի Տապաէ: Շէրլէքլէտէն պիրի էօլ-
տիւքտէ՝ օրթագըղը պօզուլուպ թիճարէթէ տաիր օլան
մուհաստէպաթը՝ մուգատտէմա օրթագըլարը իլէ ագտ
իյլէմիշ օլտըղը մուգալլէլաթ վէ գօնթիւթօլլէրի մու-
ճէպինճէ պալեատէ եազըլան շուրուլթէրէ թաթպի-
զէն թիճարէթխանէտէ ըույէթ օլունմասընէ վարիս-
լէրի մէճպուր օլա: (2)

Իլլէ իթինճի Տապաէ: Թիճարէթ շիրքէթինէ միւ-
թաալլիգ պիր մուարազատէն տօլայի՝ պաղը սապի վէ
սաղըրին միւմէյեիզ մարիֆէթի իլէ ըույէթ օլունմուշ
օլան տալալէրինին սապիլլէրի սիյանէթէն պէթէքրար
թիճարէթխանէյէ նագլինի իտտիա իյլէմէկէ վասի
մէճպուր տր:

(1) Մէթնիտէ պէյան օլունան էսպապ վէ տէլաիլտէն միւրատ՝
հիւքմ օլունան խուսուս գաննի թիճարէթին գալընճը մատտէսինէ
թաթպիլգէն ըույէթ վէ հիւքմ օլունմուշ իսէ , եազըլան իլամտէ պէյան
օլունմասը լազըմ կէլի տիմէք օլուր:

(2) Օ՝մագուլլէ վէֆաթ իտէն շէրլէքլէ պտտ էլմուհաստէպէ գուհուր
իտէն էմվալ՝ քիւշիւք վարիսլէրի օլտըղը հալտէ , եէթիմէ սիյանէթէն
վէրէսէյէ վերիլմէյուպ , թէրէքէսի թարաֆընտէ վերիլմէսի՝ միւթաալլիգ
պուլըլուն իրատէի ալլիյէ իճապընտան օլտըղը:

ՏԵՕՐՏԻՒՆՃԻՒ ՖԱՍՈՐԼ

ԳՕՄԻՍԻՅՕՆ՝ ԵԱՆԻ ՍՐՓԱՐԸԸ ԹԱՐԳԻ ԻԼԻ ՕԼԱՆ ԹԻՃԱՐԷԹ
ՊԵՅԱՆԸՆՏԻ ՏԻՐ

ԼՆԼԻ ԻՆԻՆՃԻՒ Ֆապիէ: ՊՍՈՐՏԻՅՕՆՃԻՒ ԵԱՆԻ
սրբաբարձրեալ թաճիր օնա տիրէր քի՛ պիր մուէք-
քիլին (վէքիլ Խոննին) հիսապընէ մահսուպէն քէնտու
խամի իլէ վէ Եախօտ պիր շիքէթ իւնվանը իլէ մուա-
մէլաթի թիճարէթի իճրա իյլէյէ:

ԼՆԼԻ ԿԵՐԿԻՆՃԻՒ Ֆապիէ: ՀԵՐ պիր սրբաբարձր-
քեալ մատամբի պիր մուէքքիլին հիսապընէ մահսու-
պէն սաթըմապ իւզըրէ պաշգա պիր մահալտէն քէն-
տուսինէ կեօնտէրիլէն էմթիա (վաճառք , ապրանք)
իչիւն պէրվէճհի փէշին ազճէ վիրմիշ օլա , իշպու վի-
շինճէ վիրմիշ պուլունտըղը ազճէ վէ կիւզէշթէ վէ
մասարիֆինի էմթիանըն պէհասընտէն չըգարարագ Էտա
Իթտիրիլմէք խոստուսընտէ՝ սաթըրիլնտէն ազտէմ թու-
թուլմաղէ մուսթահապ վէ ճախը տիր:

ԻՆՃԱՊ զէբր օլունան էմթիա՝ քէնտու մախգէն-
լէրինտէ վէ Եախօտ մէմլէքէթ կեօմրիւկի անպարընտէ
Էմանէթ գօնուլարագ թահթի թէսարուֆ վէ խոա-
րէսինտէ պուլունմապ , վէ էմթիա հէնուզ զուհուր
Իթմէմիշ իսէ՝ փօրիչա տագարիգօ թապիր օլունուր
կէմինին համուլէ (Եիւք) սէնէտի իլէ էմթիանըն քէն-
տուսինէ իրսալ օլունտըղըն իսպաթ իթմէք լազըմէ-
տէն տիր:

ԼՆԼԻ ԿԵԼԻՆՃԻ Ֆապիէ: Պիր մաթա (վաճառք)
մուէքքիլին հիսապընէ մահսուպէն սաթըմըն վէ ալըն-
մըշ վէրիլմիշ իսէ , սրբաբարձրեալ օլան թաճիր փէշին-

տէն վիրտիկի ազճէմինին վէ կիւզէշթէ վէ մասարիֆի-
նին օլ մաթա պէհասընտէն Էօտէնիլմէսի խոստուսըն-
տէ՝ մուէքքիլին սաթի ալաճաղլուլէրինէ թագտիմ վէ
Թէրճիհ (նախադաս) օլունուր:

ՊԵՇԻՆՃԻ ՖԱՍՈՐԼ

ԳԱՐԱՏԱՆ ՎԵ ՏԵՆԻՉՏԻՆ ԷՇԵԱ ՆԱԳԼԻՆԵ ՄԷՄՈՒՐ
ՍՐՓԱՐԸԸԲԵԱՐ ՎԵ ԷՄԱՆԷԹՃԻԼԵՐ ՊԵՅԱՆԸՆՏԻ ՏԻՐ

ԼՆԼԻ ԿԵԼԻՆՃԻ Ֆապիէ: Պիր սրբաբարձրեալ վէ
Էմանէթճի՝ գարատան վէ տէնիզտէն նագլ վէ իսալինէ-
մէմուր օլտըղը էմթիա վէ Էշեանըն ճիւնտի վէ մրգտարը
վէ գաշ զուհուլըղ շէյ օլտըղըն ժուրնալ տէֆթէր-
լէրինէ գայտ իթմէկէ մէճպուր տըր:

ԼՆԼԻ ԵԿԿԻՆՃԻ Ֆապիէ: Պէրվէճհի մուհարբէր սը-
փաբարձրեալ վէ Էմանէթճի՝ քէնտուսինէ թէսլիմ օլու-
նան Էշեա վէ էմթիայի՝ պիր մանիլ գալի վէ սէպէպի
հազիլի զուհուր իթմէտիքճէ , իրսալիյէ գալիմէսինտէ
Եազըմըշ վէ թային գըլընմըշ օլան մէօհլէթ զարֆըն-
տէ մահալինէ իսալ վէ թէվսիլ (հասցընեւ) իյլէմէկէ
զամին (քէֆիլ) վէ միւթեահհիտ տիր:

ԼՆԼԻ ԿԵԿԻՆՃԻ Ֆապիէ: Լմթիա վէ Էշեա զայ
վէ թէլէֆ օլուր վէ Եախօտ Եաղմուր վէ Եաշտէն պօ-
զուլուր իսէ , իրսալիյէ գայիմէսինտէ մուղայիլի պիր
շարթ օլմատըղը վէ Եախօտ ատէթտէն տըշարը պիր
գալի սէպէպ վուզու պուլմատըղը հալտէ՝ սրբաբարձր-
քեալ վէ Էմանէթճի՝ զամին տիր:

ԼՆԼԻ ԿՕԳՈՎՈՆՃԻ Ֆապիէ: Սրբաբարձրեալ վէ Է-
մանէթճի՝ քէնտուսինէ թէսլիմ վէ հալալէ օլունան
Էմթիա վէ Էշեանըն նագըլ վէ իսալինի՝ տիսէր պիր

սրբաբարձրքեար վէ Էմանէթճիյէ Թէսլիմ վէ հավալէ իյլէսէ , Էկէրջի պու Թէսլիմ վէ հավալէսի ասլ քէն-տուսինէ Թէսլիմ վէ հավալէ իտէն Թաճիլին ինզիմամի ըէյի իլէ օլտըղը հալտէ՝ վուգու պուլաճագ զիյանտէն քէնտուսի գուրթուլուր , վէ Էկէր քէնտու ըէյի իլէ իճրա իյլէմիշ իսէ՝ զիյան վէ զարար քէնտուսինէ այլտ վէ րաճի օլուր :

Ալլէմլէնճը հապալէ : Սաթան վէ եախօտ կեօնտէ-րէն քիմէսնէնին մաղաղասընտէն կեօնտէրիլան էշեա եօլտա զայ օլտըղը հալտէ՝ Էկէրջի մուղայիլի պիր մու-գալլէլէլիլի Էօղ իսէ , վուգու պուլան զիյան ասլ մալ սահիպինէ րաճի տիր : յաղաթ նաղլ իտէն Էմանէթ-ճի վէ սրբաբարձրքեար վէ քիրաճը հաղգընտէ՝ մալ սա-հիպինին տավայէ սալահիլէթի տէրքեար տրը :

Ալլէմլէն պիրիճի հապալէ : Իրսալիյէ գայիմէսի Թա-պիր օլունան սէնէտ՝ մալ կեօնտէրէն քիմէսնէ իլէ սը-փարըքեար վէ Էմանէթճի վէ քիրաճը պէյնինտէ օլան մուգալլէլիլի հալլի (պարունակող) պիր սէնէտ տիր :

Ալլէմլէն իսիճի հապալէ : Սէղքիւր իրսալիյէ գաի-մէսինտէ Թարիի օլմագ , վէ նաղը օլունաճագ էշեա-նըն մգտարը վէ ճինսի վէ ըէնկլէրինին նէվի վէ գաճ կիւն զարփընտէ մահալինէ Էէթիշէճէկի վէ նաղլ վէ իսալինէ միւթէահհիտ օլան սրբաբարձրքեար վէ Էմանէթ-ճինին իսմի վէ շեօհրէթի վէ մահալի իգամէթի վէ էշ-եանըն քիմէ Թէսլիմ օլունաճաղը վէ քիրաճընըն իսմի վէ շեօհրէթի վէ սաթին օլտըղը մահալի վէ իւճրէթի նաղլիյէնին մըգտարը վէ Թային օլունաճագ միւտտէթ զարփընտէ Էէթիշտիրէմէզ իսէ՝ Էտա օլունաճագ Թաղ-մինաթ մըգտարը քէյֆիլիյէթի Էաղըլմագ , վէ սրբաբարձր-քեար վէ Էմանէթճի վէ եախօտ կեօնտէրէն քիմէսնէ

Թարաֆլէրինտէն իմզա գըլընմագ , վէ սէնէտին քէնա-րընտէ կեօնտէրիլէն էշեանըն նօմէրօ վէ ալամէթի նէ իսէ՝ իշարէթ օլունմագ , վէ սէնէտի մէղքիւր սրփա-րըքեար վէ Էմանէթճինին տէֆթէրինէ այնը իլէ գայտ գըլընմագ լաղըմէտէն տիր :

Ալլէմլէն շի-նճի-հապալէ : Քիրաճը մարիֆէթի իլէ նաղլ օլունաճագ էշեատէ՝ ատէթտէն տըշարը պիր սէպէպէ մէպնի օլմայարագ Թէլէֆաթ վուգու պուլուր , վէ էշեանըն ճինսի իճապընտէն նէշէթ իտէն վէ եախօտ պիր մանիլի գալլի զուհուրինտէն հասըլ օլան պօղուգըլտէն մատա՝ հէր նէ կեօնէ պօղուգըլտ զու-հուր իտէր իսէ , քիրաճը զամին տիր :

Ալլէմլէն Գեօրգի-նճի-հապալէ : Ատէթտէն տըշարը պիր սէպէպ զուհուր իտուպտէ՝ մուպէէն (նշանակեալ) օլան վատէսինտէ մահալինէ Էէթիշէմէյէն Էմլալ վէ էշեանըն մէօհրէթի Թէճալուգ իթմէսինտէն տօլայի քիրաճը մէսուլ տէկիլ տիր :

Ալլէմլէն պէլիճի հապալէ : Նաղլ օլունան Էմլալ վէ էշեա գապլ օլունտըլտէն վէ քիրա վէ իւճրէթի տա-խի Էտա վէ իթա գըլընտըլտէն սօնրա , քիրաճը հաղ-գընտէ պիր կեօնէ տավա վուգու պուլուր իսէ՝ մէսմու տէկիլ տիր :

Ալլէմլէն պլիճը հապալէ : Քիրաճը մարիֆէթի իլէ նաղլ օլունան էշեանըն գապուլինտէն իմթինա օլունա-րագ միւնաղաա վուգուլինտէ , Թիճարէթիսանէ Թարա-ֆընտէն Էհլի վուգուֆտէն պիր գաճ նէֆէր մէմուր իրսալի իլէ , էշեայի մէրգուլմէնին քէյֆիլիյէթի ահվալի պիլմուպէնէ (տեսնելով) միւթէհաղգիլ վէ միւթէ-պէյնին օլտըլտէն սօնրա , Էինէ գապուլտէն իմթինա օլունուր իսէ , օ մաղուլէ էշեանըն Էմանէթէն ալըգօ-

նուրմասը , վէ եախօտ կեօմրիւկ կիպի էմնիյէթլի պիր մահալէ նազլ վէ հըֆզ իթտիրիւմէսի , վէ իւճրէթի նազլիյէսի էտա օլունմագ իւչիւն՝ օլ էշեատէն պիր մըդտարընըն սաթըլմասը՝ պա ֆէրմանի ալի հիւքմ օլունուր :

Ալլէմըլ էէֆէնճի Տափաէ : Օ իբր օլունան մատտէլէրտէ պէյան օլունան շուրուլթլար վէ հիւքիւմլէր՝ կէ մի րէյիսլէրի վէ տիրիճանս միւտիրլէրի վէ քիրա արապալէրի վէ սայիր պիլճիւմլէ էշեա նազլ իտէնլէր հազլէրինտէ մէրի իւլիճրա տրը :

Ալլէմըլ էէֆէնճի Տափաէ : Նազըլ օլունաճագ էշեանըն զայ օլմասընտէն վէ պօզուլմասընտէն նաշի՝ էմանէթճի վէ քիրաճը ալէյհլէրինէ տավայէ գալգըլմագ իճապ իյլէտիկի հալտէ , զիբր օլունան զայաթ վէ պօզուլգըլդ օսմանը մէմլէքէթլէրին իչինտէ վուդուպուլմուլ իսէ՝ նիհայէթ ալթը այ , վէ էճՆէպի մէմլէքէթլէրինտէ օլմուլ իսէ՝ օն իբի այ միւտտէթ կէչալիքտէն սօնրա , օլ տավանըն տիյնէնիւմէսի մէմուլ (արգիլլաճ) տրը :

Վ է կէրչի օլ տավա զայաթտէն իճապ էթմիշ իսէ՝ նազլինէ պաշլատրը կիւնտէն , վէ պօզուլգըլդտէն նաշի իսէ՝ էշեանըն թէսլիմ վէ թէսլիլիմ օլունտըլը կիւնտէն իթիպարէն՝ զիբր օլունան միհլէրէ րիայէթ (պահպանութիւն) գըրընուր : Ֆազաթ պու շէյլէր պիր հիյլէ վէ խըյանէթտէն նէշէթ իյլէտիկի թէպէյեուլն իյլէր իսէ , հէր նէ վազըթ օլսա՝ տավայէ սալահիյէթի տէրքեար օլուպ , զիբր օլունան մէօհլէթլէր լույէթի տավայէ մանի առտ օլունմայա :

Ալլէմըլ Կօգուլլէնճը Տափաէ : Ախզուլթանըն տօղլուլըլը մատտէսի՝ մուհսըքէմէի շէրիյէ վէ մէճիսի գա

նոնիյէտէ իճրա օլունան վէ եախօտ իբի թարաֆըն իմզալէրի իյլէ միւմզի պուլունան պիր սէնէտէ մէրպուլթ օլտրըլ , վէ քէզալիք սըմարլէրին (տէլլալէրին) վէ ախէրին հիսապընէ փօլիչա օլուպ սաթանլէրին պէյինլէրինտէ իմզա օլունմուլ փուսուլալէր պուլընտըլը , վէ ֆաթուրա թապիր օլունուր նիւմուլնէ իւզէրինէ գաթի ֆիյաթ իյլէ գապուլ օլընտըլը , վէ մուխապէրէ մէքթուպարը (թղթակցութիւն) վէ իբի թարաֆըն տէֆթէրլէրինի իպրազ էթմէք , վէ թիճարէթիսանէ թարաֆընտէն միւնասիպ կէօրիւլէր իսէ՝ շուհուտ իզամէ իյլէմէք իյլէ իճրա օլունան ախզուլթա մատտէլէրի մագպուլ վէ մէսմու տրը :

ԱԼԹԸՆՃԸ ՖԱՍԸԼ

ԹԻԻՃՃԱՐ ՊԵՅՆԵՆՏԻ ՃԱՐԻ ՕԼԱՆ ՓՕԼԻՉԱ ՌԻՍՈՒԼԻ
ՊԵՅԱՆԸՆՏԻ ՏԻՐ

Իէլլէմըլ էէֆէնճի Տափաէ : Փօլիչա քէաղիտի պիր մահալտէն տիկէր մահալէ չէքիլուպ՝ էրպէթ պիր թարիլի օլմագ , վէ էտա օլունաճագ մէպալէղին մըդտարը վէ կէրէք ազճէյի վիրէճէք քիմէսնէնին իսմի վէ նէ վազըթ վէ նէ մահալտէ էտա օլունաճագը սարահէթէն (բացայայտ) եազըլուպ , գարըլըլը՝ նուգուտ (ազճէ) վէ էմթիառտէն մի իպարէթ տիր , եօխսա պիր հիսապէ մահսուպէն վէ եա պաշգա պիր ճիհէթտէն մի տիր , պէյան օլունմագ լազըմ տրը : Վ է մէյտանտէ օլմայան (զախպ) պիր առէմին էմր վէ սըփարըլընէ մի մէնուլթ (առկախեալ) տրը , եօխսա չէքէն առէմին թէսարրիւֆինտէ՝ մի տիր՝ սարահէթէն զիբր օլունուպ , աւճագ 1=2=3=4 վէ պունտան զիյատէ նուսխէսի

(օրինակ) օրուր խէ՝ անի տախի զեբր խտէրէք, գանչըն-
ճը նուսխէ օլտորընը պէյան իթմէք լազըմ տըր:

Լէվիշ Կէշիշի Տապիէ: Պիր փօլիչա քեաղիտի
պիր քիմէսնէ իւզէրինէ չէքիլուպտէ՝ մէպլաղի տիկէր
քիմէսնէ թարաֆընտէն վէ եախօտ ախէր մէմէքէթ-
տէ սաքին պաշգա ատէմ ճանիպինտէն էտա օլունմագ
փօլիչա քեաղիտինտէ տէրճ օլունմուշ խէ՝ ճաիզ տիր-
վէ տախի պաշգասընըն էմր վէ սըփարըշընէ մէպնի չէ-
քիլուպ՝ եինէ անըն հիսապընէ մահսուպ գըլընմագ
ճաիզ տիր:

Լէվիշ Կէշիշի Տապիէ: Պիր փօլիչատէ չէքիլան
մահալ՝ էտա օլունմագ մահալի վէ քէշիտէ օլունան
ատէմին իսմի իլէ սանաթի մատտէլէրինտէն պիրի տօղ-
լու օլմայարագ եազըլմըշ խէ, օ մագուլէ փօլիչա քեա-
ղիտի՝ փօլիչա հիքմինտէ միւթէպէր օլմայուպ, ատէթա
թէմէսսիւք կիպի ատտ օլունուր:

Լէվիշ Կէշիշի Տապիէ: Փօլիչանըն գարշըլըղը
փօլիչայը չէքէն քիմէսնէ թարաֆընտէն վէ էկէր պաշ-
գասընըն հիսապընէ մահսուպէն քէշիտէ գըլընուր խէ՝
օլ քիմէսնէ ճանիպինտէն թէտարիք օլունմագ լազըմ
կէլուպ, լէտ էլ իդթիզա կէրէք փօլիչա օլունան վէ կէ-
րէք սօնրատէն տէվը վէ հալալէ գըլընան ճէրանթա-
լէր հագգընտէ տայիմա փօլիչա օլունան մէպլաղ իչիւն՝
պաշգասընըն հիսապընէ մահսուպէն փօլիչա չէքէն քի-
մէսնէ զամին օլմագտէն խէլաս օլամագ:

Լէվիշ Կէշիշի Տապիէ: Փօլիչանըն վատէսի
կէլտիքտէ՝ իւզէրինէ փօլիչա չէքիլան քիմէսնէնին զիմ-
մէթինտէ քէշիտէ խտէն վէ եախօտ փօլիչայը սըփարըշ
վէ էմր իլէյէն քիմէսնէլէր՝ հիչ օլմագ խէ փօլիչանըն
մէպլաղի գատայր ալաճագլէրի օլմագ լազըմ տըր:

Լէվիշ Կէշիշի Տապիէ: Փօլիչա քեաղիտի՝ մա-
տամ քի գապուլ օլունայ, հէման գապուլի քէյֆիյէ-
թինտէն գարշըլըղը տախի մէվճուտ օլտորը միւսթէ-
պան (յայտնի) օլուպ, զահրինէ իմզա գօյան հալալէ
սահիպլէրին եանընտէ տէլիլ քեաֆի (բաւական վիայ-
ութիւն) տըր: Վէ փօլիչա քեաղիտի՝ իսթէր գապուլ
օլունաուն՝ իսթէր օլունմասուն, մատամքի վատէսի կէլ-
տիքտէ՝ ազճէսի վիրիլմամիշ օլա, իւզէրինէ քէշիտէ
օլունմուշ քիմէսնէլէրին զիմմէթլէրինտէ փօլիչանըն
վատէսինտէ գարշըլըղը տէրտէսթ վէ մէվճուտ օլտը-
ղընը իսպաթ իթմէք՝ եալընըգ քէշիտէ խտէնին միւ-
թէրէթթիպ զիմմէթի օլուպ, իտէմէտիկի թագտիրտէ՝
փրօթէսթօ քեաղիտի մէօհլէթի մուայէնէսինտէն
սօնրա իճրա օլունմուշ օլա տախի՝ փօլիչանըն մէպլա-
ղինի թագմին (վճարել) իթմէք՝ եինէ քէշիտէ խտէն
ատէմին լազըմէի զիմմէթի տիր:

Լէվիշ Կէշիշի Տապիէ: Փօլիչա քեաղիտինի չէ-
քէն վէ կէրէք հալալէսինի խտէն քիմէսնէլէր՝ փօլիչա-
նըն գապուլի վէ վատէսինտէ էտապը իչիւն պիր պիրինէ
միւթէքէֆֆիլ տիրլէր:

Լէվիշ Կէշիշի Տապիէ: Փօլիչանըն գապուլ օ-
լունմատըղը՝ փրօթէսթօ թագպիր օլունուր պիր սէնէտ
իլէ իսպաթ օլունուր:

Լէվիշ Կէշիշի Տապիէ: Փօլիչանըն գապուլ օ-
լունմատըղընէ տաիր փրօթէսթօ զուհուրինտէ, փօլի-
չանըն վատէսի կէլտիքտէ՝ էտապընը թէմին (ապահով
ընելու) իչիւն հէր ճէրանթա քէնտուտէն մուգատ-
տէմ իմզա գօյան ճէրանթատէն վէ օլ տախի մուգատ-
տէմինտէն թա քէշիտէ խտէն քիմէսնէյէ վարընճա՝
քէֆիլ վէ եա լէհին թալապինէ վէ ախզինէ գատըր օ-

լուսւ . աքսի իւզըն՝ եանի մուգատտեմ՝ օլան՝ սօնրա
օլան ճէրանթատէն . քէֆիլ վէ ընհին թալապլինէ . դա-
տըր տէկիլ տիր . հէր գանղըսը . քէֆիլ վէ եան ընհին
վիրմէզ իսէ՝ փըրօթէսթօ վէ ռիգամպիյօ՝ եանի կէրի
չէվիրմէք մասարիֆի իլէ փօլիչանըն ագճէսինի էտա
իթմէկէ մէճպուր տըր:

Լէւիմիլ Գօգոս-Կոնճիլ Տապալէ: Փօլիչայը գապուլ
իտէն . քիմէսնէ՝ էլպէթտէ մէպլաղընի վիրմէկէ միւթէ-
ահհիտ օլուր . վէ չէքէն ատէմ՝ փօլիչանըն գապուլին-
տէն էվիլէ միւթիւս օլուպտէ՝ գապուլ իտէն ատէմ
խապէր ալամատըղը թագտիրտէ պիլէ , եինէ գապուլ-
տէն իմթինա իտէրէք ագճէսինի վիրմէմէկէ սալահիյ-
էթի օլամագ:

Մէսէնիինճի Տապալէ: Փօլիչանըն գապուլի . քէյֆիլ-
էթի իմգա իլէ թաստիդ օլունմագ , վէ մագպուլ տըր
թապիրի իլէ պէյան գըլընմագ , վէ խարագինտէն սօնրա
պիր վէ եան պիր գաչ կիւն վէ եախօտ պիր վէ եան պիր
գաչ այ վատէսի վար իսէ՝ գապուլի թարիխի թասրիհ
իթմէք լազըմ կէլուպ , գապուլ օլունտըղը կիւն եազըլ-
մամը իսէ՝ փօլիչանըն թարիխինտէն իթիպարէն վատէ-
սի կէլոխինտէ ագճէսի վիրմէք լազըմ տըր:

Մէսէնի պիլինճի Տապալէ: Պիր փօլիչանըն էտասընը
գապուլ իտէն ատէմին մահալի իգամէթինտէ իճրա օ-
լունմայուպտէ՝ պաշգա պիր մահալտէ էտա օլունաճա-
ղը թագտիրտէ , էտա իտէճէկ . քիմէսնէնին մահալի
իգամէթի գապուլ իտէն ատէմ թարաֆընտէն իշարէթ
օլունուր , քի՝ էտա իթմէտիկի թագտիրտէ իթիզասը
իճրա օլունա:

Մէսէնի իսինճի Տապալէ: Փօլիչանըն գապուլի պիր
շարթէ մէրպուլ օլմագ ճալիղ օլմայուպ , անճաղ փօ-

լիչատէ կեօսթէրիլան մէպալիղին եալընըղ պիր մըդ-
տարինէ միւնհասիր (մախսուս) օլմագ թէճվիղ օլունուր
իսէ տէ , պաղի գալաճագ մէպալիղ իչիւն փըրօթէսթօ
իթմէք՝ համիլինին (փօլիչան ձեռքը գտնըլողին) վազի-
ֆէի զիմմէթի տիր:

Մէսէնի իւլիւնճի Տապալէ: Փօլիչա քեաղիտի իպ-
րագ օլունտըղը անտէ վէ նիհայէթ իկիրմի տեօրթ սա-
աթ զարֆընտէ գապուլ օլունմագ կէրէք տիր: Պալտը
քի իկիրմի տեօրթ սաաթ կէչիպտէ՝ կէրույէ ընտո օ-
լունմատըղը սուրէթտէ , իսթէր գապուլ օլունտէն՝ իս-
թէր օլունմատէն՝ հէր . քիմ ալըղօյմու իսէ օնուն իւ-
զէրինտէ գալուպ , զարար վէ զիյանը իչիւն օլ ատէմ
մէսուլ տըր:

Մէսէնի Կեօրաթիւնճի Տապալէ: Փօլիչանըն գապուլ
օլունմատըղընէ տաիր փըրօթէսթօ օլունտըղը հալտէ ,
փօլիչայը չէքմիլ վէ եախօտ զահրինէ իմգա գօյալագ
համալէսինի գապուլ էթմիլ օլսնիլըն պիրինէ իթի-
պարէն՝ թէվէսսիւթ (միջնորդութիւն) իտէճէկ պաշգա
պիր . քիմնէ թարաֆընտէն գապուլի ճալիղ օլուպ , ան-
ճագ թէվէսսիւթ . քէյֆիլէթի փըրօթէսթօ . քեաղիտին-
տէ զէքր օլունմագ վէ թէվէսսիւթ իտէն ատէմ թա-
րաֆընտէն իմգա գըլընմագ լազըմ տըր:

Մէսէնի պէլինճի Տապալէ: Թէվէսսիւթ իտէն քի-
մէսնէ հէր . քիմ իչիւն թէվէսսիւթ իթմիլ իսէ՝ վազըթ
կէչըրմէյէրէք թէվէսսիւթինի օլ ատէմ . խապէր վիր-
մէկէ մէճպուր տըր:

Մէսէնի Կիլինճի Տապալէ: Սատամ . քի պիր ատէմ
քէնտուսի իւզէրինէ . քէշիտէ գըլընան փօլիչայը գա-
պուլ իթմէկէ՝ հէր նէգատար թէվէսսիւթ թարիղի
իլէ պաշգասը թարաֆընտէն գապուլ օլունմու իսէ

տէ, երեսէ համիլ օլան քիմէսնէ փօլիչայը քէշիտէ իթմիշ վէ կէրէք համալէսինի գապուլ խլէմիշ օլանէրին ալէյհէրինտէ պիլճիւմիէ իսթիհգազաթինի վիգայէ իտէրէք իտտիայէ սալահիյէթի տէրքեար տըր:

Սէսէն եհպինճի հապաէ: Փօլիչա քեաղիտի իպրազ օլունտըղը անտէ, վէ եախօտ իպրազի կիւնիւնտէն իթիպարէն՝ պիր վէ պիր գաչ կիւնտէն վէ այտան սօնրա, վէ եա՛ թարիխի կիւնիւնտէն պաշանարագ՝ պիր վէ պիր գաչ կիւնտէն վէ այտան սօնրա, վէ կէրէք պէհէր շէհէրին եհվմի մուայեհէնիտէ վէ փանայիր միսիլլու պիր վազթի մաարուֆ վէ մախսուստէ էտա օլունմագ իւզըէ քէշիտէ գըլընուր:

Սէսէն սէիլիլինճի հապաէ: Ղիլիսթա՛ եանի կեօրիւտիկի անտէ էտապը մէշըութ օլան փօլիչալէր իպրազ օլունտըղը անտէ՛ էտա գըլընուր:

Սէսէն փօֆուլընճի հապաէ: իպրազի կիւնիւնտէն պիր վէ պիր գաչ կիւնտէն վէ այտան սօնրա էտա օլունմագ իւզըէ օլան փօլիչանըն վատէսի՝ գապուլի թարիխինտէն, վէ գապուլ օլունմաարըղնէ տաիր փրօթէսթօ գուհուրինտէ՝ փրօթէսթօ քեաղիտինին թարիխինտէն իթիպարէն՝ թային վէ թախսիա գըլընուր:

Տօֆասնընճի հապաէ: Պիր փանայիրտէ էտա օլունաճագ փօլիչանըն վատէսի՝ հէման փանայիրին պիթմէսինէ մախսուս կիւնտէն պիր կիւն էվիլէ հուլուլ իտուպ, փանայիրին եալընըգ պիր կիւն միւտտէթի օլուր իսէ՛ օլ փանայիրին կիւնիւնտէ վատէսի գուհուր իտէր:

Տօֆասն պիլիլինճի հապաէ: Փօլիչանըն վատէսի հասէպ իւլգանոն եօրթու սայրան կիւնիւնտէն պիրինէ թէսատիլ իտէր իսէ (պատահինէ), օլ եօրթուտէն պիր կիւն էվիլէ թէտիլէ գըլընուր:

Տօֆասն իլիլինճի հապաէ: Փօլիչալէրին էտապը իլիւն՝ միւրաաթ (խաթըր կեօգէթմէք) վէ միւսսատէ վէ աւտէթի պէլտէ գապիլինտէն օլարագ, հէր տիւրիւ մէօհէթ վիլմէք քէյֆիլիլի լաղվ օլունմուշ տըր:

ԽԱՅՐՕ՝ ԵԱՆԻ ՀԱՎԱԼԷ՝ ՔԷՅՖԻԹԻ ՊԷՍԱՆԸՆՏԷ ՏԻՐ

Տօֆասն իւլիլինճի հապաէ: Պիր փօլիչանըն իսթիսհապ վէ թէմէլիլէքի՝ (սահապ օլմապը վէ էտինմէսի) տէվը վէ հավալէ թարիգի իլէ պիր պիրինէ ինթիգալ իտէր (կէչէր):

Տօֆասն փեօրփիլինճի հապաէ: Փօլիչա թահվիլէրի իւզէրինտէ տէվը վէ հավալէնին թարիխի օլմագ, վէ փօլիչանըն մէպլաղի ախզ օլունտըղըն պէյան իթմէք, վէ հէր քիմին էօհտէսինէ կէչմիշ իսէ՛ անըն իսմինի զէքը իլիլմէք լաղմ տըր:

Տօֆասն պէլիլինճի հապաէ: Հավալէ քէյֆիլիլի զիքը օլան մատտէտէ պէյան օլունան շուրութլարա ուլմատըղը հալտէ, փօլիչանըն ինթիգալ վէ տէվը իճրա օլունամայուպ, ատէթա վէքեալէթնամէ գապիլինտէն օլուր:

Տօֆասն ալիլընճի հապաէ: Փօլիչանըն հավալթընէ՛ եազըլտըղը կիւնտէն էվիլէ թարիխ գոյմագ՝ մէն օլունմուշ օլուպ, հէր քիմ պուլըն իրթիքեապ իտէր իսէ՛ սախթէքեար օլմագ իւզըէ ատտ օլունուր:

Տօֆասն եհպինճի հապաէ: Փօլիչա քեաղիտինի իմգա վէ գապուլ իթմիշ վէ կէրէք տէվը վէ հավալէսինի տէր էօհտէ իլիլմիշ օլանիլէրին ճիւմէսի՝ համիլ ինտինտէ պիր պիրինէ միւթէքէֆիլ օլմագ իւզըէ ատտ օլունուր:

Տօֆասն սէիլիլինճի հապաէ: Հէր պիր փօլիչանըն

Թէտիյէսի՝ դապուլ վէ հաւալէ Թարիդի իլէ իճրա օլունա կէլմէքտէ խտէ տէ , հաւալէ օլունտըղը վազըլթտէ՝ հաւալէ օլունան քիմէսնէ աղճէյի վիլէճէկ աւտէմէ իթիմատ խտէմէտիկի Թաղտիրճէ , ալալ Թապիր օլունուր՝ իհթիյաթէն խարիճտէն պիր քէֆիլ Թալապ վէ ախգինէ միւզթէտիր օլա պիրուր:

Տօգասն Գօգուլընճը Տապաէ: Իշպու ալալ քէֆալէթի խարիճէն պիր քիմէսնէ Թարաֆընտէն իթա օլունաբազ փօլիչա իւղէրինէ եաղըլմագ , վէ եախօտ պաշգաճա պիր սէնէտէ ըապթ իթտիրմէք միւսապի (հաւասար) տիր: Եւ ալալ Թարիդի իլէ քէֆիլ օլան քիւմէսնէ՝ փօլիչայը քէշիտէ վէ հաւալէ խտէնլէր միսիլու պիր պիրլէրինէ քէֆիլ վէ զամին օլուր , մէկէր քի՝ իքի Թարաֆըն պաշգաճա մուգալէլէլէրի սէպէգաթ իթմիշ օլա:

Եւ Եւիւնճի-Տապաէ: Փօլիչա քեաղիտի իշարէթ իյլէտիկի մէսքիւքեաթ (սիքքէ) իլէ էտա օլունմագ լաղըմ տրը:

Եւ Եւիւնճի Տապաէ: Փօլիչա աղճէսինի վատէսինտէն էվիլէ էտա իտէն քիմէսնէ՝ օլ փօլիչա հագգընտէ պիր կեօնէ հիլլէ վէ ֆէսատ խտիա օլընտըղը հալտէ , մէսուլիլթտէն խէլաս օլամայուլ , Թէտիյէսի միւթէպէր օլուպ օլմատըղը՝ թիճարէթխանէ մարիֆէթի իլէ Թէտգիդ վէ ըույթ օլունմագ լաղըմ կէլուր:

Եւ Եւիւնճի Տապաէ: Պիր փօլիչայը վատէսինտէ պիր Թարաֆտէն մէն վէ Թէնպիհ օլունմատըղը հալտէ՝ Թէտիյէ իտէն քիմէսնէ պիլ քիւլլիյէ պէրի իւղըլմէ օլուր:

Եւ Եւիւնճի-Տապաէ: Փօլիչանըն համիլ (կրողը) վատէսինտէն էվիլէ մէպլաղինի ախգ իյլէմէք իւղըէ՝

իճպար օլունմագ:

Եւ Եւիւնճի-Տապաէ: Փօլիչանըն Թէտիյէսի՝ իքինճի վէ իւղիւնճիւ վէ տեօրտիւնճիւ վէ սաիր հէր հանկը նուսխէսի իլէ իճրա օլունուր խտէ՝ միւթէպէր օլուպ , անճագ Թէտիյէ օլունան նուսխէտէ տիկէր նուսխէլէրին հիւքմի լաղվ օլունտըղը եաղըլմագ լաղըմ տրը:

Եւ Եւիւնճի Տապաէ: Պիր փօլիչանըն իքինճի վէ իւղիւնճիւ վէ տեօրտիւնճիւ վէ սաիր նուսխէսի իլէ աղճէսինի վիլէն քիմէսնէ գապուլինի հալի իմգա դօյտըղը նուսխէյի կէրի ալմագ խտէ , իպրայի զիմմէթ օլամագ:

Եւ Եւիւնճի Տապաէ: Փօլիչանըն էտաքնէ մուխալէֆէթ ճայիդ օլմայուլ , մէկէր քի՝ փօլիչա քեաղիտի զայ օլմուշ վէ եախօտ համիլինին իֆլասը զուհուր իթմիշ օլա:

Եւ Եւիւնճի Տապաէ: Գապուլ օլունմամը փօլիչա քեաղիտի զայ օլտըքտէ՝ իքինճի վէ իւղիւնճիւ վէ տեօրտիւնճիւ վէ սաիր նուսխէլէրին պիրի իլէ մէպլաղինի Թալապ իթմէկէ սահիպինին սալահիլթի տէրքեար տրը:

Եւ Եւիւնճի Տապաէ: Օյ օլան փօլիչա գապուլ օլունմուշ տէյի իշարէթ օլունմուշ խտէ , իքինճի վէ իւղիւնճիւ վէ տեօրտիւնճիւ , վէ սաիր նուսխէլէրին պիրի իլէ մէպլաղըն Թահսիլ միւթէլրէտ թիճարէթխանէնին էմր վէ Թէնպիհի իլէ քէֆալէթ իւթաքնէ Թէվաղգուֆ խտէր:

Եւ Եւիւնճի Տապաէ: Պիր փօլիչայը զայ իթմիշ պուլունան քիմէսնէ՝ իսթէր գապուլ օլունմուշ իսթէր օլունմամը՝ իքինճի վէ իւղիւնճիւ վէ տեօր

տիւնն ճիւղ վէ սախը նուսխէլէրինտէն պիրինի իպրազ իւտեմէզ իսէ , զայ օլան փօլիչանըն մէպլաղինի իտտիա , վէ թիճարէթխանէ մարիֆէթի իլէ փօլիչանըն սահիպի հագիդիսի օլտրղընը տէֆթէր իլէ իսպաթ իտուպ , քէֆիլ վիրտիքտէն սօնրա՝ ախզէ գատըր օլուր :

Լիւլ օն օն՝ ճիւղ ճիւղ ճիւղ : Լօգարտա պէյան օլունան իքի մատտէլէրին մանթուգլէրիննէ փօլիչանըն էտասը իտտիա օլունուպտէ՝ իմթինա զուհուր իտէր իսէ , զայ օլան փօլիչանըն սահիպի պիր դըթայ փրօթէսթօ քեա , զիտինին ախզի իլէ պիլճիւմլէ իսթիհգագաթընը հըֆզ վէ վիգայէթ իտէր : Լ՛նճագ իշպու փրօթէսթօ քեա , զիտի զայ օլմուշ փօլիչանըն վատէսինտէն պիր կիւն սօնրա եազըլմագ , վէ փրօթէսթօնըն իլանընէ տաիր աշաղատա եազըլան ըուսում վէ դաւախտ վէ մէօհ լէթլէրէ թաթպիդէն՝ փօլիչայը քէշիտէ վէ հավալէ իտէնլէրէ իսպէր վէրիլմէք լազըմ տըր :

Լիւլ օն պիլլինճի ճիւղ : Օլայ օլան փօլիչանըն սահիպի իքինճի նուսխէսինէ տէսթրէս (ձեռնհաս) օլմագ իշիւն՝ քէնտուսինտէն էվիլէ տէվը վէ հավալէսինի իթմիշ օլան քիմէսնէյէ միւրաճաթ իտուպ , անլէր տախի քէնտուսինտէն էվիլէ հավալէսինի իմզա իլլէմիշ օլան քիմէսնէ ինտինտէ մէրսումէ մուալլէնէթ իթմէք լազըմ տըր : Շէյլէ քի անանա իլէ էհլի հավալաթըն պիրինտէն տիլէրինէ չըգըրուպ՝ ֆիլ ասըլ փօլիչայը չէքմիշ քիմէսնէյէ վարըա , վէ պու պապտէ վագը օլան մասարիֆ՝ փօլիչայը զայ իտէն քիմէսնէյէ չէքտիրիլուր :

Լիւլ օն իշիլինճի ճիւղ : Օլիք օլունան եիւզ սէֆիլինճի վէ եիւզ տօգուզընճը մատտէլէրտէ եազըլմիշ օլան քէֆալէթին հիւքմի՝ իւչ սէնէ միւտտէթ

ճարի օլուպ , միւտտէթի մէգպուրէ էսնասընտէ պուհա տաիր պիր կէօնէ մաթլուպաթ վէ իտտիա զուհուր իթմէմիշ իսէ՝ պիլ քիւլլիլէ հիւքմի պօզուլմուշ օլուր :

Լիւլ օն իշիլինճի ճիւղ : Փօլիչա ագճէսինտէն ալէլ հիսապ վիրիլան մէպալիլ՝ փօլիչայը քէշիտէ վէ հավալէ իտէնլէրին զիմմէթլէրինտէն թէնզիլ օլունուպ , պագը գալան ագճէսի իշիւն՝ փօլիչայը փրօթէսթօ իթտիրմէք համիլին վագիֆէյի զիմմէթի տիրէ :

Լիւլ օն պէօրպիլինճի ճիւղ : Փօլիչանըն էտասը իշիւն մէօհլէթ իթասը հաքիմլէրին եէտինտէ տէկիլ տիրէ :

Լիւլ օն պէլլինճի ճիւղ : Փրօթէսթօ օլմուշ փօլիչանըն ագճէսի՝ փօլիչայը չէքմիշ վէ ես հավալէսինի գապուլ իթմիշ օլանլէրին պիրինէ հիւրմէթէն՝ պաշգա պիր ատէմ թարաֆընտէն թէվէսսիւթէն էտա օլունայ պիրուր . անճագ թէվէսսիւթ վէ թէտիլէ քէյֆիլլէթլէրի՝ փրօթէսթօ քեաղիտինին իպարէսինտէ վէ եախօտ զէյլինտէ թասրիհ օլունմագ լազըմ տըր :

Լիւլ օն պիլլինճի ճիւղ : Թէվէսսիւթ թարիդի իլէ պիր փօլիչանըն ագճէսինի հէր քիմ վէրիլ իսէ , համիլինն իսթիհգագաթի պուհա ինթիգալ իտէր . հէման համիլ թարաֆընտէն իճրասի լազըմ կէլան ըուսում վէ գաւախտին ըիայէթինէ միւթէվէսսիլթ օլան շախա տախի մէճպուր տըր : Վէ թէվէսսիւթ թարիդի իլէ պիր փօլիչանըն ագճէսի քէշիտէ իտէնին հիսապընէ մահսուպէն վիրիլուր իսէ , ասհապի հավալաթըն ճիւլմէսի պէրի իւզգիմմէ գալուր : Վէ ասհապի հավալաթտէն պիրինէ հիւրմէթէն փօլիչանըն ագճէսի պիլթ թէվէսսիւթ վիրիլտիլի թագաիրտէ , անտէն սօնրա կէլան պիլճիւմլէ ասհապի հավալէ պէրի իւզգիմմէ օլուր :

Ղալուր քի թէվէսսիւթ թարիդի իլէ պիր փօլիչանըն

չանըն թէտիյէսինէ՝ պիր դաճ թալիպ զուհուր խտէր խտէ, սաիրլէրինտէն զիյատէ էշխաս թէպրիյէսինի տէր էօհտէ խտէն քիմէսնէ թագտիւմ վէ թէրճիհ օլունուր. պու ճիւմլէ իլէ՝ ֆիլ ասըլ փօլիչա քեաղիտի քէնտու. սի իւզէրինէ չէքիլուպտէ, գապուլ օլունմատըղը իչին փրօթէսթօնըն եազըլմասընէ սէպէպ օլմուշ օլան քիւմէսնէ՝ փօլիչանըն ագճէսինի վիրմէք խուսուսընտէ իսպաթի վուճուտ խտէր խտէ՝ պիլ ճիւմլէ թալիպլէրէ թէրճիհ օլունուր:

Լիւլ օն էէփինճի Տապաէ: Պրէնկիսթանըն մէմալէքի պէրքիյէ (ցամաքային քաղաքք) վէ ճէզայիրի (կղզիք) թարաֆընտէն վէ Աֆրիգանըն (Ափրիկէ) սէվահիլ շիմալիյէսի (հիւսիսային ծովեզերք) ճանիպինտէն քէշիտէ օլունուպտէ՝ կէրէք իպրազի ագիպինտէ վէ կէրէք պիր վէ պիր դաճ կիւն վէ այ վատէ իլէ մէմալէքի Օսմանիյէտէ էտասըլ լազըմ կէլան պիր փօլիչանըն համիլի թարիխի կիւնիւնտէն իթիպարէն՝ ալթը այ դարֆընտէ էտա վէ եախօտ գապուլինի խտիա իթմէսի լազըմ կէլուպ, իթմէտիկի թագտիրտէ՝ ասհապի հաւալաթ իւզէրինէ վէ պէլքի գարշըլըղընը թէտարիք իթմիշ պուլունան ասըլ փօլիչայը քէշիտէ իլլէմիշ քիւմէսնէ ալէյհինտէ տաւայէ գալգըլմագ սալահիյէթինտէն մահրում գալուր:

Դալար քի՝ Աֆրիգանըն սէվահիլ ճիւնուպիյէսինտէն (հարաւային ծովեզերք) Իւմիտ Պուրնի տախի այրը օլմայարագ, չէքիլան փօլիչալէր իչիւն տաւա իթմէք մէօհլէթի պիր սէնէ տիր:

Մէրիգանըն մէմալէքի պէրրիյէ վէ ճէզայիրի վէ կէրէք շինտիսթանըն մէմալէքի պէրրիյէ վէ ճէզայիրի թարաֆընտէն վէ սաիր պիլ ճիւմլէ ուզագ մէմլէքէթ:

լէր ճանիպինտէն՝ Օսմանլը մէմլէքէթլէրինէ չէքիլան փօլիչալէրին մէօհլէթի՝ քէզալք պիր սէնէյէ գատար միւմթիտ օլուր:

Վէ քէզալք Օսմանլը մէմլէքէթլէրինտէն վէ թիճարէթկեհանլէրինտէն չէքիլուպտէ՝ էճնէպի (եապանճը) մէմլէքէթլէրինտէ էտասըլ լազըմ կէլան փօլիչանըն համիլի պէրվէճի պալեա ուզագ մէմլէքէթլէրին ուզագլըղընէ կեօրէ թային գըլընան մէօհլէթէսնասընտէ՝ փօլիչանըն թէտիյէ վէ եախօտ գապուլինի խտիատէն իհմալ իլլէտիկի թագտիրտէ, պէրվէճի մէշուհ իսթիհգագաթընտէն մահրում գալուր, անճագ մուհարէպէ (պատերազմ) էսնասընտէ զիքք օլունան մէօհլէթլէր իքի գաթ օլուր:

Պու ճիւմլէ՝ փօլիչանըն ալըճըսը իլէ սաթըճըսը պէյնինտէ, վէ կէրէք հավալէ ասհապի միյանընտէ ագտի սէպէգաթ իթմիշ օլուպ՝ ուսուլի մէրգումէյէ միւլ թապըգ օլմայան մուգավէլաթի մախսուսէյէ զիքք օլունան նիզամաթտէն պիր կեօնէ խալէլ կէլմէմէք լազըմ տրը:

Լիւլ օն սէփիլինճի Տապաէ: Փօլիչանըն համիլի վատէսի հուլուլ իթտիկի կիւն՝ փօլիչա ագճէթինին էտասընը իսթէմէք լազըմ տրը:

Լիւլ օն փօգուլլինճը Տապաէ: Փօլիչանըն վատէսի հուլուլ խուսպտէ՝ թէտիյէսինտէն իսթինա օլունտըղը թագտիրտէ, վատէնին էրթէսի կիւնի՝ առէմ թէտիյէսի հագգընտէ փրօթէսթօ թապիր օլունուր պիր գըլթա սէնէտ իլէ խտիա օլունմագ լազըմ տրը: Մնագ հասէպ իւլգանոն՝ եօրթու սայըլան կիւնիւրտէն պիր կիւնէ թէսատիւֆ խտէր խտէ, օլ կիւն թէտիլ իլէ՝ էրթէսի կիւնի տաւայէ գալգըլմագ:

Լիւ-լ Եկեղեցի Տապալէ: Փօղիջանըն համիլի մու-
գատտէմա գապուլ օլունմատըղընէ տաիր փրօթէսթօ-
սընը թանգիմ իթմիշ վէ եախօտ իւզէրինէ փօղիջա չե-
քիլան քիմէսնէնին իֆլաս վէ վէֆալէթի զուհուր իյ-
լէմիշ օլսա տախի, թէտիյէ օլունմատըղընէ տաիր պաշ-
գա պիր փրօթէսթօ տախի իթմէքտէն մաաֆ տէկիլ
տիր: Լիւճագ վատէտէն էվիլէլ փօղիջայը գապուլ իտէն
քիմէսնէնին իֆլասը զուհուր իտէր իսէ, երինէ փօղիջա-
նըն համիլի փրօթէսթօսընը իսթէմէք վէ մաթլուպընը
իտտիա իյլէմէք խուսուսլէրինէ գատըր տըր:

Լիւ-լ Եկեղեցի Կեթիմէ Տապալէ: Թէտիյէ օլունմա-
մագ իւզըն փրօթէսթօ օլմուշ պիր փօղիջանըն համիլի
կերէք քէշիտէ իտէն քիմէսնէ վէ աահապի հաւալաթ-
տէն հէր պիրի ալէյհինէ պաշգա պաշգա վէ կերէք փօ-
ղիջայը քէշիտէ իթմիշ քիմէսնէ իլէ՝ աահապի հաւալա-
թըն մէճմուլի ալէյհինէ պիրտէն իտտիա պիրլէ քէֆա-
լէթ տաւասընը իթմէկէ գատըր տըր: Վէգալըք աա-
հապի հաւալաթտէն հէր պիրինին քէնտուսինտէն էվ-
իլէլ փօղիջայը տէվը իթմիշ վէ եախօտ քէշիտէ իյլէմիշ
քիմէսնէլէր հագգընտէ վէճհի մէշրուհ իւզըն քէֆա-
լէթ իտտիասընը իթմէկէ սալահիյէթի վար տըր:

Լիւ-լ Եկեղեցի Իսիմէ Տապալէ: Փօղիջանըն հա-
լընըղճա փօղիջայը քէնտուսինէ ֆերաղէթ իթմիշ քի-
մէսնէ ալէյհինտէ իտտիայէ գալգըշըր իսէ, փրօթէսթ-
թօսընը պուհա իլան իթմէք վէ ագճէսի վերիլմէտիկի
հալտէ՝ փօղիջանըն սաթըճըսը պիր գօնագ մէսաֆէ
(ուզագ) մահալտէ սաթին իսէ, փրօթէսթօնըն թարի-
խինտէն իթիպարէն՝ օն պէշ կիւն զարֆընտէ մահքէ-
մէյէ տալլէթ իյլէմէք իւզըն մէճպուր տըր: Լիւ-լ փօ-
ղիջանըն սաթըճըսը՝ ագճէսի վերիլմէճէկ մահալտէն պիր

գօնագտէն զիյատէ ուզագ պիր եէրտէ սաթին իսէ՝
զիյատէ օլան հէր պիր գօնագ իլէն՝ իւզէր կիւն իլալէ
պիրլէ, մէօհլէթին իմթիտատը լաղըմ կէլուր:

Լիւ-լ Եկեղեցի Իւլիմէ Տապալէ: Սէմալլէթի Տէվլէ-
թի Ալիյէտէ քէշիտէ օլունուպտէ՝ Տէվլէթի Ալիյէնին
մէմալլէթի պերրիյէսինտէն խարիճ ճէղիթէլրտէ վէ ու-
զագ պէլտէլէրտէ վէ եախօտ մէմալլէթի էճնէպիյէտէ
էտասը մէշրութ օլան փօղիջալէրին փրօթէսթօլէրի
վուգուլնտէ, մէմալլէթի Տէվլէթի Ալիյէտէ սաթին օ-
լուպ փօղիջայը քէշիտէ իտէն վէ տէվը վէ հաւալաթընը
գապուլ իյլէյհինէլրին ալէյհինտէ օլաճագ տաւալէրին
մէօհլէթի մուայէնէլէրի (որոշեալ) աշաղատա զիլը
օլունուր:

Ղըպըրը վէ Նիրիտ վէ սաիր Ագտէնիլտէ վագը
ատալէրտէ՝ լքի այ, Մըսըր վէ Իսկէնտէրիյէ վէ հաւա-
լիսինտէ վագը պէլտէլէրտէ՝ տեօրթ այ, Թուհուս վէ
Թարապուլուս վէ ճէգայիր մէմլէքէթլէրինտէ՝ պէշ
այ, Իվրոփատէ վագը մէմալլէթի էճնէպիյէտէ՝ տեօրթ
այ, վէ Աֆրիգա վէ Ասիանըն Հինտիստան գըթասըն-
տէ՝ պիր սէնէ մէօհլէթ իթիպար օլունուր. մուհարէպէ
էսնասընտէ զիլը օլունան մէօհլէթլէրին մէճմուլի լքի
գալթ իթիպար օլունուր:

Լիւ-լ Եկեղեցի Կեթիմէ Տապալէ: Փօղիջանըն հա-
միլի՝ հէմ փօղիջայը չէքէն վէ հէմ տէվը վէ հաւալա-
սինի իտէնլէր ալէյհինտէ ումուլմէն տաւայէ գալգըշըր
իսէ, պալէատէ զիլը օլունան մէօհլէթլէրին պիլմէսի-
նէ գատար տաւայէ սալահիյէթի վար տըր: Փօղիջանըն
համիլի՝ պէրվէճհի մէշրուհ էսնայի մէօհլէթտէ տալլա
իտուպ, ագճէսինի թագմին վէ ախը իթտիկի թագ-
տիրճէ, ագճէյի վերէն տալի՝ քէնտուտէն մուգատ-

տէ Թէտիյէսինի հաւալէ իԹտիկի քիմէսնէ պուլտորը-
լուպ, գապուլ վէ Թէտիյէտէն իմթինալէրինի Թահգիդ
ԻԹտիքտէն սօնրա եազըլմագ լազըմ տոր:

Լիւլ օլուլ պիլինձի Տապէ: Փըրօթէսթօ քեա-
ղիտինտէ եազըաճագ մէվալտ՝ փօլիչա Թէմէսսիւքիւնին
լաֆղ պէլաֆղ իպարէսի, վէ գապուլ վէ հաւալաթի,
վէ կէրէք հինի իգթիգատէ գապուլ իտէճէք ատէմէ-
րին քէյֆիյէթլէրի, վէ փօլիչա ագճէսինին Թալապ օ-
լունտորը, վէ ագճէսինի վիլէճէք քիմէսնէ հազըր օ-
լուպ օլմատորը, վէ Թէտիյէյէ վէ իմգա գօյմաղէ գուտ-
րէթի օլմատորը, վէ իմթինա իյլէտիկի քէյֆիյէթլէրի
իշարէթ գըլընմագտէն իպարէթ տիր:

Լիւլ օլուլ իւլինձի Տապէ: Պալէատէ Թաֆսիլ
վէ պէյան օլունտորը իւզըլէ՝ շուրութի լազըմէսի իլէ
իճապ իտէն փըրօթէսթօ քեաղիտի եէրինէ Թիւճճար
Թարաֆընտէն վէ եախօտ ախէր պիր մահալտէն շէհա-
տէթնամէ Թարգընտէ քեաղիտ իպրազը մագպուլ վէ
միւթէպէր տէկիլ տիր: Լիւլ օլ պէլտէտէ գանչէլա-
րիա՝ եանի պա ֆէրմանի Ալի նասպ վէ Թային գըլընմը
Թիճարէթ վէքիլէրի իգամէթկեհահի մէվճուտ տէկիլ
խէ՝ օլ պէլտէնին մէմէքէթ մէճիսի Թարաֆընտէն
շուրութը իւզըլէ պիր գըլթայ մագպալթա իպրազ իտէր
խէ, օ սուրէթտէ ամէլ վէ իԹիպար օլունուր:

Լիւլ օլուլ իւլինձի Տապէ: Պանչէլարիա մէ-
մուրլէրի՝ եանի Թիւճճար վէքիլէրի փըրօթէսթօ քեա-
ղիտլէրին պի իպարէթիհա սուրէթլէրինի իԹա, վէ
էվրազը սայըլմը վէ սահլանմը վէ Թիւճճար տէֆթէր-
լէրի հագգընտէ մէրի իւլիճրա գավալտէ Թաթպի-
գէն Թէրթիպ օլունմուշ մախսուսճէ պիր տէֆթէրէ
կիւնիւ վէ Թարիկի իլէ լաֆղ պէլաֆղ գայտընը Թէս-

Թիր վէ իմլա իԹտիրմէք իւզըլէ՝ մէճպուր օլուպ, մու-
ղայիրի քէյֆիյէթ վուգուլնտէ՝ մէմուրիյէթլէրինտէն
ազլ իլէ, ասհապի հուգուգ ինտինտէ զարար վէ զիյան
վէ մասարիֆ վէ կիւզէշթէտէն մէսուլ օլմալէրի լազըմ
կէլուր:

Լիւլ օլուլ պիլինձի Տապէ: Իրգամպիյօ տէ-
տիքլէրի պիր փօլիչա՝ մահալինէ պիլ վուսուլ գապուլ
օլունմայուպ, փըրօթէսթօ ուսուլ իճրասընտէն պաշ-
գա, փօլիչանըն համիլի փօլիչանըն համիլ օլտորը մէպ-
լաղը՝ փօլիչայը քէնտույէ կեօնտէրէն քիմէսնէ իւզէ-
րինէ Թէքրար պըսինէ փօլիչա իԹմէք մանասընէ տիր:

Լիւլ օլուլ պէլինձի Տապէ: Փըրօթէսթօ օլմուշ
պիր փօլիչանըն սէրմայէսի վէ մասարիֆի վէ գամպիյօ
Թէֆալիլթի (տարբերութիւնը) ասըլ փօլիչայը չէքէն
ատէմ Թարաֆընտէն վէ եախօտ ճէրանթալէրին պիրի
ճանիպինտէն լիւճիլթ Թահսիլ փօլիչանըն համիլ ռըթ-
ութ Թապիր օլունուր՝ եանի պիր գըլթայ ճէտիտ փօ-
լիչա Թանգիլմինէ մէճպուր օլուր:

Լիւլ օլուլ պիլինձի Տապէ: Իրգամպիյօ մատտէ-
սի՝ փօլիչայը չէքէն քիմէսնէ հագգընտէ էտասը լազըմ
կէլան մահալտէն ֆիլ ասըլ չէքիլտիկի մահալէ նագլի
իլիւն Թախսիս օլունան գամպիյօնըն ըախճինէ նագա-
րէն հիսապ վէ Թանգիլմ օլունուպ, ճէրանթալէրի հագ-
գընտէ իսէ՝ ըրգամպիյօ մատտէսի Թանգիլմ ասըլ փօլի-
չա գանղը մահալտէ պունլէր Թարաֆընտէն վիլիլմիշ
վէ եախօտ սաթըլմը իսէ, հէման օլ մահալտէն ագճէ-
սի էտա օլունաճագ մահալէ վարընճա Թախսիս օլու-
նան գամպիյօ ըախճինէ իԹիպարէն իճրա օլունուր:

Լիւլ օլուլ եէպիլինձի Տապէ: Փօլիչանըն կէրի չէ-
վիլմէսի՝ ռըթուլթա՝ եանի իատէ (կէրի չէվիլմէք) հի-

ստալը թապիր օլունուր պիր գըթայ տէֆթէրի միւֆ-
րէտաթէ միւհթաճ տըր:

Լիւ-լ օլիւ-լ սէփիլ ինճի հապաէ: Լիւպու իստէ հիւ-
սապընտէ՝ էփիլէր փըրթէսթօ օլունմուշ փօլիչանըն
սէրմայէսի, իբինճի՝ փըրթէսթօ մասարիֆի վէ գօմի-
սիյօն վէ տէլլալիյէ վէ թամրա լէսմի վէ մէքթուպ
նագլիյէսի միսիլու պազը մուգաննէն մասարիֆի, իւ-
չիւնճիւ՝ իւզէրինէ ուրթուէթ վէճճի իլէ փօլիչա չէ-
քիլմիշ քիմէսնէնին իսմի վէ հէր նէ ֆիյաթլէ ալընմը
խէ՝ գամպիյօնըն լաիճի քէյֆիյէթլէրի մէսթուր օ-
լուպ, գամպիյօ սըմսարը թարաֆընտէն վէ պու միսիլու
սըմսար (տէլլալ) պուլունմատըղը եէրլէրտէ՝ իբի նէֆէր
թաճիր ճանիպինտէն թաստիգ օլունմագ լազըմ տըր:
Վ ի փըրթէսթօ օլունմուշ փօլիչա թէմէսիւքի վէ կէ-
րէք փըրթէսթօ քեաղիտի վէ եախօտ փըրթէսթօ
քեաղիտինին պիր գըթայ մուսատտիգ սուրէթի պէրա-
պէրճէ իրսալ օլունուպ, անճագ աքսինէ փօլիչա ճէ-
րանթալէրին պիրի իւզէրինէ չէքիլուր իսէ՝ էտասը լա-
զըմ կէլան մահալտէն ան ասըլ չէքիլուրիկի մահալէ վա-
լընճա գամպիյօնըն լաիճինի միւպէյէէին պէլլէճճի
պալէա պիր գըթայ շէհատէթնամէ տախի պէրապէր-
ճէ իրսալ օլունուր:

Լիւ-լ օլիւ-լ փօֆուլընճը հապաէ: Լիւլընը պիր փօ-
լիչա թէմէսիւքի իչիւն պիր գաչ ատէտ իստէ հիւսապ-
լէրինին եազըլմասը ճաիգ տէկիլ տիր. վէ իշպու իստէ
հիւսապը՝ պիր ճէրանթատէն պաչգա ճէրանթայէ տէվը
վէ ագճէսի էտա օլունարագ, պիլ ախըրիհի փօլիչայը
չէքէն քիմէսնէյէ վարուպ, անըն թարաֆընտէն թէ-
մամէն ագճէսի էտա վէ ուսուլի իպրա իճրա օլու-
նուր:

Լիւ-լ գըրգընճը հապաէ: Բիգամպիյօլէրին (1) պիւ-
րէքմէսի ճաիգ օլմայուպ, ճէրանթալէրին հէր պիրի վէ
կէրէք փօլիչայը չէքէն քիմէսնէ եալընը պիր բիգամ-
պիյօ վիւմէկէ մէճպուր տըր:

Լիւ-լ գըրգ պիւրիճի հապաէ: Լիւտա օլունմամը փօ-
լիչանըն կիւզէլթէսի՝ փըրթէսթօ կիւնիւնտէն իթի-
պարէն հիւսապ օլունուր:

Լիւ-լ գըրգ իփիճի հապաէ: Փըրթէսթօ մասարի-
ֆինին վէ բիգամպիյօ իլէ սաիր մասարիֆի մուգաննէ-
նէնին ֆաիզը՝ տալայէ կիրիշիլտիկի կիւնտէն իթիպա-
րէն հիւսապ օլունուր:

Լիւ-լ գըրգ ի-չի-նճի- հապաէ: Լիւտէ հիւսապը
զիբըր օլունան 138 մատտէտէ մէսթուր գամպիյօ սըմ-
սարլէրինին վէ եախօտ թիւճճարըն շէհատէթնամէսի
իլէ պէրապէր իրսալ օլունմատըղը հալտէ՝ գամպիյօ
քէշիտէ օլունան մահալ իլէ իրսալ գըլընան մահալ
պէյնիտէ գամպիյօ ֆիյաթլէրն վագը օլան թէֆա-
վիւթի (2) վիւրիլմէյուպ, հինի թէսլիմ վէ թէտիյէսին-
տէ թէսլիմ օլունան մահալտէ օլան լաիճ իլէ մա մա-
սարիֆ թէտիյէ գըլընուր:

Լիւ-լ գըրգ փօրպի-նճի- հապաէ: Վ ատէ վէ ճիրօ
վէ պիրպիրինէ թէքէֆֆիւլ քէյֆիյէթլէրին տաիր,
վէ կէրէք ինթիյաթէն խարիճտէն քէֆիլ իթասը վէ
պիզլաթ վէ պիթ թէվէսիւթ թէտիյէ վէ փըրթէս-

(1) Բիգամպիյօ, եանի գապուլ օլունմայան:

(2) Փօլիչա համիլինին մէքիւր մատտէտէ մուհարէր օլտըղը վէճճ-
լէ եէնիտէն քէշիտէ իլիւմիշ օլտըղը փօլիչա իչիւն վիւրտիկի գամպիյօնըն
իբի մէմէթէթ պէյնիտէ վուգուպուլան թէֆալիւթի (տարբերութիւնը)
սիմէք տիր:

Թօ հալաթի վէ փօլիչա համիլինին վաղիֆէյի զիմմէթ վէ խմթիհգագաթի վէ ըրիգամպիյօ մատտէսի վէ եախօտ կիւղէշթէլէր խուսուսաթընէ միւթէտաիր օլուպ , փօլիչա թէմէսաիւքլէրինէ միւթաալլիգ պիլ ճիւմլէ նիւզամաթ օրտինա՝ եանի ալաճագլունն պատէհու էմր վէ սրփարը խտէճէկի մահալէ թէտիյէ օլունմագ իւզլէ եազըլան թահվիլէր հագգընտէ տախի մէրի իւլ իճրա տըր:

Լիւլ գըրգ պէլինճի Տապպէ: Արփարը թահվիլէրի մութլագա պիր թարիխ իլէ միւվէրրիխ օլմագ , վէ մէզքիւր թահվիլտէ թէտիյէ օլունաճագ մէպլաղըն մրգտարը իլէ հէր քիմին սրփարը վէ էմրինէ թէտիյէ օլունաճագ խտէ՝ անըն խիմ վէ շէօհրէթի վէ նէ վաւ գըթ ագճէսի վիրիլէճէկինի զլքր իթմէք , վէ ճիհէթի գարզ վէ եախօտ էմթիա (վաճառք) սէմէնթ մի տիր , եօխսա պիր հիսապ վէ եա հավալէտէն տօլայթ մի տիր , պէյան իյլէմէք լազըմ տըր:

Լիւլ գըրգ ալլինճի Տապպէ: Փօլիչա թէմէսաիւքլէրինէ տաիր վէ թիւճճար վէ պազիրկեան վէ սարլաֆան թարաֆլէրինտէն խմղա վէ կէրէք թիճարէթ մատտէլէրի իչիւն իթա օլունան սրփարը թահվիլէրի նէ միւթէտաիր պիլ ճիւմլէ տավալէր՝ փրթթէսթօւ նըն թարիխինտէն իթիպարէն պէշ սէնէ , վէ էկէր ալլէյինէ հիւքմ օլունմամը վէ եախօտ տէյն (պօրճ) խուսուսի պաշգաճա պիր սէնէտ իլէ միւթէհագգիլի վէ միւթէպէյէին օլմամը խտէ՝ սօնրա վագըր օլան մահալէմէճէ խտիատէն իթիպարէն քէզալք պէշ սէնէ կէչտիլինտէ մէսմու տէկիլ տիր:

Միւթագ պօրճլու օլմագ իւզլէ ատտ օլունան քիւմէնէլէրտէն սիւալ օլունմագ խտիա օլունուր խտէ ,

մին պատ պօրճլարը օլտըղընը եէմին իլէ թաստիգ իթմէլէրի վէ պուշլէրին վարիպէրի վէ միւթաալլիգլէրի տախի հիւ պիր պօրճ գալմատըղընը հիյլէսիլ իթիգատ իյլէտիլէրինի՝ քէզալք եէմին իլէ թաստիգ իյլէմէլէրի լազըմ տըր:

ԻՔԻՆՃԻ ԳԸՍԸՄ

ԱՀԱԱԼԻ ԻՖԼԱՍ ՊԵՅԱՆԸՆՏԻ ՕԼՈՒՊ ՊՈՒ ՏԱԽԻ ՆԻՃԻ
ՖՈՒՍՈՒԼԻ ՀԱՄԻԼ ՏԻՐ

ՖԱՍԼԻ ԷՎՎԵԼ

ԻՖԼԱՍ ՔԵՅՅԻՑԵԹԻՆԻՆ ՊԵՅԱՆ ՎԻ ԻԼԱՆԸՆԻ ՏԱԽ ՕԼԱՐԱԳ
ՊԻՐ ԳԱԶ ՊԱՊԸ ՄԻԻԸԹԵՄԻԼ ՏԻՐ

Լիւլ գըրգ եէպինճի Տապպէ: Լիւլաթաար սըֆաթի թիճարէթէ միւվաֆրգ օլան թիւճճար՝ օլ սըֆաթտէ պուլունան վիրէճէկինի վիրէմէտիլի հալտէ միւֆիլա օլմագ իւզլէ իթիպար օլունայ:

ՊԱՊԻ ԷՎՎԵԼ

ԻՖԼԱՍԸՆ ԻԼԱՆԸՆԻ ՏԱԽ ՏԻՐ

Լիւլ գըրգ պէլինճի Տապպէ: Հէր միւֆիլա պօրճընը էտա խտմէտիլի կիւնտէն իթիպարէն՝ իւչ կիւն զարֆընտէ սաքին օլտըղ մահալըն թիւճճար վէ քիլինէ պիր գըթայ իթպարնամէ իլէ իֆլասընտէն խտէ ,

պէր վերմէկէ մէծաւոր տըր . վերէճէկինի էօտէյէմէյէ .
րէք դաթի րիշթէի մուամէլաթ իյէտիկի կիւն տախի
իշ պու իւչ մէօհլէթէ տախիլ տիր . վէ քօլէքթիֆ
թապիր օլունան ումոււմի պիր շիրքէթին իֆլասը զու-
հուրինտէ՝ պիր պիրինէ միւթէքէֆֆիլ շէրլէքէրտէն
հէր պիրինին իսմի վէ մահալի իգամէթի զէքր օլունան
իխպարնամէտէ թասրիհ գըլընմագ լազըմ տըր:

Լիւ-լ Գըրգ Գօգու-լընճը Գապէ: Իֆլասըն իխպար-
նամէսի իյէ պէրապէր պիրանչօ թապիր օլունուր տէֆ-
թէրին իթասը լազըմէտէն օլտըղը միսիլլու , տէֆթէրի
մէզքիւրի վերէմէտիկի հալտէ՝ սէպէպինին պէյաննէ:
միւպատէրէթ իյէմէք իճապընտան տըր . վէ պօրճլու-
նըն կէրէք նագլ օլունուր վէ կէրէք նագլ օլունմագ
պիլ ճիւմէ էշեա վէ էմլաքընըն մըգտար վէ գըյմէթի
վէ տույուլն (պօրճլար) վէ զիմէմաթ վէ քեար վէ զիյան
վէ մասարիֆինին քէյֆիյէթի իշ պու պիրանչօ տէֆ-
թէրինտէ եազըլմասը, վէ սահիհ օլմագ իւզըէ մէտեուլն
թարաֆընտէն իմզա վէ թաստիգ գըլընմասը , վէ թա-
րիս տախի գօնուլմասը լազըմէտէն տիր:

Լիւ-լ Էլլէնճի Գապէ: Իֆլաս քէյֆիյէթի՝ կէրէք
միւֆլիսին ինհասընէ վէ կէրէք պիր վէ պիր գաճ ալա-
ճագլուլէրին իսթիտասընէ մէպնի , վէ եախօտ րէսէն
թիճարէթիսանէնին գարարնամէսինէ միւպթէնի վերիւ-
լան հիւքիւմ վէ իլամ մանթուգինճէ՝ միւվէգգաթէն
իլան վէ իճրա օլունուր: Վ է ֆագաթ մէտեուլնըն
իֆայի տէյնէ գուտրէթի օլարագ , միւֆլիս օլմատըղը
թէպէյեուլն իյէտիկի թագտիրտէ՝ զէքր օլունան իլա-
մըն հիւքմի պօզուլմուշ օլուր:

Լիւ-լ Էլլէ պիլէնճի Գապէ: Միւֆլիսին իֆայի
տէյինտէն աճիլ օլտըղը եէվմին (կիւնիւն) թային վէ

թախսիսի՝ մէզքիւր մատտէտէ պէյան օլունտըղը իւզ-
րէ՝ րէսէն վէ եախօտ տալաճիլէրին իտտիասը իլէ՝
թիճարէթիսանէ թարաֆընտէն թային վէ թախսիս գը-
լընմագ լազըմէտէն տիր: Գագաթ միսիլլի մուհարրէր
իւզըէ թախսիս օլունմատըղը հալտէ՝ իֆլաս իլանընը
միւշի (ծանուցանող) օլան իլամ թարիսինտէն վէ
եախօտ փրօթէսթօ կիւնիւնտէն իթիպար օլունուր:

Լիւ-լ Էլլէ իլէնճի Գապէ: Օլէքր օլունան լէթի
մատտէլէրտէ եազըլտըղը իւզըէ՝ եազըլաճագ իլամլէ-
րին պիր սուրէթի իսրաճ , վէ միւֆլիսին իֆլասը թէ-
պէյիւն իտէն մահալէր իլէ ալսզուլթա վէ օլթաք-
լէրի պուլունան երլէրէ թիճարէթիսանէ թարաֆըն-
տէն իճապընէ կէօրէ վէրագաի մախսուսէլէր իրսալ
օլունարագ վէ իգթիզա իտէն մահալէրէ տախի թա-
լիգ գըլընարագ քէյֆիյէթի իլան օլունուր:

Լիւ-լ Էլլէ իլէնճի-Գապէ: Իֆլասը հիւքմ
օլունմուշ օլան միւֆլիսին թարիսի իֆլասընտէն իթի-
պարէն՝ թէմէլլիւքեաթընը (ստացուածքը) իտարէյէ
իսթիհագաքը գալմատըղընտէն պաշգա , էսնայի իֆլա-
սընտէ էօհտէսինէ ինթիզալ իտէն էմլաքէ պիլէ վազի
եէտ իտէմէզ . վէ պուհալտէ միւֆլիսին մանգուլ (շար-
ժական) վէ զայրի մանգուլ (անշարժ) պիլճիւմէ էմ-
ժական) վէ զայրի մանգուլ (անշարժ) պիլճիւմէ էմ-
լաք վէ էշեապընըն ֆիրուլթինէ վէ սայիրէյէ տաիր
հէր տիւրլիւ տաալի վէ խուսուսաթը վէքիլէր ճանի-
պինէ լաճի օլուպ , ֆագաթ միւֆլիսին պազը խու-
սուս իսթինթագը իճապընտէ՝ թիճարէթիսանէ թարա-
ֆընտէն ճէլպ օլունմասը ճալիգ տիր:

Լիւ-լ Էլլէ պիլէնճի-Գապէ: Իֆլասըն իլանընէ
տաիր իլամըն սուտուրի՝ միւֆլիսին հէնուզ վատէսի
կէլմէմիշ պօրճլարընըն իֆասընը միւթալէպէյէ սէպէպ

օլուր . սըփարըն Թահվելինէ վազի իմզա իթմիշ վէ կէրէք պիր փօլիչա քեաղիտինի դապուլ իյլէմիշ վէ եախօտ դապուլ օլունմամը պիր փօլիչա քեաղիտինի քէշլատէ իթմիշ պուլունան քիմէսնէլէրտէն պիրինին իֆլաս զուհուրինտէ՝ Թէտիլէսինի միւթէահհիտ սաիր քիմէսնէլէր վատէսինտէ վիրէճէքլէրինէ քէֆիլ իթասընէ մէճպուր տորլէր (1) . մէկէր քի պիրա մէօհլէթ ագճէսինի վիրա մէք խուսուսընը Թէրճիհ իտէլէր:

Լի-ւ էլլի պէշիւնճի հապպէ: Իֆլաս իլամընըն սուտուրինտէ՝ իմթիյազ (2) վէրէհն վէ իսթիղլալ Թարիգլէրի իլէ Թէմին օլունմամը օլան պիրճիլմիլէ պօրճլարըն կիւզէշթէլէրի՝ ֆազաթ մասայէրաճի օլմազ իւզընէ միւնգաթի օլուր . Թէմին օլունմուշ պօրճլարըն կիւզէշթէլէրի տախի՝ իմթիյեազ վէրէհն վէ իսթիղլալ Թարիգլէրի իլէ մուգատտէմա ալաճագլուլէրէ Թէսլիմ վէ Թէրհին օլունան էմվալ վէ էշեանըն մահսուլաթընտէն իտտիա օլունայ պիրուր:

Լի-ւ էլլի ալիւնճը հապպէ: Սանգուլ վէ դայրի մանգուլ էմվալ վէ էմլաքըն հէպէ (պախշիշ) Թարիգի իլէ ախէրէ իթասընէ վէ ալաճագլը իլէ պօրճլու պէյա

(1) Եանի՝ մէտեուն միւֆլիս տէնինին վատէսի կէլմէմիշ տիր տէյու իթիղար (էօղիւր) իթմէք ճալիզ օլմայուպ , վատէսի կէլմէմիշ պօրճլար տախի պօրճ տէֆթէրինէ տախիլ օլմազ լազըմ կէլուր: Գալար քի միւֆլիսին տէնի օլան մէպալիղին պիր մըգտարըն՝ սաիր Թիւճճարըն մէտեուն օլմասը վազը օլուպտէ մէրգուլէր միւֆլիս տէկիլէր իսէ , պունլէր հագգընտէ վատէյէ իթիպար վէ ինթիղար գլընմագ (պէքլէմէք) իճապ իտէր:

(2) Իմթիյազ տինիլան խուսուսաթ՝ օտա իճարը վէ խատէմէ մաւաշը վէ խանէ քիրասը վէ էօլէնին Թէճհիզ վէ Թէքֆինի (էօլիւ մասրաւ ֆը , քէֆինի) տիմէք օլուր:

Նինտէ պիրմուգալէլէ վիրիլտիկինէ տաիր պիլ ճիւմիլէ սէնէտաթ իլէ վատէսի կէլմիշ վէ եախօտ կէլմէմիշ պօրճլարըն նագտէն վէ կէրէք ինթիգալ վէ ֆիրուլթ վէ Թամիլզ (փոխանակել) վէ սաիր ճիհէթլէրլէ վէ նուգուտ վէ էմվալի Թիճարէթտէն դայրի պաշգա սուլրէթլէ իճրա օլունան հէր տիւրլիւ Թէտիլէ (հատուլ ցանել , վճարել) քէյֆիլէթլէրի իֆլասըն իպթիտասը օլմազ իւզընէ՝ Թիճարէթխանէ Թարաֆընտէն Թախսիս օլունան կիւնտէն սօնրա , վէ եախօտ օլ կիւնտէն՝ օն կիւն էվիլէլ միւտտէթ զարֆընտէ ագտ վէ Թէսլիլէ օլունմուշ իսէ , ալաճագլուլէրին մասալէրի հագգընտէ ամէլ վէ իթիպարտէն սագիթ վէ քեանէ լէմ էէքիւն (պիր վարըտը պիր Եօղըտը) ատտ օլունուր (1):

Լի-ւ էլլի Եէպիւնճի հապպէ: Սէտեուն օլան աւտէմ իֆսյի զիմէմտէն աճիզ օլուրը կիւն իլէ իֆլաս իլամը սուտուր իտէն կիւն էսնասընտէ՝ վատէսի հուլուլ իտէն պօրճընը Ետա իյլէմիշ օլսա , վէ եախօտ գարշըլընը ախզ իտէրէք՝ էշեա ֆիրուլթ իյլէսէ , վէ սէնէտ վիրտէ , պունլէրին ճիւմիլէսի իլղա օլունուր . ֆապաթ մէտեունըն իֆսյի զիմէմտէն աճիլ (անկարողութիւնը) մալիւմիլէրի օլուրը իսպաթ օլունմագ լազըմ տոր:

Լի-ւ էլլի պէշիւնճի հապպէ: Իսթիղլալ վէ իմթիյազ իսթիհգազաթը իֆլասըն իլանըն միւթէզամ

(1) Պու խուսուսըն իճրասընտէ՝ պու մագուլէլէրտէն խանէ վէ էմլաքի սաիրէ տաթըն ալան քէսանէ պիր կէօնէ դատը օլմամագ իլիւն՝ պունտէն պէօլէ օ մագուլէլէրտէն խանէ վէ սաիրէ ալան քէսան տէֆաթէն (մէկէն ի մէկ) ագճէ վիրմէյուպ , ֆազաթ քէֆիլ կէօսթէրէք՝ օն պիր կիւն միւրուրինտէ ագճէսինին Թէտիլէ օլունմասը իգթիլալ Նիգամընտէն իտուկի:

մին (ծանուցանող) իրամբն սուտուրի կիւնիւնէ տէկին մուգարբէր օլան ուսուլ վէ նիզամընէ թաթպիգէն դայտ վէ թէսճիլի ճայիլ տիր: Յագաթ իշպու գայտ վէ թէսճիլ քէյֆիլիթին միւֆիլիսին իֆայի տէյնտէն աճգի կիւնիւնտէն սօնրա , վէ եախօտ օլ կիւնտէն՝ օն կիւն էվիլ օլմուշ իսէ , միւթէպէր օլուպ , պու շարթ իլէ քի՝ ասը եէվմի իսթիյազ վէ իսթիղլալ իլէ գայտ վէ թէսճիլ կիւնիւ պէյնիւնտէ՝ օն պէշ կիւնտէն զիյատէ միւտտէթ կէչմիշ իսէ , միւթէպէր թութուլմայուպ , քեանէ լէմ եէքիւն (պիր վարրտը պիր եօղըտը) ատտ օլունուր . շու գատար քի՝ իսթիղլալ իսթիհգաղընըն թահսիլ օլունտըղը մահալ իլէ գայտ վէ թէսճիլի իճրա օլունաճագ մահալ պէյնիւնտէ օլան ուզագըղէ նազալէն՝ հէր պիր գօնագ իլիւն մէօհլէթի մէղքիւրէյէ պիւրէր կիւն զամմ վէ իլավէսի լաղըմէտէն տիր:

Եւէլէլի քօգուլընճը հապաէ: Սէտեուռն օլան քիմէսնէ՝ քեզալըք իֆայի զիմէմտէն աճիլ օլտըղը կիւն իլէ իֆլաս իլամը սուտուր իտէն կիւն պէյնիւնտէ՝ պիր փօլիչանըն ագճէսինի վիրտիլի հալտէ , փօլիչա քեաղիւտի հէր քիմին հիսապընէ չէքիլմիշ իսէ՝ հէման անըն թարաֆընտէն , վէ էկէր սըփարը թահվիլըրի դապիւլնտէն իսէ՝ էվիլէլի ճէրանթատէն մէպլաղընըն իս թիրտատը տալա օլունմագ իճապընտէն օլուպ . ֆազաթ պու թագաթիւրճէ մէտեուռըն իֆայի զիմէմտէն աճիլնէ միւթթալա (տեղէակ) օլտըղէրի իսպաթ օլունմագ լաղըմէտէն տիր:

Եւէլէլի քօգուլընճը հապաէ: Սիւֆիլիսին իճրայի թիւճարէթինէ մէտար օլան էշեայի մանդուլէտէն իճար թահսիլնէ գալըլմագ՝ իֆլաս իլանը թարիլիւնտէն իթի պարէն 31 կիւն թէիլիլէ միւհթաճ տըր: Յագաթ էշեայի

մէղքիւրէնին սուրէթի մուհաֆազասը լաղըմէտէն օլտըղը միսիլու , սահիպի միլքին իճար իլէմիշ պուլունտըղը մահալըն իսթիրտատը հագըրնտէ տախի տէրքեար օլան իսթիհգաղընէ իսպէլ կէլմէմէսի իճապընտէն պուլունտըղընտէն , իշպու մատտէտէ եաղըլան գալըլմագ մատտէսինին պու պապտէ հիւքմի պօղուլ մուշ տըր:

ԻՔԻՆՃԻ ՊԱՊ

ԻՖԼԱՍԸ ԶՈՒՀՈՒՐ ԻՏԷՆ ԱՏԷՄԷՆ ՈՒՄՈՒՐ ՎԷ ՄԷՍԱԼԷԷԻՆԷՆ ԵԱԶԱՐԷԹ ԻԹՄԷԳ ԻԻԶՐԷ՝ ԹԻՃԱՐԷԹԻԱՆԷ ԹԱՐԱՓԸՆՏԷՆ ԹԱՅԻՆ ՕԼՈՒՆԱՃԱԳ ՄԷՄՈՒՐԸՆ ՍՈՒՐԷԹԻ ՄԷՄՈՒՐԻՑԷԹԻ ՊԷՑԱՆԸՆՏԷ ՏԻՐ

Եւէլէլի քօգուլընճը հապաէ: Սիւստէմին իֆլասըն միւպէյնին հիւքմին սուտուրիւնտէ՝ իֆլաս մէսալիհինի լույէթ իթմէք իւղըն՝ թիճարէթիսանէ թաքաֆընտէն՝ պիր նէֆէր մէմուր նասպ վէ թային օլունմասը իճապընտէն տիր:

Եւէլէլի քօգուլընճը հապաէ: Սիւֆիլիսին թէսվիլի ումուր վէ մէսալիհինէ իդտամ վէ տըգգաթ՝ մէմուրի մէրգուլմըն էօհտէի իհթիմամընէ մահուլ (յանճնեալ) օլուպ , անճագ իֆլաս մատտէսինտէն տօլայի գուհուր իտէն նիզանըն՝ ֆէյսալ վէ լույէթի թիճարէթիսանէյէ միւթապիլիգ իսէ , քէյֆիլիթին մէմուրի մէրգուլմ թարաֆընտէն՝ թիճարէթիսանէյէ արղ վէ իֆատէ օլունմասը լաղըմէտէն տիր:

Եւէլէլի քօգուլընճը հապաէ: Թիճարէթիսանէ մէմուրիւնին թէնպիհաթի գապիլի իթիլաղ տէկիլ տիր:

Փաղաթ աշաղատա 174 վե 182 վե 188 վե 237 վե 213 մատտէլերոտէ Թաարիհ վե պէյան օլունաճադ հաւ լաթ զուհուր խտէր խտէ՝ օլհալտէ Թիճարէթխանէյէ արզ վե իֆատէ օլունայ:

Լիւլ արլիւլ Կեօրպիւնճի Տապպէ: Թիճարէթխանէ Թարաֆընտէն նասպ օլունան մեմուրըն Թէպտիլի իլէ՝ Եէրինէ ախտիլինին Թայինի՝ Թիճարէթխանէնին Եէտի իսթիյեարընտէ տիր:

ԻԻՉԻԻՆՃԻ ՊԱՊ

ՄԻԻՖԼԻՄԻՆ ԹԻՄՀԻՐԻ ԷՇԵԱՍՐ ԻԼԻ ՀԱՌՍՐՆԻ ԱՏ ԷՎԱԷԼԷԻ
ՄՈՒԱՄԷԼԱԹ ՊԵՅԱՆԸՆՏԷ ՏԻՐ

Լիւլ արլիւլ Կեօրպիւնճի Տապպէ: Պիր միւֆլիս աւ տէմին իֆլասը հիւքմ օլունորգտէն սօնրա, օտա վե էշեասընըն Թէմհիրի վե քէնտուսինին հասպ վե Թէվ գիֆի վե զապթիյէ նէֆէրաթընտէն վե Թիճարէթ նազարէթի գաւսալէրինտէն պիրինէ Թէպլիմէն՝ կեօզ հապսընէ կեօնտէրիլմէսի խուսուսաթը՝ Թիճարէթխանէ Թարաֆընտէն իճրա օլունուր:

Լիւլ արլիւլ արլիւնճը Տապպէ: Միւֆլիս օլան աւ տէմ՝ պալէատէ զեբը օլան 148 վե 149 մատտէլերոտէ պէյան օլունան շուրութլարը իճրա, Եանի՝ տէֆթէր վե սաիրէսինի ուսուր իւզըն իրաէ (կեօսթէրմէք) վե Թադտիմ իյլէտիքտէն սօնրա՝ կերէք պօրճ վե կերէք պաշգա սէպէպ իշիւն մահպուս օլմատըղը հալտէ, իֆլաս մատտէսի իշիւն գօնուլարըղը մահպէստէն վե կեօզ հապսընտէն սալը վերիլմէսի խուսուսընըն հիւքմ վե

Թէնպիհ օլունմասը, վե պազը զուհուրաթէ մէպնի՝ հիւքմի մեղքիւրըն պօզուլմասը խուսուսէրինին՝ Թիճարէթխանէ Թարաֆընտէն իւսմէն իճրասը ճալիզ տիր:

Լիւլ արլիւլ Կեօրպիւնճի Տապպէ: Միւֆլիս մախ գէնլէրի վե օտալարը վե սանտըզ վե տէֆթէրի վե քեա զիտլէրի վե կերէք ասասի պէյթ (տան կարասիք) վե էշեասը Թէմհիր օլունուր, վե գօլէթիֆ իւնվանը իլէ ումուսի պիր շիրքէթին իֆլասը զուհուրինտէ տալի՝ շիրքէթին Եալընըզ պէյիւք Թիճարէթկեահի պուլուն տըղը մահալ իլէ սաիր պիր պիրինէ միւթէքէֆիլ շէրիքլէրտէն հէր պիրինին պաշգա պաշգա մահալ Թիճարէթլէրի Թէմհիր գըլընուր:

Լիւլ արլիւլ Կեօրպիւնճի Տապպէ: Միւֆլիս հազ գընտէ սուտուր խտէն իլամըն հալի օլտըղը Էսպապի միւսթագիլլէ վե ահքեամի իճապիյէնին իսլասասը՝ Թիճարէթխանէ մեմուրը Թարաֆընտէն 24 սասթ զարֆընտէ ճանիպի նազարէթի Թիճարէթէ արզ վե պէյան օլունմագ լազըմէտէն տիր:

Լիւլ արլիւլ Կօգուլընճը Տապպէ: Միւֆլիս մահպէսէ գօնուլմասը վե Եախօտ կեօզ հապսընէ վերիլմէսի խուսուսէրինէ տալի Թէնպիհաթ վե Թէքի տաթ՝ Թիճարէթխանէ Թարաֆընտէն վե Եախօտ Թայլին օլունան վեքիլլէրի ճանիպինտէն աճէլէթէն իճրա օլունուր:

կէ տալա սահիպլէրի մէզուն տըր:

Լի-ւ եկեմիշ պէշինձի Գապիէ: Կերէք ալաճագ-
լուլէրին վէ կերէք միւֆլիսին ինհա վէ խթիտալէրինէ
մէպնի՝ պիր վէ պիր գաչ վէքիլէրին աղ վէ թէպտիլի
խուսուսը՝ Թիճարէթխանէ թարաֆընտէն թային գը-
լընան մէմուր ճանիպինտէն ինհա վէ իֆատէ օլունուր:

Լի-ւ Կերէք մէմուրի մուամիլէյս վէքիլէր Կադգընտէ
կերէք ալաճագլու վէ կերէք միւֆլիս թարաֆընտէն
քէնտույէ իֆատէ վէ պէյան օլունան թէպտիլաթը
սէքիզ կիւն զարֆընտէ իճրա իյլէմէզ իսէ, քէյֆիյէ-
թի կերէք ալաճագլու վէ կերէք միւֆլիս՝ Թիճարէթ-
խանէյէ արզ վէ պէյան իթմէկէ մէզուն տըրլէր:

Թիճարէթխանէտէ տախի մէճլիսձէ մէմուրի մու-
ամիլէյսին թագըրլի վէ վէքիլէրին իսթինթագը իլէ
իֆատաթի վագըրալէրի զապթ վէ իսթլամ օլունտըգ-
տէն սօնրա՝ վէքիլէրին թէպտիլ օլունամալէրի մէճլիսձէ
հիւքմ օլունուր:

ՊԵՇԻՆՁԻ ՊԱՊ

ՎԵՔԵԼԼԵՐԻՆ ՄԵՄՈՒՐԻՅԵԹԼԵՐԻ ՊԵՅԱՆԸՆՏԵ ՕԼՈՒՊ ՊԵՐ
ԳԱԶ ՖԱՍԼԻ ՀԱՄԻԼ ՏԻՐ

ՖԱՍԼԻ ԷՎՎԷԼ

ԱԼԵԼ ԸԹԼԱԳ ՎԵՔԵԼԼԵՐԻՆ ԱՆԲԵԱՄԻ ՄԵՄՈՒՐԻՅԵԹԼԵՐԻՆԵ
ՄԻԹԵԶԱՄՄԻՆ ՏԻՐ

Լի-ւ եկեմիշ ալիլինձի Գապիէ: Միւֆլիսին օտա-
վէ էշէասընըն թէմհիրի մատտէսի՝ վէքիլէրին նասպին:

տէն Էվլէլ Էկերլի իճրա օլունամարը իսէ, վէքիլէր թի-
ճարէթխանէ մարիֆէթի իլէ անիտէ իճրասընէ գալ-
գըշըրլէր:

Լի-ւ եկեմիշ եկեմիշ Գապիէ: Միւֆլիսին ինհա-
սը իլէ միւֆլիսին կերէք քէնտուլինէ վէ կերէք ֆա-
միլէասընէ իգթիզա իտէն Էրպիսէ (հանդերձ) վէ սաիր
լուլուլը օլան էշէանըն թէսլիմ վէ իթասը վէ քէզա-
լէք միւշիֆ թէլէֆ օլան վէ թէլէֆ օլմաղէ հազըր
պուլունան վէ միւֆլիսին Էմիլի թիճարէթխանէ տախիլ
օլմասը լազըմ կէլան շէյլէրին հըֆզ վէ թէմհիրտէն
սարֆի նազար օլունամար վէ Էախօտ միհր ալթընտէն
իիւրաճ գըլընամար խուսուսլէրինէ Թիճարէթխանէ թա-
րաֆընտէն թային գըլընան մէմուր ճանիպինտէն իճա-
պընէ կեօրէ լուխսաթ վերիլուր:

Լի-ւ եկեմիշ Էկեմիշ Գապիէ: Միւֆլիսին թէլէֆ
օլան վէ տէյլինտէն սուգուլ իտէճէկի թէպէյելին
իտէն վէ Էախօտ Էմրի մուհաֆագասը մասարիֆէ միւհ-
թաճ վէ միւթէվագգիֆ պուլունան էշէանըն ֆիրուլթ
օլունամար, վէ միւֆլիսին նուգուտ վէ զիմէմաթընըն
ձէմ գըլընամար խուսուսլէրի՝ Թիճարէթխանէ թարա-
ֆընտէն թային գըլընան մէմուրըն իզլին վէ լուխսաթը
իլէ վէքիլէրին իգտամ վէ զայրէթինէ մահմուլ տըր:

Լի-ւ եկեմիշ Գօգուլունձի Գապիէ: Միւֆլիսին
տէֆթէրլէրի մէմուր պուլունտըղ մահալտէն՝ Թի-
ճարէթխանէ թարաֆընտէն պու խուսուս իշիւն պաշ-
գաճա թային օլունաճագ մէմուր մարիֆէթի իլէ իս-
րաճ վէ վէքիլէրի թէսլիմ անտէ՝ մէմուրի մուամի-
լէյս պիլ Էթրաֆ նազար վէ թահարրի իտերէք, զիբը
օլունան տէֆթէրլէրին նէ հալտէ պուլունտըղլէրինի
միւթթասարճա պիր գըթայ միւզէքքիլի իլէ պէյան

ի թմեսի , վէ քեզայլք մինչ ալթընտէ մահֆուզ պու-
լունան է վրադտէն վատէսի թէգարրիւպ ի թմիշ վէ
եախօտ գապուլ ի թտիրիլմէսի լազըմ կէլմիշ օլան սէ-
նէտաթ իխրաճ վէ զապթ օլունարագ , մէմուրի մու-
մաիլէյհ մարիֆէթի իլէ մըգտար վէ էսմանը (պէհասը)
փուսուլա օլունտըգտէն սօնրա , իճրայի իգթիզասը իչին
վէքիլէլէ թէսլիմ վէ մէզքիւր փուսուլանըն պիր գը-
թայ սուրէթի տախի՝ թիճարէթխանէ թարաֆընտէն
թային գըլընան մէմուրէ իթա վէ թագտիմ օլունմա-
սը . վէ միւֆիլսին մաթլուպաթ վէ զիմէմաթի սաիլէսի
վէքիլէլ թարաֆընտէն՝ մադպուզ սէնէտի իթասը իլէ
թահսիլ գըլընմասը , վէ օլ էսնատէ միւֆիլսէ կէլան
մէքթուպլար՝ վէքիլէլ մարիֆէթի իլէ աչըլպ օդու-
մասը , վէ միւֆիլս հագըրի պիլմէճլիս պուլունտըղը
հալտէ՝ օնա տախի կեօսթէլիլմէսի լազըմէտէն տիր:

Լի-լ «էսէն իւնճի» հապէ: Սէսալիհի վազըասընըն
սուրէթի զահիրէսինէ նազարէն միւֆիլսին եէտինէ պիր
թէմիննամէ (անդորրագիր) իթասը իլէ միւվէգգաթէն
սալը վերիլմէսի մէմուրի մումաիլէյհ ճանիպինտէն ինհա
գըլընտըղը , վէ օլպապտէ թիճարէթխանէ թարաֆըն-
տէն տախի միւսաատէ օլունտըղը հալտէ , նէֆսինէ
քէֆիլ վիրմէք իւզըն՝ միւֆիլսէ իճպար վէ թէնպիհ
օլունուր: Սէ էէէր զուհուր իթմէզ , եանի՝ միւֆիլս
ղայիպ օլուր իսէ , միւֆիլսին մասասընէ՝ եանի ալա-
ճագլուլէրին մէճմուրինէ ախտ օլմագ իւզըն՝ քէֆիլի
մէրդում ճանիպինտէն թագմինի (վճարելը) լազըմ կէ-
լէճէք մէպալիղին էվիլէլ էմրտէ՝ թիճարէթխանէ թա-
րաֆընտէն թախսիս վէ թային գըլընմասը լազըմէ-
տէն տիր:

Լի-լ «էսէն պիրիճի» հապէ: Լօգարտա եագըլտը-

զը իւզըն՝ մէմուրի մումաիլէյհ թարաֆընտէն միւֆիլսէ
թէմիննամէ իթասը ինհա օլունմատըղը հալտէ , իսթիտա
սընը թիճարէթխանէյէ արղ վէ թէպլիղ իթմէկէ միւֆ-
իլսին սալահիլէթի վար տըր . վէ օլ հալտէ զէքր օլան
թէմիննամէնին վէրիլմէմէսինին սէպէպ վէ հիքմէթի
մէմուրի մումաիլէյհտէն իսթինթագ վէ ալէնէն (յայտ-
նապէս) միւզաքէրէ օլունտըգտէն սօնրա՝ թիճարէթ-
խանէ թարաֆընտէն տախի իճապը հիւքմ օլունուր:

Լի-լ «էսէն իւնճի» հապէ: Հագիգէթէն միւֆ-
իլս օլան քիմէսնէնին մուհասէպէ վէ զուրամասը թէս-
վիլէ օլունտըղը էսնատէ , քէնտուսինին վէ էհլի պալի-
նին ագվաթի եէվմիլէսինին (օրական պարէնին) մըգ-
տարը՝ վէքիլէլին իֆատէսի իլէ միւվէգգաթէն թի-
ճարէթխանէ թարաֆընտէն թային վէ թախսիս գըլըն-
մագ ճաիլ տիր:

Լի-լ «էսէն իւնճի» հապէ: Սիւֆիլսին ին-
զարը իլէ տէֆթէլլէրինին բույէթ վէ մուհասէպէլէ-
րինին գաթինէ վէքիլէլ թարաֆընտէն միւպատէրէթ
օլունուպ , միւֆիլս պունլէրին տալէթինէ իճապէթ
(ընդունիլ , հնազանդիլ) իթմէզ իսէ՝ 48 սաաթ զար-
ֆընտէ իսպաթի վիճուտ իթմէք իւզըն թէնպիհ օլու-
նուր . վէ մուգատտէմա թէմիննամէսի իսթէր վերիլմիշ
իսթէր վերիլմէմիշ օլուն , էկէրչի էօզըր գալիսի օլտը-
ղընը մէմուրի մումաիլէյհ թաստիգ իլէր իսէ , վէքիլ
իրսալինէ մէզուն տըր:

Լի-լ «էսէն պիրիճի» հապէ: Պիլանչօ , եանի՝
միւվազէնէ տէֆթէլլի միւֆիլս թարաֆընտէն իթա վէ
թէսլիմ օլունմատըղը թագտիրտէ , վէքիլէլ հէման
միւֆիլսին տէֆթէլլէրինէ վէ քէնտուլտէրինէ վէ քէն-
տուլէրի թահսիլ իթտիքլէրի թահգիգաթէ նազարէն:

անխտէ զիւր օլունան պիւանչօ տէֆթերինն թանգիմիւնէ միւլապատերէթ խողպ, թիճարէթխանէյէ թագտիմ խտէրլէր:

Լիւլ «էսսէն պէշիւնճի Տապպէ: Պիւլանչօ, եանի՝ միւլապատէն տէֆթերինն թանգիմիմնէ տաիր՝ վէ իֆլասըն սէպէպլէրինէ վէ քէյֆիյաթընէ միւլթէտաիր՝ կէրէք միւլֆիւսի վէ կէրէք եազըճըյը վէ առէմլէրինի իսթինթագ վէ իսթիմանէ (խօսեցընեղու և մօտիկ ընեղու) թիճարէթխանէ թարաֆընտէն թային գըլընան մէմուր մէզըուն տըր:

Լիւլ «էսսէն պէշիւնճի Տապպէ: Պիւլ թաճիր էօլտիւքտէն սօնրա՝ իֆլասըն իլան օլունտըղը հալտէ, վէ եախօտ իֆլասընըն իլանընտէն սօնրա՝ միւլֆիւսին վէֆաթը զուհուրինտէ, եթթիմ վէ վարիսի զաիպի օլմա տըղը հալտէ՝ զէվճէի մէթրուքէսի իլէ էվլատ վէ վէրէսէսի պիլ առալէ վէ եախօտ պիլ վէքէալէ էօլէնին եէրինէ կէլուպ, պիւանչօ՝ եանի միւլապատէն տէֆթերինն թանգիմիմնէ վէ իֆլասըն սաիր պիլճիւմլէ մէսալիհինն թէսվիյէսինէ միւլապատէրէթ իթմէլէրի եէտի իսթիյարլէրինտէ տիր:

ԻՔԻՆՃԻ ՖԱՍԸԼ

ՄԻԷՐԻ ՍԵՕՔՄԵՔ ՎԵ ՄԱԼԼԵՐԻ ԵԱԶՄԱԳ ՊԵՅԱՆԸՆՏԵ ՏԻՐ

Լիւլ «էսսէն եէպիւնճի Տապպէ: Սիւլֆիւսին էշեաքը մէօհիւրլէնտիքտէն սօնրա, նիհայէթ իւլ կիւն կէչտիկինտէ՝ մէօհիւրի սեօքմէք իւզըն վէքիլէր թաւրաֆընտէն իտտիա օլունուպ, միւլֆիւս հազըր օլտըղը հալտէ՝ էմլալ վէ էշեաքընըն տէֆթերի թանգիմ վէ թահրիր, վէ հազըր օլմատըղը թագտիրտէ՝ իճապ խտէր

խտէ միւլֆիւս տաիր ճէլպ վէ իհզար օլունուր:

Լիւլ «էսսէն պէշիւնճի Տապպէ: Սիւլֆիւսին էշեաքընտէն մէօհիւր սեօքիւլիւպ, իքի նուսիսէ օլարադ տէֆթերլէր եազըլտըգտէն սօնրա՝ 24 սաաթ զարֆընտէ պիր նուսիսէսի թիճարէթխանէյէ իթա վէ թէսլիմ, վէ տիկէր պիր նուսիսէսի տաիր վէքիլէր եէտինտէ թէվդիֆ վէ հըֆզ իթտիրիւր . վէ տէֆթերի մէզքիւրըն թերթիպի վէ եազըլմասը վէ կէրէք էշեայէ գըլմէթ պիլիլմէսի իշիւն՝ վէքիլէրին միւնասիպ կէօրտիւքլէրի քիմէսնէլէրի քէնտուլէրինէ իանէ վէ եարտըմ իյլէմէք իւզըն թային իթմէլէրի ճաիզ տիր:

Լիւլ «էսսէն քօգուլընճի Տապպէ: Իֆլասըն իլանը միւլֆիւս էօլտիւքտէն սօնրա զուհուր իտուպտէ՝ իշպու իլանտէն մուգատտէմ տէֆթեր թանգիմիմնէ միւլպա տէրէթ օլունմատըղը վէ եախօտ տէֆթեր աչըլուպ օգունտըգտէն մուգատտէմ միւլֆիւսին էօլմէսի վուգուպուլտըղը թագտիրճէ, եօգարտա զիւր օլունան մատտէլէրտէ թասրիհ օլունտըղը վէճիւլ իւզըն՝ էօլէնին վարիպէրի հազըր օլտըղը հալտէ վէ եախօտ իգթիզասը իւզըն ճէլպ վէ իհզար օլունտըգլէրի անտէ՝ պիլա իմհալ (անմիջոց) տէֆթերինն թանգիմիմնէ միւսարաաթ գըլընուր:

Լիւլ քօգսանընճի Տապպէ: Հէր պիր իֆլաս զուհուրինտէ՝ վէքիլ օլանլէր մէմուրլիյէթլէրինէ միւլպաշէրէթ իյլէտիքլէրի վէ իպգա օլունտըգլէրի կիւնտէն 15 կիւն կէչտիկինտէ՝ իֆլասըն սուրէթի զահրէսինէ տաիր վէ կէրէք էսպապ վէ իլէլ (պատճառք) վէ քէյֆիյէթի ահվալինէ միւլթէտաիր իճմալէն պիր գըլթայ միւլգէքքիլէրլէրինի թիճարէթխանէ թարաֆընտէն թային օլունան մէմուրէ արդ վէ իթա իյլէմէկէ, վէ մէ

մուրի մուսախէյն տախի անխտէ զիբր օլան միւզէք-
քիրէ իլէ քէնտու ըյնի թիճարէթխանէյէ թագտիմ
վէ իֆատէ իթմէկէ մէճպուր տըրէր: Ս է զիբր օլան
միւտտէթ կէջիպտէ՝ վէքիլէր թարաֆընտէն միւզէք-
քիրէ թանգիմ օլունմատըղը հալտէ , թէխիլի նէ սէ-
պէպէ մէպնի խտէ՝ մէմուրի մուսախէյն թարաֆընտէն
թիճարէթխանէյէ պէյան վէ ինհա օլունմագ լազըմէ-
տէն տիր:

Լիւլ քոֆսան պիլիճի Տապալէ: Թիճարէթխանէ մէ-
մուրլէրինտէն պիր վէ եախօտ իքի նէֆէրին թարաֆի
նազարէթտէն ըուխսաթ վիրիլէրէք միւֆիլիսին մաղաղա
վէ տիւքքեանընէ կիտուպ՝ իֆլաարն ահվալ վէ քէյ-
ֆիյաթընէ վէ թանգիմ օլունմաճագ տէֆաթիրէ վէ
վէքիլէրին տախի ըույէթի մէսալիհտէ հազգանիյէթ
վէ տըղգաթլէրինէ նազարէթ , վէ իֆլասէ տախի սէ-
նէտաթ վէ տէֆաթիր վէ քեաղիտլէրին իպրազընը իտ-
տիայէ միւպատէրէթ իյլէմէլէրի իճապընտէն տիր:

ԻԻԶԻԻՆՃԻԻ ՖԱՍԸԼ

ՄԻԻՖԼԻՄԻՆ ԻՄԹԻԱ ՎԵ ԵՇԵԱՍԸՆԸՆ ՍԱԹԸԼՄԱՍԸ ՎԵ
ՊԵՀԱՍԸՆԸՆ ԹԱՀՄԻԼ ՎԵ ՃԵՄ ՕԼՈՒՆՄԱՍԸ ԽՈՒՍՈՒՍԸՆԸ
ՇԱՄԻԼ ՏԻՐ

Լիւլ քոֆսան իսիճի Տապալէ: () Էբր օլան տէֆ-
թէր պիթտիքտէն սօնրա՝ պօրճլու միւֆիլիսին էմթիա վէ
մէպալըղի վէ սէնէտաթը վէ տէֆթէրլէրի վէ քեա-
ղիտլէրի վէ կէրէք աթլաթի պէյթիյէ վէ էշեապը (տան
կարասիքը) վէքիլէրէ թէսլիմ օլունուպ, անլէր տախի
զիբր օլունան շէյլէրի տէր էօհտէ վէ թէսէլլիւմ իտէ-
րէք , տէֆթէրի մէզքիւրըն վէյլինէ վազի իմզա իտէլէր:

Լիւլ քոֆսան իսիճի Տապալէ: Ս իւֆիլիսին զի-
մէմաթընըն սուրէթի թահսիլինէ՝ թիճարէթխանէ մէ-
մուրընըն նազարէթի իլէ վէքիլէր թարաֆընտէն տէ-
վամ վէ միւպատէրէթ գըլընայ:

Լիւլ քոֆսան պեօրպիլիճի Տապալէ: Ս իւֆիլիսին
էմթիաթի թիճարէթ վէ էշեպի մանգուլէսինին սաթը-
մասընէ միւպատէրէթ իյլէմէք իւզըն՝ վէքիլէրէ ըուխ-
սաթ վիրմէկէ , վէ սաթըլաճագ շէյլէրի էլտէն սաթմագ
վէ եախօտ մէզատտէ տէլլալ մարիֆէթի իլէ ֆիրուլթ
իթմէք սուրէթլէրինի թէնպիհ վէ պէյան իյլէմէկէ՝ թի-
ճարէթխանէ մէմուրընըն սալահիյէթի տէրքեար տըր:

Լիւլ քոֆսան պէլիճի Տապալէ: Ս էքիլ օլանլէր
իգթիզար իւզըն միւֆիլիսին եանլէրինէ ճէլպ իլէ մա-
սա թապիր օլունուր ալաճագըլլէրին ալաճագլէրինէ
տաիր վէ խուսուս իլէ մանգուլաթտէն օլմայան էմլաք
տալալէրինէ վէ հուգուգի սաիրէյէ միւթէտաիր պիլ
ճիւմլէ նիզալարըն թէսլիյէսինէ մէզուն օլուպ , ֆա-
զաթ թէսլիյէսի տէրիլ զըլընան մատտէ՝ գըլմէթ
պէլլի օլմամըլ վէ եախօտ պին պէշ էիւզ ղուռուշտէն
զիյատէ պէհասը պուլունմուշ օլան էշեպի տաիր իտէ ,
թէսլիյէ քէյֆիյէթի՝ թիճարէթխանէ թարաֆընտէն
թաատիգ օլունմատըղճէ մէրի իւլիճիա տէկիլ տիր:

Լիւլ քոֆսան ալիլիճի Տապալէ: Ս իւֆիլիսին սէպիլ-
լի թախլիյէ օլունմուշ վէ եախօտ թէմիննամէսի վէ-
րիւմիշ օլտըղը թագտիրճէ , սուրէթի իսթիխտամը՝ թի-
ճարէթխանէ մէմուրը ճանիպինտէն պիլ իսթիզան իֆ-
լաս մէսալիհինին թէսհիլի իտարէսի գըմընտէ՝ վէքիլ-
լէր թարաֆընտէն միւֆիլիսին իսթիխտամը ճաիզ տիր:

ՏԵՕՐՏԻՒՆՃԻՒ ՖԱՍՈԼԼ

ՄԻՒՖԼԻՍԻՆ ՄՈՒՀԱՖԱԶԱՅԻ ԷՄՊԱԼԻՆԵՆ ՏԱՒՐ ՕԼԱՆ
ՄՈՒԱՄԷԼԱԹ ՊԵՅԱՆԵՆՏԵ ՏԻՐ

ԼԻՆՎ ՊՕԳԱՆՆ ԵԷՊԻՆՃԻ ՏԱՊԱԷ: Եբրեյք քէն-
տու մէմուրիյէթլէրինէ մուպաշէրէթ իթտիբլէրի կիւն-
տէն իթիպարէն՝ միւֆիսին ալաճաղը օլան քիմէսնէ-
լէրտէն հուգուգընը վիգայէթ՝ եանի ալաճաղընը սաղ-
լաթմազ վէրէհն վէ Էմանէթ թարիգի իլէ օլան էշեա
վէ Էմվալինի զահիրէ իսրաճ իյլէմէք իշիւն՝ թիճարէթ-
ճէ լազըմ կէլան մուամէլաթըն իճրասընէ մէճպուր
տըրլէր:

ՊԵՇԻՆՃԻ ՖԱՍՈԼԼ

ՊՕՐՃԼԱՐԵՆ ԹԱՀԳԻԳԻ ԲԵՑՖԻՑԵԹԻՆԵ ՏԱՒՐ ՏԻՐ

ԼԻՆՎ ՊՕԳԱՆՆ «ԷՊԻՆՃԻ ՏԱՊԱԷ: Եբրաա իլանը
թարիխինտէն իթիպարէն ալաճաղլուլէրին խտիա իթ-
տիբլէրի մէպալիղին միւֆրէտաթ տէֆթէրի իլէ տէյն
թէմէսալէրինի՝ թիճարէթիսանէյէ թէսլիմ իթմէկէ
ալաճաղլուլէր մէճպուր տըր: Ե թէմէսալէրէաթի
մէզպուրէնին պիր դըթայ տէֆթէրինի թանղիմ, վէ
ախղինի միւշիր՝ պիր դըթայ թէզքէրէ իթա վէ թէս-
լիմ իթմէք՝ թիճարէթիսանէ մուգայեթիսին մուգթէ-
զայի մէմուրիյէթիստէն տիր: Ե պօրճլարըն թահգի-
գինէ տաիր վէբիլէր թարաֆընտէն թանղիմ օլունա-
ճազ մաղպաթանըն թարիխինտէն իթիպարէն՝ պէշ սէնէ
միւտտէթ զարֆընտէ թէմէսալէրէաթի մէզպուրէնին

գայտ վէ հըֆղինտէն տօլայի մուգայեթի մուամիլէյհ
մէսուլ տըր:

ԼԻՆՎ ՊՕԳԱՆՆ ՊՕԳԱՆՆ ԵԷՊԻՆՃԻ ՏԱՊԱԷ: Օ Էբր օլու-
նան 170 մատտէնին իւշիւնճիւ ֆըգրասը մանթու-
գինճէ՝ վէբիլէրին իպգա վէ եախօտ ախէրլէրինին թայ-
ին օլունտըգլէրի անտէ, սէնէտաթընը թէսլիմ իթմէմիշ
օլան ալաճաղլուլէրէ զազէթալէր վասիթասը իլէ վէ
եախօտ թիճարէթիսանէ մուգայեթիսին ինհասը իլէ
տէր հալ խապէր վիրիլուպ, խապէր վիրիլան կիւնտէն
20 կիւն կէշտիկինտէ՝ մաթլուպաթլէրինին պիր գըթայ
միւֆրէտաթ տէֆթէրի իլէ սէնէտաթ վէ թէմէսալ-
քեաթլէրինի քէնտուլէրի պիզաթ (անճամբ) կէթի-
րիպ, վէ եախօտ միւրէթիսա վէբիլէրի վասիթասը իլէ
կէօնտէրիպ, իֆլաս վէբիլէրինէ արզ վէ թազտիմէ
մէճպուր տըրլէր: մէկէր քի սէնէտաթլէրինին տօղու-
թիճարէթիսանէյէ թէսլիմինի թէրճիհ խտէլէր: վէ հէր
հալտէ ախղինի միւշիր պուլլէրէ պիր դըթայ վիուսուլա
իթա գըլընուր:

Դալտը քի միւֆիսին ումուրը թահգիգ վէ թէֆ-
թիշ վէ մուամէլաթի իճապիյէսի իճրա օլունան մա-
հալտէն խարիճ՝ եինէ Օսմանը մէմէթէթլէրինին ա-
խէր մահալինտէ սաթին պազը ալաճաղլու վար խէ,
թէֆթիշ մահալի իլէ ալաճաղլուլէրն սաթին օլտըղը
մահալ պէյնինտէ օլան հէր պիր գօնազ իշիւն՝ պիրէր
կիւն իլալէսի իլէ մէօհլէթին ուզանմասը լազըմ կէլուր:

ԼԻՆՎ ԷՊԻՆՃԻ ՏԱՊԱԷ: Լօգարտա զէբր օլան 199
մատտէնին պիրինճի վէ իբինճի ֆըգրալէրինտէ թախսիս
գըլընան մէօհլէթլէրին պիթմէսինտէն իթիպարէն՝ իւշ
կիւն զարֆընտէ մաթլուպաթըն թահգիգինէ միւպա-
շէրէթ, վէ հիշ արտը քէսիլմէզտէն թէսլիյէսինէ միւ-

պատէրէթ օլունուպ, թիճարէթխանէ մէմուրը թարա-
ֆընտէն թային օլունան մահալ վէ կիւն վէ սաաթտէ
թահգիգի մատտէ իճրա օլունուր:

Վէ զէքը օլունան մատտէնին մէֆհումը իւզրէ՝
ալաճագլուէրէ իրաալ օլունան խապէր իլէ պէրապէր
մահալ վէ կիւն վէ սաաթտէն իշարէթինէ միւպատէ-
րէթ, վէ թիճարէթխանէ մուգայեթիսինին ըսմէն ին-
հասը իլէ վէ եախօտ վէրագայի մախսուսէլէր վաաթա-
սը իլէ եէնի պաշտէն ալաճագլուէրին տալէթինէ
միւսարաաթ գըլընուր:

Վէ իֆլաա վէթիլէրինին մաթլուպաթը՝ թիճա-
րէթխանէ մէմուրը թարաֆընտէն թահգիգ օլունուրդ-
տէն սնըա, սաիր ալաճագլուէրին ալաճագլուէրի տախի
պիր թարաֆտէն ալաճագլու վէ եախօտ ալաճագլու-
լէրին վէթիլէրի վէ օ պիր թարաֆտէն իֆլաա վէթիլէ-
րի պէյնինտէ՝ վէ թիճարէթխանէ մէմուրը հուզուրըն-
տէ միւպահէսէ վէ միւզաթէրէ օլունուպ թահգիգ օ-
լունարագ, մէմուրի մումաիլէյն թարաֆընտէն պիր գը-
թայ միւզէքթիրէսի թանգիմ օլունմագ լազըմէտէն տիր:

Իսի եիւլ պիրինձի հապէ: Մլաճաղը թահգիգ օ-
լունմուշ վէ եախօտ միւֆլիսին պիրանչօ տէֆթէրինտէ
մուգայեթտ պուլունմուշ օլան հէր պիր ալաճագլուէրն՝
միւֆլիսին թահգիգի տիւյունի (պօրճընը) մատտէսին-
տէ հազըր պուլունմագլէ, վէ թահգիգի իճրա օլունմուշ
վէ եախօտ իճրա օլունմագ իւզրէ պուլունմուշ օլան
պօրճլար հագգընտէ՝ իթիրազաթ վէ ճէվապլարընը
տէր միյան իյլէմէկէ իսթիհագգը տէրքեար օլուպ,
միւֆլիսին տախի օլպապտէ իսթիհագգը միւսէլէմ տիր:

Իսի եիւլ իսինձի հապէ: Մլաճաղին թահգիգի
պօրճլարը եազըլմը օլան մէզբիւր միւզէքթիրէտէ՝

ալաճագլուէրն վէ կէրէք միւրէխսաա վէթիլէրինին սա-
քին օլուրդլէրի մահալլէրի իշարէթ գըլընմագ, վէ սէ-
նէտաթ վէ թահվիլաթըն տախի իճմալէն թարիֆի
տէրճ օլունմագ, վէ սէնէտաթըն իլավէ վէ թասհիհ
եէրլէրինի վէ սութուր արասընտէ օլան եազըլէրինի
պէյան իտէրէք՝ օլ պօրճ մագպուլ օլուրդը վէ եախօտ
նիզալը պուլունարը սարահէթէն կեօսթէրիլմէք լա-
զըմ տիր:

Իսի եիւլ իսինձի հապէ: Մլաճաղին ա-
լաճագլուէրն տէֆթէրի ճէլպ օլունմագ, վէ տաշրա
մահալլէրտէ օլուպտէ՝ տէֆթէր ճէլպինտէ կիւճիւք
օլուրդը հալտէ, մահալլինտէ օլան թիճարէթ մէմուրլէ-
րինէ իշար օլունարագ՝ իսիւլասասը իսրաճ վէ ճէլպ գը-
լընմագ խուսուսլէրինտէ թիճարէթխանէ թարաֆըն-
տէն իպթիտար օլունուր:

Իսի եիւլ պէօրպիւնձի հապէ: Մլաճաղին պէր-
վէճհի մուհարրէր գապուլ օլունան հէր պիր պօրճլա-
րըն սէնէտաթընըն զահրինէ՝ շու գատար դուռուշ
միւֆլիսին պօրճ տէֆթէրինէ գայտ օլունմուշ տիր՝
ֆիլան թարիստէ տէյու շէրհ վիրիլէրէք, թիճարէթ-
խանէ մէմուրը թարաֆընտէն տախի թաստիգ վէ իշա-
րէթ օլունուր: Վէ հէր պիր ալաճագլու ալաճաղը
թահգիգ օլունարը կիւնտէն իթիպարէն սէթիգ կիւն
զարֆընտէ ալաճաղընը սահիհ օլուրդընը մէմուրի մու-
մաիլէյնէ թաստիգ իթտիրմէկէ մէճպուր տիր:

Իսի եիւլ պէլինձի հապէ: Մլաճաղին վազը օ-
լան պօրճլարընը պիրիսինտէ նիզա վուգու պուլուրը
հալտէ՝ պիր կեօնէ շիքեյեթ վէ իտտիայէ հաճէթ
գալմագսըղըն քէյֆիլէթին՝ թիճարէթխանէյն արգ վէ
իֆատէսի թիճարէթխանէ մէմուրընը իգթիզայի մէ-

մուրիյէթինտէն օլուպ , օլպապտէ մալիւմաթը օլան քէսանըն՝ թիճարէթխանէյէ ճէլպ վէ իհզարի իլէ՝ քէյֆիյէթին մէմուրի մուամալիյէյ մուվաճէհէսինտէ թահգիդ վէ զահիրէ իխրաճը թարաֆի թիճարէթտէն էմր վէ թէնպիհ օլունուր:

Ի՛ի եիւլ ալլէնճը հապիէ: Ղապուլտէն իմթինա օլունան պիր պօրճէ տաիր վուգուպուլան նիզանըն՝ թիճարէթխանէյէ արզ վէ իսալը թագտիրինտէ՝ 199 վէ 204 մատտէլէրտէ պէյան օլունտորը իւզրէ Օամանը մէմլէքէթլէրինտէ սաքին օլանլէր հագգընտէ մուգարրէր օլան մէօհլէթին թէքմիլինտէն էվլէլ էկէրչի օ նիզա հիւքմի գաթիյէ սալիհ տէկիլ իսէ , բէվլի մասլահաթէ կեօրէ օ մագուլէ նիզա գօնգօրտա սէնէ տինին թանղիմի իչիւն՝ մէճլիսինին թէքլիլինէ գատար թէխիր վէ թէմհիլ , վէ եախօտ մասլահաթըն արգասընը արմագ իչիւն՝ հէման լույէթ վէ թէմլիյէսի իլէ մէճլիսի մէքքիւրըն պատէհու թէքիլ օլունմասը՝ թիւ ճարէթխանէ թարաֆընտէն հիւքմ օլունուր:

Իւկէրչի օ մագուլէ մատտէլէրին լույէթի մէճլիսին թէքլիլինտէն էվլէլ հիւքմ օլունուր իսէ , պու վէճլէ նիզալը օլան ալաճագլու՝ պէրմուճիպի գարար թային օլունաճագ մէպլաղ իչիւն՝ իֆլաս միւզաքէրաւ թընէ միւվէգգաթէն տախիլ օլուր:

Ի՛ի եիւլ եէպիւնճի հապիէ: Ղիր մաթլուպտէն տօլայի վուգու պուլան նիզանըն՝ սաիր մէճլիսլէրէ վէ մահքէմէլէրէ հավալէսի թագտիրինտէ՝ լէրի սուրէթին իճրասը ճաիզ տիր:

Ղիրիսի՝ նիզալը օլան մատտէնին լույէթ վէ ֆասլինէ գատար մուամալաթի իֆլասիյէնին իճրասը թէվգիֆ գըլընմագ , վէ օ պիրի տախիլ՝ պունըն ախտ օլտըրը

մահալտէն լույէթի էսնատէ մասլահաթ թէվգիֆ օլունմայուպ՝ թիճարէթխանէ թարաֆընտէն մուամալաթի իֆլասիյէնին իճրասընէ պագըմագ սուրէթլէրի օլուպ , լէլինճի սուրէթ վէճլէ իճրասը թագտիրինտէ՝ նիզալը օլան զիմմէթին սահիպի իֆլաս միւզաքէրաւ թընէ տախիլ օլմագ , վէ ալաճագը տախի իհթիյաթէն գայտ իթտիրիլմէք լազըմ տըր:

Վ է քէզալէք ալաճագլուտէն պիրինին իտտիասը սախթէ՝ վէ սէրիգաթ (գոլուլիւն) վէ սաիր պու միսիլու ճիւրմ վէ գապահաթ վէ եախօտ խաֆիֆճէ պիր հիլլէ գապիլինտէն իսէ՝ օ մագուլէ մատտէլէրին լույէթինէ գատար տախի մուամալաթի մէրգումէնին թէմլիյէսինի թէվգիֆ իյլէմէք՝ թիճարէթխանէնին բէլինէ մահուլ (յանճնեալ) տըր:

Վ է պու մագուլէ հիլլէքէար ալաճագլունըն ալաճագը իհթիյաթէն պիլէ գայտ իթտիրիլմէյուպ՝ քէնտուսինէ ազվ օլունան թէօհմէթին՝ նէ մահալտէն թէֆթիլի իճապ իտէր իսէ՝ լույէթ պիրլէ , պէրաթի զիմմէթի թահագգուգ իթմէյինճէ (քէնտուսինի փաքէ չըգարմայընճէ) իֆլաս միւզաքէրաւթընըն մէճլիսինէ տախիլ օլմագը սալահիյէթի եօգ տըր:

Ի՛ի եիւլ «էիլիւնճի հապիէ: Ղիր ալաճագլունըն իտտիա իյլէտիկի իմթիյազ վէ եախօտ եէտինտէ պուլունան բէհինէ իսթիհգագը խուսուսընէ ալաճագլուլէր թարաֆընտէն իթիրազ օլունտորը հալտէ , սաիր ատէթա ալաճագլուլէր միսիլու իֆլաս միւզաքէրաւ թընէ տախիլ օլուր:

Ի՛ի եիւլ «օգուլլէնճի հապիէ: (Օամանը մէմլէքէթլէրինտէ սաքին ալաճագլուլէր հագգընտէ՝ զլէր օլան 199 վէ 204 մատտէլէրտէ թային օլունան մէօհլէթ-

լէրին թէքմիրնտէն սօնրա , ուզաշմա մանասընէ օլան
գօնգօրտաթօնըն ագտինէ վէ իֆլասըն սաիր պիլ ճիւմ-
լէ մուամէլաթընըն թէալիյէսինէ միւպատէրէթ օլու-
նայ: 1) է անճագ Տէվէթի Ալիյէնին մէմալքի պէր-
րիյէսինտէն (ցամաքային քաղաքներէն) խարիճ մա-
հալտէ սաքին ալաճագլուլէր հագլէրինտէ՝ զիքր օլան
273 վէ 274 մատտէլէրտէ տէրճ օլունան իսթիանայէ
(բացառութեանը) ըիայէթ գըլընայ:

Իսթի եիւզ օն-նճը հապէ: Թային օլունան մէօհ-
լէթ էսնասընտէ՝ իսպաթի վիճուտ իթմէք, վէ մաթլու-
պաթլէրինի թաստիգ իթտիրմէք խուսուսլէրինտէ գու-
սուր իտէն մալիւմ վէ դայրի մալիւմ ալաճագլուլէր
ղուրամա թագսիմինէ տախիլ օլամագլէր: Պու ճիւմլէ
իլէ ագճէնին թէվղի թէմամ օլաճագ կիւնիւնէ գա-
տար՝ մուարագա վէ մուխալէֆէթլէրի ճաիզ կէօրիւ-
լէրէք , պու պապտէ վագը օլաճագ մասարիֆ՝ մուա-
րագա իտէնլէրին պէտէնինտէն թէտիյէ իթտիրիլուր .
վէ մուխալէֆէթլէրի՝ թիճարէթխանէ մէմուրը թա-
րաֆընտէն թէնպիհ վէ հիւքմ օլունմուշ զուրամանըն
իճրայի թէվղիինի թէխիր վէ թալիգ իտէմէյուպ , ան-
ճագ մուխալէֆէթ վէ մուարագալէրինէ տաիր օլան
տալալէրի ֆասլ օլունմագտէն էվլէլ՝ եէնիտէն զուրա-
մա թէվղիինէ միւպատէրէթ օլունուր իտէ , թիճա-
րէթխանէ թարաֆընտէն իհթիյաթէն թախսիա վէ
թային օլունուպ , տալալէրինին ֆասլինէ գատար թէվ-
գիֆ օլունան հիսսէլէրի իլիւն՝ ագճէնին թէվղիինէ
տախիլ օլուրլէր:

1) է պունտէն սօնրա հագլէրինին սահիհ օլտըղը
իսպաթ օլունուր իտէ՝ մուարագալէրինտէն էվլէլ՝ թի-
ճարէթխանէտէն թային գըլընան մէմուր թարաֆըն-

տէն թէնպիհ վէ հիւքմ օլունմուշ զուրամատէն հիւ
պիր շէյ միւթալէպէ վէ իտտիայէ սալահիյէթլէրի օ-
լամայուպ , անճագ իպթիտաթի թագսիմ վէ թէվղիտէն
հիսսէլէրինէ ախտ օլան զուրամատէն հէնուզ թագսիմ
օլունմամըլ մէպալիղի մէվճուտէտէն հիսսէ ախղինէ
իսթիհգագլէրի տէքէար տըր:

ԱԼԹԸՆՃԸ ՊԱՊ

Ուզաշմա վէ ույուշմա մանասընէ օլան գօն-
գօրտաթօ (1) սէնէտինին թանղիմի, վէ եախօտ ույու-
շամայուպ մալի մէվճուտըն զապթը իլէ զուրամանըն
իճրասը պէյանընտէ օլուպ , պու տախի պիր գաճ ֆա-
սըլը շամիլ տիր:

ՊԻՐԻՆՃԻ ՖԱՍԸԼ

ԱՍՀԱՊԻ ՄԱԹԼՈՒՊԸՆ ՍՈՒՐԵԹԻ ԻՃԹԻՄԱ ՎԷ ՃԵԼՊԻՆԷ
ՏԱՒԻ ՏԻՐ

Իսթի եիւզ օն պիրինճի հապէ: Ելաճագ իսպաթը
իլիւն թային օլունան սէքիզ կիւն մէօհլէթին թէքմի-
լինտէն իւշ կիւն կէչտիկինտէ՝ ալաճագլէրի թահգիգ
վէ թաստիգ օլունմուշ վէ եախօտ իհթիյաթէն տէֆ-
թէրէ իտտալ իթտիրիլմիշ օլան ալաճագլուլէր՝ թիճա-

(1) Գօնգօրտա թապիրի՝ պիր թաճիր թէտիյէի տէյինտէն աճիզ
օլտըղը հալտէ , միւֆիս հիքմինտէ օլաճաղընտէն , օլ հալտէ քէնտուսի
իլէ ալաճագլուլէր պէյնինտէ վիլիան գարար վէ թէմէլէթէ իթլաթ
օլունուր:

րէթխանէտէն թային գըլընաճագ մէմուր մարիֆէթի իլէ ճէլպ օլունարագ , գօնգօրտաթօ սէնէտինին միւզաքէրէ վէ գարարլաշորըրմասը իլին՝ մէճլիս ագտինէ իպթիտար օլունայ:

1) Է պու պապտէ՝ թիճարէթխանէ գափուսը վէ պէրօս (1) վէ միւֆլիսին տիւքքեան վէ մաղաղասը իւզէրինէ իլաննամէլըր թալիգ վէ ղազէթալէրէ տախի տէրճ վէ թահրիր իթտիրիլէրէք՝ քէյֆիյէթ իլան վէ իշաէթ , վէ իշպու իլաննամէլէրէ վէ տալլէթ թէգքէրէլէրինէ ագտ օլունաճագ մէճլիսին սէպէպի պէյան վէ իշարէթ գըլընայ:

Իսի էիւզ օն իսինճի Տապպէ: Թիճարէթխանէտէն թային օլունան մէմուր թարաֆընտէն թախսիս գըլընան մահալ վէ կիւն վէ սաաթտէ պէրվէճհի պալէա թաստիգ վէ գապուլ օլունմուշ վէ կէրէք իհթիյաթէն տէֆթէրէ իտխալ իթտիրիլմիշ օլան ալաճագլուլէր պիղզաթ կէլէրէք, վէ եախօտ վէքիլէրինի իրսալ խտէրէք , մէմուրի մումաիլէյհ հազըր օլտըրը հալտէ՝ մէճլիս ագտինէ վէ մէճլիս մէգքիւրէ միւֆլիսին տախի ճէլպինէ միւպատէրէթ օլունայ:

Միւֆլիսի մէրգուլ հապսխանէտէն իխրաճ օլունմուշ վէ եախօտ թէմիննամէսինի թահսիլ իթմիշ իսէ՝ պիղզաթ կէլմէկէ մէճպուր տըր , մէկէր քի՝ մէմուրի մումաիլէյհ թարաֆընտէն մագպուլ օլան էօզըրի շէրի թահգիգինէ մէպնի՝ ախէրին իթէվէլէլ սալահլիյէթի օլա:

(1) Թայիֆիէ թիւճաթըն՝ գամպլյօ ալուպ սաթմագ իւզրէ ճէպիլէթիէս իթթիլաղ իթտիրիլէրի մահալէ պէյն էլթիւճաթ պէրօս թապիր օլունուր:

Իսի էիւզ օն իսինճի Տապպէ: Թիճարէթիւֆիյէթի ահվալի վէ կէրէք լուսուլ վէ գալախտի մէրիյէսինին իճրասը վէ մուամէլաթի իճապիլէնին իֆասը՝ վէքիլէր թարաֆընտէն սալիֆ էգզէրը (վէրյիլէալ) ագտ օլունաճագ մէճլիսէ արզ վէ իֆատէ օլունտըգտէն վէ օլհալտէ միւֆլիս տախի իսթինթագ վէ իսթիմա գըլընտըգտէն սօնրա , մէճլիսճէ վէքիլէրին վագըր օլան իֆատէլէրի պիր գըթայ վէրագայէ զապթ վէ թահրիր վէ թարաֆէրինտէն իմզա վէ թէմհիր օլունարագ , օլ վէրագա՝ թիճարէթխանէ թարաֆընտէն թային գըլընան մէմուրէ թէսլիմ , վէ օլ մէմուր թարաֆընտէն տախի մէճլիսճէ օլան միւզաքէրէ վէ գարարը հալի պիր գըթայ թագրիր թանգիմ գըլընայ:

ԻՔԻՆՃԻ ՖԱՍԸԼ

ԳՕՆԳՕՐՏԱ ՍԷՆԷՏԻՆԻՆ ՍՈՒՐԷԹԻ ԱԳՏ ԱԷ ԹԷՍՎԵՏԻՍԻ
ՀԱԳԳԸՆՏԷ ՏԻՐ

Իսի էիւզ օն ԳԵՐԳԻՆճԻ Տապպէ: (1) Էրր օլան լուսուլ վէ գալախտէ ըիպէթ վէ թէմամէն իճրա օլունմագտէն էվիլէ՝ հազըրի պիլ մէճլիս օլան պօրճ սահլալէրի իլէ պօրճը միւֆլիս պէյնինտէ պիր կէօնէ մուգալէլէ ագտի ճաիգ տէկիլ տիր:

Լօգարտա եազըլտըրը իւզրէ գաթիլէն թաստիգ վէ գապուլ վէ եախօտ իհթիյաթէն տէֆթէրէ իտխալ օլունմուշ օլան պօրճլարըն իւշ լուպինէ միւթէսարրիֆ վէ ատէտ ճիհէթի իլէ էքսէր (թուով շատ) վէ աղէպ օլան ալաճագլուլէրին ինգլիմամի լիյ վէ մարիֆէթէրէ

իլէ ագտ օլունան մուգավէլէ միւթէպէր օլուպ , զիբր օլան գախտէլէր իճրա օլունմատորղը թագտիրտէ՝ մուգավէլէ սէնէտի մէրի վէ միւթէպէր տէկիլ տիր:

Ի՛ի եիւլ օն պէշինճի Գապէ: Իսթիղլալ վէ բէհն վէ իմթիյազ ճիհէթիւրի իլէ ալաճագլէրի միւթէհագգիգ (ստուգեալ) օլան ալաճագլէլէր՝ պու միսլու ալաճագլէր իչիւն՝ գօնգօրտաթօ սէնէտինէ տաիր մուամէլաթտէ իլլէրինի սէօլլէմէկէ սալահիլէթիւրի եօգտոր: Դագաթ իսթիղլալ վէ բէհն վէ իմթիյազլէրին տէն ֆէրաղէթ իտէրլէր իսէ՝ պունլէրին ալաճագլէրի տախի տէֆթէրէ իտիսալ վէ մահսուպ գըլնուր , մատաքի գօնգօրտաթօ սէնէտի ագտի իչիւն՝ մէճիսէկիրուպ իլլ վէ միւտախէլէ իտէլէր . իսթիհգագաթի վագըրալէրինտէն ֆէրաղէթ իթմիլ օլաճագլէրի՝ թապիաթի մապահաթ իճապրնտէն տիր:

Ի՛ի եիւլ օն պէշինճի Գապէ: Ոլուշմագ մատտէսի իթիպարէ շայան օլմագ իչիւն՝ սէնէտի մէճիսաճէ իմգա վէ թաստիգ օլունմագ շարթ տոր . էկէր եալնըղ ատէտի էշեսսըն էքսէրիսի գաիլ վէ եախօտ եալնըղ մըգտարի մաթլուպըն իւլ ըուպինէ միւթէսարրիֆ օլանլէր ըազի օլուպտէ՝ շարթի մաթլուպ հասը օլմատորղը հալտէ , իճապ իտէն միւզաքէրէ իչիւն՝ նիհայէթ 8 կիւն տախի մէօհլէթ վիլիլուր , վէ պու թագտիրտէ մէճիսի սապըգտէ վագըր օլան բէտ վէ գապուլ (մերթեւեկ ընդունել) պահսլէրի՝ նագարի իթիպարտէն տիւշէր:

Ի՛ի եիւլ օն էէպինճի Գապէ: Էլլէքէար օլմագ իւզըն հիւքմ օլունան միւֆլիս (1) հագգընտէ՝ գօն

(1) Միւֆլիս՝ իւլ տիւրիլ տոր , էվլէլի հագիգի (խեպէս) . իլլինճի՝ թագախաթը , իւլինճի՝ հիլէքէար միւֆլիս տիր:

գօրտաթօ սէնէտինին ագտի ճաիղ տէկիլ տիր . պու մագուլէ հիլլէլու իֆլասըն թէֆթիլ վէ մուհաքէմէսինէ պաշանտորղը վագըրթտէ՝ ալաճագլէլէր պլր եէրէկէլուպ , միւֆլիսին պէրաթի զիմմէթի թէպէյէիւն իլլէտիկի թագտիրտէ , գօնգօրտաթօ միւզաքէրէսինէ թէշէպաիւս օլունուպ օլունմամաը խուսուսը՝ թէֆթիլ մատտէսինին պիթմէսինէ գատար թէխիլ իչիւն՝ պէյինլէրինտէ պլր մէօհլէթ թային իլէ գարար վիլիլտիկի հալտէ , իշպու թէխիլ մատտէսի՝ զիբր օլան 214 մատտէտէ պէյան օլունտորղը իւզըն՝ ատէտ ճիհէթի իլէ վէ մաթլուպաթլէրինին մըգտար վէ քէմիլէթի (որքանութիւն) հասէպի իլէ աղէպ օլան ալաճագլէլէրին բէյլէրինէ միւվաֆագաթ իլէ հիւքմ օլունուպ , մէօհլէթի մէշուլթէնին թէքմիլլինտէ՝ գօնգօրտաթօ միւզաքէրէսի թասմիմ օլունուր իսէ , եօգարտա զիբր օլան մատտէտէ գօնուլան գախտէլէրին իճրասընէ միւպատէրէթ գըլնուր:

Ի՛ի եիւլ օն սէիլլինճի Գապէ: Սիւֆլիսին իֆլասէ չըգմասը թագսիրաթի վագըրասընտէն նաշի օլտորղը հիւքմ օլունուր իսէ , օլ հալտէ տախի գօնգօրտաթօ սէնէտինին ագտի ճաիղ տիր . անճագ օ մագուլէ միւֆլիսին թագսիրաթը զահիրէ չըգարըմասը խուսուսը թագիպ օլունմագտէ պուլունմուշ իսէ , տալանըն թէքմիլլինէ գատար միւզաքէրէլէրինի թէվգիֆ իթմէք՝ ալաճագլէլէրին եէտի իսթիյարընտէ տիր , պու պապտէ եօգարտա զիբր օլունան մատտէնին գախտէլէրինէ ըլլայէթ (պահպանութիւն) օլունուր:

Ի՛ի եիւլ օն փօգուլ ընճի Գապէ: Գօնգօրտաթօ սէնէտինին թանգիմ վէ թէսիլլէսինէ իսթիհգագլէրի օլան վէ եախօտ մուսթահագ օլտըլէրի պատէհու թէ

պէշեիւն խոհն պիլ ճիւմլէ ալաճագլուէր՝ դօնդօր տաթօ սէնէտինին ագտինէ մուխալէֆէթ իթմէկէ գուտրէթլէրի տէրքեար տրը:

Իշպու մուխալէֆէթլէրի տախի էսպապ (պատ ճառք) վէ տէլաիլէ մէպնի օլմագ վէ սէնէտ թանգիւ մինտէն իթիպարէն՝ սէքիզ կիւն զարֆընտէ միւլֆիսէ վէ վէքիլլէրինէ իսպար օլունմագ լազըմէտէն օլուպ, պու վէճէլէ օլմատրղը հալտէ՝ մուխալէֆէթլէրի մէս մու տէկիլ տիր:

Վ է մուխալէֆէթ քէյֆիյէթի՝ թիճարէթխանէ նին իշպու մատտէ հագգընտէ էվիլէ պէ էվիլէ ագտ օլունաճագ մէճիսինէ արզ վէ պէյան օլունտրղը՝ օլ պապտէ թագտիմ օլունաճագ միւլգէքքիլրէտէ տէրճ օլունմագ լազըմ տրը: Վ է պիր իֆլաս իշիւն էկէրջի էալընրզ պիր վէքիլ թային օլունմուշ իսէ, օլ տախի գօնդօրտաթօ սէնէտինին ագտինէ մուխալէֆէթ իյլէր իսէ՝ եէնիտէն պիր վէքիլ թային օլունմապընր իտտիա իյլէմէք՝ վէքիլ մումաիլէյհին վաղիֆէի զիմմէթի տիր:

Իշպու մատտէտէ գօնուլան գախտէլէրին եէնի վէքիլ հագգընտէ իճրասը լազըմէտէն տիր. գալտը քի մուխալէֆէթ խուսուսընտէ հիւքմըն իստարի՝ քէյֆիյէթի մատտէյէ նազարէն՝ թիճարէթխանէնին տա իրէի մէմուրիյէթինտէն խարիճ մէսէլէլէրին (խնդիր ներուն) հալ վէ թէսիլիյէսինէ միւթէվազգիֆ իսէ, իշպու մէսէլէլէրին թէսիլիյէսինէ գատար՝ թիճարէթ խանէնին հիւքմի թէխիր օլունուր: Վ է օլպապտէ թիճարէթխանէ թարաֆընտէն մուլթէսարճա պիր մէօհ լէթ թախսիա օլունուպ, մուխալէֆէթ իտէն ալաճագլու օլ մէօհլէթ էսնասընտէ մատտէսինին րաճի օլտրղը մահալէ միւրաճաթ պիրլէ, թաճիլ վէ միւսարաթընր

(շտապել, աճապարել) իսպաթ իթմէք լազըմէտէն տիր:

Իսի էիւլ իիլրիմիճի հապէ: Գօնդօրտաթօ սէնէտինին թաստիգիինի սաիրլէլտէն զիյատէ աճէլէ իտէն տալաճընըն իսթիտասը իւզրէ՝ թիճարէթխանէտէն իճ րասընէ տրգգաթ օլունուպ, անճագ թային օլունան սէքիզ կիւն մէօհլէթին թէքմիլինտէն էվիլէ հիւքմ օլունամագ:

Իկէրջի օլ մէօհլէթ զարֆընտէ մուխալէֆէթ վուգու պուլուր իսէ՝ իշպու մուխալէֆէթ վէ կէրէք թաստիգ մատտէսի էալընրզ պիր իլամ իլէ՝ թիճարէթ խանէ թարաֆընտէն հիւքմ օլունուր. վէ մուխալէֆէթ քէյֆիյէթինին գապուլ վէ իթիրաֆը (խոստովանիլ) թագտիլինտէ պիլ ճիւմլէ ալաճագլուէր հագգընտէ գօնդօրտաթօ սէնէտինին հիւքմի պօզուլմուշ օլուր:

Իսի էիւլ իիլրիմի պիլինճի հապէ: Հէր հալտէ գօնդօրտաթօ սէնէտինին թաստիգի հիւքմ օլունամագտէն մուգատտէմ կէրէք իֆլասըն հալինէ տաիր վէ կէրէք գօնդօրտաթօնըն մագպուլիյէթինէ միւթէտաիր՝ թիճարէթխանէ թարաֆընտէն թային գըլընան մէմուր ճանիպինտէն՝ թիճարէթխանէյէ պիր գըլթայ թագըրլը թագտիմ օլունմագ լազըմ տրը:

Իսի էիւլ իիլրիմի իսիմիճի հապէ: Եօգարտա զեքր օլունան գախտէլէրէ րիայէթ օլունմատրղը վէ էախօտ աւմէնին մէնֆաաթընէ վէ ալաճագլուէրին մուգթէ զայի մասլահաթլէրինէ միւնաֆի (հակառակ) պազը սէ պէպլէր վէ վէսիլէլէր վուգու պուլտրղը հալտէ, օ մա գուլէ մատտէլէր գօնդօրտաթօ սէնէտի ագտինէ մանի օլաճագընտէն՝ թիճարէթխանէ թարաֆընտէն տախի թաստիգ օլունամագ:

ԻՒՉԻՒՆՃԻՒ ՖԱՍԸԼ

ԳՕՆԳՕՐՏԱԹՕՆԸՆ ԻՃՐԱՅԻ ԱՀՔԵԱՄԻ ՊԵՅԱՆԸՆՑԻ ՏԻՐ

Իսի եիւլ իկիրի իւլիւնձի- Տապալէ: Պօնգօրտաթօ
Թաստիգիւնտէն սօնրա , իլղա վէ իպլալինէ տաիր հէր
կեօնէ տալա մէսմու տէկիլ տիր . մէկէր քի միւֆլիսին
էմվլալի մէվճուտէսինի քէթմ (ծածկել) վէ Թադիլ
(նուազեցուցանել) վէ եախօտ պօրճարընը Թէքսիր
(շատցընել) միսիլու հիլէ վէ զէմինէր իլէ հարաքէթ
օլունմուշ օլտըղը միւթէպէյէին օլա:

Իսի եիւլ իկիրի Կեօրաթիւնձի- Տապալէ: Օլէր օլան
197 մատտէնին իւլիւնձիւ ֆրգրասը մանթուգինճէ
միւֆլիսին զայրի մանգուլ (անշարժ) էշեասը իսթիղլալ
Թարիգի իլէ գայտ իթտիրլիլ իսէ՝ իշպու իսթիղլալ
պիլ ճիւմլէ ալաճագլուլէրէ լաճի օլմագ դօնգօրտա-
թօ Թաստիգիւնտէսինին հիւքմի իգթիզասընտէն օլուպ ,
Թաստիգիւնտէսինին հիւքմի՝ իսթիղլալի իճրա օլունան
մահալի սիճիլաթէ գայտ իթտիրլիլ . մէկէր քի դօն-
գօրտաթօ մուճէպինճէ պու պապտէ սուրէթի ախէր
իլէ գարար վիրիլիլ օլա (1):

(1) Միւֆլիս օլան առէմ դօնգօրտաթօ ագտինտէն սօնրա եկէրչի
պիր Թադիլալ էմվալընը պիր միւգտարընը ախէրէ իսթիղլալ վէ ըէհին
իտէրէք՝ պատէհու եէնիտէն պօրճուլըլը զուհուր վէ Թէպէյէին իլէր

Իսի եիւլ իկիրի Կեօրաթիւնձի- Տապալէ: Պօնգօրտաթօնըն
Թաստիգիւնտէն սօնրա , իլղա վէ իպլալինէ տաիր հէր
կեօնէ տալա մէսմու տէկիլ տիր . մէկէր քի միւֆլիսին
էմվլալի մէվճուտէսինի քէթմ (ծածկել) վէ Թադիլ
(նուազեցուցանել) վէ եախօտ պօրճարընը Թէքսիր
(շատցընել) միսիլու հիլէ վէ զէմինէր իլէ հարաքէթ
օլունմուշ օլտըղը միւթէպէյէին օլա:

Իսի եիւլ իկիրի Կեօրաթիւնձի- Տապալէ: Պօնգօրտաթօ մա-
գուլէսինին Թաստիգիւնի միւթէզամմին (ծանուցանող)
իլամըն սուտուրի իլէ իճապը հիւքմ օլունտըգտէն սօն-
րա , վէքիլլէրին մէմուրիյէթլէրի Թէքմիլ օլուպ , գաթի
սուրէթի իլէ հիսապլէրինի՝ Թիճարէթիսանէ մէմուրը
հուզուրընտէ միւֆլիսէ Թէսլմ իտէրէք , պիլ միւզա-
քէրէ հիսապլէրի գաթ օլունուր:

Վէ միւֆլիսին պիլ ճիւմլէ էմվալ վէ տէֆթէր-
լէրի վէ էշեա վէ քեաղիտլէրի եէտինէ իթա վէ Թէս-
լիմինի նաթիգ պիր գըթայ սէնէտ ախզ օլունուպ , օլ-
պապտէ Թիճարէթիսանէտէն Թային գըլընան մէմուր
Թարաֆընտէն պիր գըթայ միւզէքքիրի եազըլարագ ,
օլ մէմուրըն մէմուրիյէթի տախի Թէքմիլ օլաճաղըն-
տէն , պատէհու պիր կեօնէ մուարագա վուգուլինտէ՝
Թիճարէթիսանէ Թարաֆընտէն ֆասլ օլունուր:

Իսէ , մատամբի օլ միւֆլիսին էմվալը մուգատտէմա մատայ իսթիղլալ վէ
ըէհին օլունմուշ օլտըղը ճիւլէթլէ՝ մուգայէէտ պուլունան ալաճագլուլէր
Թէգատտիւմէն (նախագասելով) էտայի տէյն իտէրէք: Վէ պէյլէ սօն-
րատէն էմվալը ըէհին իթմէք խուսուսընըն մէնի իլիւն՝ մէթիլի գանոնա-
մէտէ պէյան օլունտըղը իւզըրէ Թաստիգիւնտէն հիւքմիլին՝ օլ էմվալըն իս-
թիղլալ վէ Թէրհինի (ըէհին գօյմասը) իճրա օլունան մահալ սիճիլաթընէ
գայտ իթտիրլիլ սի իգթիզայի մասլաճաթտէն տիր:

ՏԵՕՐՏԻՒՆՃԻՒ ՖԱՍԸԼ

ԴՕՆԴՕՐՏԱԹՕՆԸՆ ՀԻՒՔՄԻՆ ԼԱՂՂ ՕԼՄԱՍՐ ԱԷ ԵԱԽՕՏ
ՊՕԶՈՒԼՄԱՍՐ ԱԷ ԻՃՐԱ ՕԼՈՒՆՄԱՄԱՍՐ ՊԵՑԱՆԸՆՏԷ ՏԻՐ

Ի՞նչ էի-չ իմիջի եկեղեցի Տապալէ: Երեք հիւլէ
զուհուրինտէ՝ վէ կերէք գօնգօրտաթօնն թաստիգին-
տէն սօնրա հիւլէլու իֆլաս օլտըղընը միւթէզամմին
հիւքմ վէ իլամն սուտուրինտէ՝ գօնգօրտաթօնն քիւլ-
լիյէն իլղասը իլէ՝ քեանէ լէմ եէքիւն (պիր վարըտը
պիր եօղըտը) հիւքմինտէ օլմասը լազըմ կէլուր . վէ օլ
հալտէ իճրասընէ քէֆիլ օլան քիմէսնէլէր տախի թա-
պիաթը իլէ քէֆալէթտէն խէլաս օլուրլէր:

Ո՛ր է գօնգօրտաթօ շուրութլարը միւֆլիս թարա-
ֆընտէն իճրա օլունմատըղը թագտիրտէ՝ իճրասընէ
քէֆիլ վար խտէ, թիճարէթխանէտէ քէֆիլլէր հազըր
օլտըղլէրի հալտէ՝ գօնգօրտաթօ հիւքմինին պօղըլմա-
սը իչիւն՝ միւֆլիսին ալէյհինէ տալա օլունա պիլուր:
Պաղաթ զէքը օլան գօնգօրտաթօնն պօղըլմասը վէ
պաթթալ օլմասը միւնասէպէթի իլէ շուրութլարընն
թէմամէն վէ եախօտ պաղըսընն իճրասընէ միւթէհա-
հիտ օլան քիմէսնէլէր քէֆալէթտէն պէրի իւզղիմմէ
(ազատ) օլամաղլէր:

Ի՞նչ էի-չ իմիջի «էէլլէնճի Տապալէ: Գօնգօրտաթօ-
նն թաստիգինտէն սօնրա, հիւլէլի իֆլաս իչիւն միւֆ-
լիսին ալէյհինէ տալայէ պաշլանուպտէ՝ միւֆլիս հապս
վէ թէվգիֆ օլունտըղը անտէ, տէր տէսթ օլան էմլա-
լընն թէլէֆտէն վիգայէսի էսպապընն իսթիհասալինի
թէնպիհ իթմէք թիճարէթխանէյէ ախտ վէ ըաճի տիր:
Լինճագ տալայէ սէպէպ գալմատըղընէ տախի վէ եա-

խօտ միւֆլիսին պէրաէթի զիմմէթինէ վէ կէրէք հա-
պստէն չըգմասընէ վէ մազուրիյէթինէ միւթէտաիր ի-
լամն խտար վէ իլանը կիւնիւնտէն իթիպարէն՝ զէքը
օլունան վիգայէ վէ մուհաֆազա էսպապընն իլթիզա-
մընտէն թապիաթը իլէ ֆէրաղէթ օլունուր:

Ի՞նչ էի-չ իմիջի քօգուլլընճը Տապալէ: Հիւլէլու իֆլաս
հիւքմինի միւթէզամմին իլամն վէ կերէք գօնգօրտա-
թօնն քիւլլիյէն իլղասընը վէ եախօտ պօղըլուպ պաթ-
թալ օլմասընը ամիր (հրամայող) օլան հիւքմին ման-
թուզիւնճէ թիճարէթխանէ թարաֆընտէն պիր մէմուր
իլէ՝ պիր վէ եախօտ պիր գաչ վէքիլլէր թային գըլ-
նուր: Ո՛ր է թէմհիրի էմլալ քէյֆիլէթի իշպու վէքիլ-
լէրին եէտինտէ տիր . վէ սէնէտաթ վէ էվրագի սաիրէ
րուլէթ օլունարագ, գըյմէթի էմլալ վէ էշեա տէֆ-
թէրի աթիգ իլէ մուզապէլէ պիրլէ, իճապ իտէր մատ-
տէլէր օլտըղը հալտէ՝ աթիգ տէֆթէրէ զէյլ վէ իլա-
վէսինէ վէ թէքըրար պիր միւվազէնէ տէֆթէրինն եա-
ղըլմասընէ՝ զէքը օլունան վէքիլլէր թարաֆընտէն իպ-
թիտար օլունուր:

Իշպու եէնի վէքիլլէր թայինինի միւպէյէին (ծա-
նուցանող) իլամն գայտը իլէ պէրապէր՝ եէնիտէն
զուհուրի միւհթէմիլ (կարելի) օլան ալաճագլուլէրէ
ալաճագլէրինէ տաիր սէնէտաթլէրինի թահգիգ իչիւն
20 կիւն զարֆընտէ թագտիմ վէ իրաէ (ցուցանել)
իլլէմէլէրի խուտուսը՝ 199 վէ 200 մատտէլէր ահբեա-
մընէ թաթալիգէն՝ թիճարէթխանէ մուզայէիտի թա-
րաֆընտէն ալաճագլուլէրէ խապէր վիլլուր:

Ի՞նչ էի-չ օլլուլլընճը Տապալէ: Օլլըր օլան մատտէ-
նին մանթուզիւնճէ՝ եէնիտէն զուհուր իտէճէկ ալա-
ճագլէրին թահգիգինէ պիրա իմհալ (անմիջոց) միւպա-

տէրեթ օլունուպ , անձագ մուգատտէմա գապուլ վէ
Թաստիդ օլունմուշ պօրճլարըն եէնի պաշտէն Թահգիւ-
գի լազըմ կէլմէզ: Պու ճիւմլէ իլէ՝ Էվլէլքի Թաս-
տիդտէն սօնրա, կէրէք քիւլլէյէն վէ կէրէք պիր մըգ-
տարլէրի էտա օլունմուշ պօրճլարըն գապուլ օլունմա-
մասը վէ Թէնգիլ գըլընմասը խուսուսլէրի միւսթէսնա
(բացառեալ) օյա:

Իսի էիւլ օլիւլ պիլինճի Տապիէ: Իշպու մուամէ-
լէ Թէքմիլ օլտըգտէն սօնրա՝ Էկէր միւճէտտէտէն պիր
գօնգօրտաթօ ագտ օլունմազ իսէ , վէքիլլէրին իպգա
վէ եախօտ Թէպտիլի խուսուսլէն տաիր ըյէլլէրինի սէյ-
լէմէք իւզըն՝ ալաճագլուլէր ագտի մէճլիս խտէրլէր .
վէ եէնիտէն զուհուր իտէն ալաճագլուլէր իչիւն զէքը
օլան 199 վէ 204 մատտէլէր մանթուգինճէ՝ Օսմանլը
մէմլէքէթլէրինտէ սաքին օլան ալաճագլուլէր հագ-
գընտէ Թային գըլընան մէօհլէթլէրին Թէքմիլինտէն
սօնրա ագճէ Թէվգիլինէ միւպատէրէթ օլունմազ:

Իսի էիւլ օլիւլ իսինճի Տապիէ: Ղօնգօրտաթօ
մուգալլէլէսինին Թաստիդինտէն սօնրա , վէ օլ մուգա-
վէլէնին քիւլլէյէն իլղասընտէն վէ եախօտ պօզուլուպ
պաթթալ օլմասընտէն մուգատտէմ , միւֆլիս Թարա-
ֆընտէն Թէրթիպ վէ Թէպլիյէ օլունմուշ օլան սէնէ-
տաթ վէ մուգալլէլաթ միւճէրրէտ ալաճագլուլէրին
խթիհգագլէրինէ նազարէն՝ զըպն (խարդախութիւն)
վէ հիլլէ միւլահազասընէ մէպնի օլտըղը Թէպլէիւն
իլլէտիկի հալտէ՝ օլ սէնէտաթ վէ մուգալլէլաթ պիր
վարըտը պիր Եօղըտը հիքմինտէ ատա օլունուր (1):

(1) Գօնգօրտաթօնն պօզուլմասը վէ քիւլլէյէն իլղասը՝ իւշ մատ-
տէտէն նէշէթ իտէր: Էվլէլա՝ միւֆլիս հագգընտէ հիլլէքէար օտըղնէ

Իսի էիւլ օլիւլ իսինճի Տապիէ: Ղօնգօրտաթօ
մուգալլէլէսինին ագտինտէն Էվլէլա՝ ալաճագլուլէրին
մաթլուպաթը նէյէ պալիղ օլմուշ իսէ , Թէմամէն վէ
քէամիլլէն միւֆլիստէն խտիայէ սալահիյէթլէրի եէնի
պաշտէն հասըլ օլուր , անձագ մասա Թապիր օլունուր
աղճէնին Թէվգիլինէ աշաղատա Էաղըլան սուրէթ վէ-
ճճլէ տաթիղ օլուրլէր:

Էվլէլա՝ զուրամա ագճէսինտէն հիչ պիր նէսնէ
ալմամըշլէր իսէ , ալաճագլէրինի Թէմամէն Թալապ վէ
խտիա խտէրլէր: Սանիյէն՝ զուրամա ագճէսինտէն
պիր մըգտարընը ալմըշլէր իսէ , հէնուզ ալմատըղլէրի
զուրամայէ մուգապիլ ասըլ մաթլուպլէրինին պագիյէ-
սինէ իսթիհգագլէրի օլուր . վէ գօնգօրտաթօ մուգա-
վէլէսինին քիւլլէյէն իլղասը վէ եախօտ պօզուլուպ
լաթալը սէպէգաթ իթմէքսիլին՝ միւֆլիսին իքինճի
տէֆայ օլարագ իֆլասը զուհուրինտէ տաթի իշպու
մատտէնին նիզամաթը մէրի իլլիճրա տըր:

ՊԵՇԻՆՃԻ ՖԱՍԸԼ

ՄԷՎՃԱՌՏ ՔԻՖԱՅԵԹ ԻԹՄԵՏԻԿԻ ԹԱԳՏԻՐՏԵ ԻՖԼԱՍ
ՄՈՒԱՄԵԼԱԹՆԸՆ ԳԱՓԱՏԸԼՄԱՍԸ ՊԵՅԱՆԸՆՏԵ ՏԻՐ

Իսի էիւլ օլիւլ պիլինճի Տապիէ: Ղօնգօր-
տաթօնն Թաստիդինտէն վէ եախօտ ալաճագլուլէրին

տաիր հիւքմին սուտուրի , սանիյէն՝ զըպն (խարդախութիւն) վէ հիլլէ
մատտէլէրի օլուպ , պու իքի սէպէպ զուհուրինտէ՝ գօնգօրտաթօ պէր
մուճիպի գանօն քիւլլէյէն իլղա օլունուր . սալիսէն՝ միւֆլիս Թաահհու-
տաթընը իճրա իթմէտիկի Թագտիրտէ , ալաճագլուլէր Թարաֆընտէն
գօնգօրտաթօնն պօզուլմասը խտիա գըլընուր:

Վէ պիրինճի վէ իքինճի սէպէպտէ գօնգօրտաթօնն Թէճտիտի միւմ-
քին օլմայուպ , իւշիւնճի սէպէպէ կէօրէ Թէճտիտ վէ Թանգիլինէ մէ-
սաղ օլուպ՝ Թիճարէթիսանէ Թարաֆընտէն իճասը հիւքմ օլունուր:

իթթիֆադընտէն մուգատտէմ՝ միւֆլիսին մէվճուտի
իֆլաս մուամէլաթընըն իճրասընէ քիֆայէթ իթմէյէ-
րէք , թէվգիֆի իճաս իտէր իսէ , թիճարէթխանէ մէ-
մուրընըն ինհասը իսէ իֆլաս մուամէլաթընըն գափա-
տըմասը լէսմէն պիլէ հիւքմ իթմէք՝ թիճարէթխա-
նէնին լէյինէ մահուլ (յանճնեալ) տըր:

1) Է իշպու հիւքմ վէ իլամ մուգթէզասընճէ՝
միւֆլիսին զաթը վէ կէրէք էմլալ վէ էմլաքը հագգըն-
տէ տալա իթմէք խուսուսընէ՝ հէր պիր ալաճագլու-
նըն պաշգա պաշգա հագգը հասըլ օլուպ , անճագ օլ
իլամըն իճրասը՝ թարիխի իլամտէն իթիպարէն եալը-
նըզ պիր այ միւտտէթ թէվգիֆ վէ թէխիր օլունուր:

Իսի եիւլ օլուլ պէլինճի հապէ: Կէրէք միւֆլիս
վէ կէրէք միւֆլիս իլէ ալեագասը օլան քիմէնէ հէր
նէ վագըթ իֆլաս մուամէլաթընըն մասարիֆինի իտա-
րէ իտէճէկ գատար մէպալիդին մէվճուտ օլորընը իս-
պաթ իտէր , վէ եախօտ վէքիլէր եէտինէ թէպիմ իլլէր
իսէ , զէքր օլան մատտէտէ պէյան օլունան հիւքմ վէ
գարարըն իատէսինէ՝ օլ միւֆլիսին վէ ալեագասը օ-
լանլէրին սալահիյէթի տէրքեար տըր: 1) Է հէր հալտէ
զէքր օլան մատտէնին իգթիզասը իւզրէ վուգու պու-
լաճագ տալանըն մասարիֆի էվլէլ պէ էվլէլ էտա
իթարիլմէք լազըմէտէն տիր:

ԱԼԹԸՆՃԸ ՖԱՍԸԼ

ԱԼԱՃԱԳԼՈՒԼԵՐԻՆ ԻԹԹԻՖԱԳԸ ՊԵՅԱՆԸՆՏԷ ՏԻՐ

Իսի եիւլ օլուլ պէլինճի հապէ: Դօնդ օրտաթօ
մուգալէլէսի ագտ օլունամատըլը հալտէ՝ ալաճագ-

լուլէր իթթիֆադ (1) իտուպ , պիրլէքտէ հարաքէթ
իթմէք իւզրէ՝ իսթիհագգի թամլէրի տէրքեար տըր .
վէ կէրէք իֆլաս ումուրընըն լույէթինէ վէ կէրէք վէ-
քիլլէրին իպգա վէ թէպտիլի մէնֆաաթընէ տաիր խու-
սուսաթըն միւզաքէրէսի իչիւն՝ թիճարէթխանէտէն
թային գըլընան մէմուր թարաֆընտէն ալաճագլուլէր
ճէլպ օլունուպ , իմթիյազ վէ իսթիլլալ վէ լէհին ճի-
հէթլէրի իլէ ալաճագլէրի միւթէհագգիդ օլան ալա-
ճագլուլէր իշպու մէճլիսէ տախիլ օլուրլէր: 1) Է ալա-
ճագլուլէրին իտտիա վէ իթիբսղլէրինի շամիլ (պարու-
նակող) պիր գըթայ մագպաթա եազըլուպ , զէքր օլան
170 մատտէ մանթուգինճէ՝ օլ մագպաթանըն մէֆհու-
մինէ նագարէն՝ թիճարէթխանէ թարաֆընտէն գարար
վիրիլուր: 1) Է իպգա օլունամայաճագ վէքիլլէր թագ-
լիրլէրինի եէնի վէքիլլէրէ վիրուպ , թիճարէթխանէ մէ-
մուրը տախի հազըր օլմագ վէ միւֆլիս տախի իճասը
թագտիրինտէ ճէլպ օլունամագ լազըմ տըր:

Իսի եիւլ օլուլ եէպիլինճի հապէ: Իֆլասըն էմլալի
մէվճուտէսինտէն՝ միւֆլիսէ պիր մրգտար իանէի նագ-
տիյէ (ստակ) իթասը խուսուսը՝ հազըրի պիլ մէճլիս
օլան ալաճագլուլէր պէյնինտէ միւզաքէրէ օլունա-
լազ , պու պապտէ էքսէրիսի լազի օլորդլէրի հալտէ՝
իֆլասըն էմլալի մէվճուտէսինտէն պիր մրգտար ագճէ
իանէ նամը իլէ միւֆլիսէ վիրիլմէք խուսուսընէ միւ-
սաատէ գըլընուպ , իշպու իանէնին (օգնուլթանը) մրգ-
տարը վէքիլլէր թարաֆընտէն թէքլիֆ , վէ թիճարէթ-

(1) Ալաճագլուլէրին իթթիֆադընտէն միւրատ՝ գօնդ օրտաթօ
մուամէլէսի իճրա օլունամամասընտէն տալայի , միւֆլիսին մէվճուտի օլա-
լազ հէր նէ պուլուր իսէ՝ պէյնլէրինտէ թագտիմ տիլմէք օլուր:

խանէտէն թայնն գրընան մէմուր ճանկալնտէն թախ-
սիս օլունուր, մէկէր քի՝ եալընըզ վէքիլէր թարափըն-
տէն պու պապտէ թիճարէթխանէյէ միւրաճաաթ վէ
խսթիտա գըլընայ:

Իսի եիւլ օլոս-լ սէսիլինճի Տապսէ: Պիւր թիճա-
րէթ շիքէթինին իֆլասը գուհուրնտէ՝ շէրիքէրին
պիւրի իլէ վէ եախօտ պիւր գաչը իլէ գօնգօրտաթօ մու-
գավէլէսինին ագտինէ ըազի օլմագ ալաճագլուլէրին
եհտի իխթիյարէրնտէ տիր: () Լ թագտիրտէ շիքէ-
թին պիլ ճիւմլէ էմլալի մէվճուտէսի՝ իթթիֆագ ի-
տէն ալաճագլուլէրին թահթի խտարէլէրնտէ գա-
լուպ, գօնգօրտաթօյի թահսիլ իթմիշ քիմէսնէլէրին
էմլալի մախսուսլէրի՝ շիքէթ մալինտէն իխրաճ օլու-
նարագ, պու մագուլէլէր իլէ ագտ օլունաճագ մու-
գավէլէի մախսուսէտէ՝ զուրամա ագճէսի հաթէն վէ
գասրէն շիքէթ մալինտէն խարիճ էշեատէն էտա օ-
լունմագ թահահուտի միւնտէրիճ օլուր: վէ եալընըզ
քէնտի նէֆսինէ ախտ պիւր գօնգօրտաթօյէ տէսթրէս
օլմուշ օլան շէրիք սախի շէրիքէր իլէ միւթէահհիտ
օլմագտէն պէրի իւզզիմմէ (ազատ) օլուր:

Իսի եիւլ օլոս-լ սօգոս-լ լինճի Տապսէ: Իֆլաս վէ-
քիլէրի ալաճագլուլէրին մասա թապիւր օլունուր ճէ-
միյէթի թարափընտէն պիլ վէքէալէ էտայի տէյնէ մէ-
մուր օլուպ, պու ճիւմլէ՝ միւֆլիսին էմլալի մէվճու-
տէսի իլէ թիճարէթ իթմէք իւզընէ ալաճագլուլէր թա-
րափընտէն վէքիլէրէ ըուխսաթ վիւրիւր: Վ է պու
պապտէ ալաճագլուլէրին մէճլիսի մէշլէրէթինտէն վի-
րիլէճէք գարարնամէտէ՝ մէմուրիյէթլէրինին վազթը-
նէ վէ վիւսաթընէ վէ մասարիֆին ըույէթինէ մէտար
օլմագ իւզընէ եհտլէրնտէ հըֆղ օլունաճագ ագճէնին

մըգտարը թաարիհ գըլընմագ լազըմէտէն տիր:

Վ է ագճէ վէ նուֆուս ճիհէթլէրի իլէ իւշ ըու-
պինէ միւթէսարիֆ վէ աղլէպ օլան ալաճագլուլէրին
րէյլէրի իւզընէ՝ թիճարէթխանէտէն թայնն գըլընան
մէմուրըն հուզուրընտէ օլգարարնամէյէ թէշէպպիւս
(ձեռնամուխ) օլունուր: Վ է իշպու գարարնամէյէ գար-
շը մուխալէֆէթ վէ իթիւրագ իթմէք խուսուսը՝ կէրէք
միւֆլիսին վէ կէրէք իմգայի ըիզա վիւմէյէն սախի ա-
լաճագլուլէրին եհտլէրնտէ իսէ տէ, իշպու իթիւրագ-
տէն նաշի՝ օլգարարնամէնին իճրասը թէվգիֆ օլու-
նամագ:

Իսի եիւլ գըլընճի Տապսէ: Վ էքիլէր իֆլասըն
մալինի գուլլանտըղլէրի էսնտէ՝ մէվճուտտէն զիյատէ
մուամէլաթ վէ թահահուտաթէ կիրիշիլէր իսէ, օլ
մալին թիճարէթի իլին գուլլանմաղա ըուխսաթ վիւրմիշ
օլան ալաճագլուլէր՝ վիւթիքլէրի ըուխսաթնամէտէ եա-
զըլմիշ օլան շուրութլար մուճէպինճէ՝ էմլալի իֆլաս-
տէն քէնտուլէրէ ըաճի օլան հիսսէտէն զիյատէսի ի-
շիւն պիզզաթ մէսուլ օլուպ, հէր պիւրի ալաճագլընըն
մըգտարինէ պագարագ՝ մէվճուտտէն էքսիլէն ագճէյի
էտա իյլէմէկէ մէճպուր տըր:

Իսի եիւլ գըլըն պիւրիլինճի Տապսէ: Վ իւֆլիսին մէն-
գուլլաթտէն օլմայան էմլաքընը վէ կէրէք մէնգուլաթ-
տէն օլան էմթիա վէ էշեասընը սաթըպ, պօրճլարըն վէ
զիմէմաթընըն թանզիմ վէ թէսիլիէսի մատտէլէրինի
թաճիլ (աճէլէ) իթմէք իւզընէ վէքիլէր մէճպուր տըր:
վէ օլ խուսուսաթէ՝ թիճարէթխանէտէն թայնն գըլը-
նան մէմուր նազարէթի իլէ թէշէպպիւս օլունուպ,
միւֆլիսին ճէլպ վէ իհզարը լազըմ կէլմէզ:

Իսի եիւլ գըլըն էսիլինճի Տապսէ: Լ իւզ տօղսան պէշ

մատտէտէ եազը լան գաիտէլէրէ իմթիտայէն՝ միւֆիլէս
սէ բաճի օլան հէր կեօնէ հուգուգ վէ տալայը թէսւ
վիյէ վէ բույէթ իթմէք իւզըն վէքիլէր մէզուէն օլուպ ,
օլպապտէ միւֆիլիսին մուխարէֆէթի մէսմու տէկիլ տիր:

Ի՞ի եիւզ գըրգ Իւլիւնձի- Տապաէ: Պէրվէճի
պալեա իթթիֆագ իւզըն օլան ալաճագլուլէր՝ իթ-
թիֆագլուլէրին իպթիտայի սէնէսինտէ հիչ օլմագ իսէ
պիր տէֆայ վէ իճապ իյլէտիկի հալտէ էրթէսի սէնէ-
լէրինտէ իգթիզասընէ կեօրէ ագտի մէճիս իթմէք
իւզըն՝ թիճարէթիսանէտէն թային գըլընան մէմուր
մարիֆէթի իլէ ճէլպ օլունուր . վէ օլ մէճիսլէրտէ վէ-
քիլէր իֆլաս ումուրընը նէ վէճիլէ իտարէ վէ թէսւ
վիյէ իյլէտիքլէրինն թագրիլինի վիլմէկէ մէճպուր տըր
լէր . վէ 170 վէ 236 մատտէլէրտէ թասրիհ օլունան
գաիտէլէրէ թաթպիլգէն՝ մէմուրիյէթլէրինտէ իպգա ,
վէ եախօտ իճապընէ կեօրէ ազլ վէ թէպտիլլէրի իճրա
օլունուր:

Ի՞ի եիւզ գըրգ Կեօրպիւնձի- Տապաէ: Սիւֆիլիսին
հիտապլէրի գաթ (կորեւ) վէ թէսլիյէ օլունտըգտէ՝
ալաճագլու թիճարէթիսանէտէն թային գըլընան մէ-
մուր մարիֆէթի իլէ ճէլպ օլունուպ , վէքիլէր տախի
իշպու սօն մէճիստէ մէմուրիյէթլէրինն նէթիճէսին-
տէն թագրիլլէրինի վիլէրէք՝ միւֆիլիսին պիլնէֆա պու-
լունմասը վէ եախօտ իգթիզասը իւզըն ճէլպ վէ իհզար
օլունմասը լազըմէտէն տիր:

Սիւֆիլիսին մագուրիյէթի (էօգիւր) ահվալինէ
տաիր ալաճագլուլէր ըլլէրինի սէօլլէիպ , օլպապտէ
պիր գըրթայ մագպաթա եազըլարագ , ալաճագլուլէրին
հէր պիրի միւրահագալէրինի վէ իթիւրազլէրինի օլմագ-
պաթատէ տէրճ իյլէմէք իւզըն՝ մէզուէն օլուպ , օլմէճ-

լիսին պիթմէսինտէն սօնրա՝ իթթիֆագ իտէն ալա-
ճագլուլէրին ճէմիյէթի պիլ իսթիհագպ (իրաւամբ)
պօզուլուր:

Ի՞ի եիւզ գըրգ Կէլիւնձի- Տապաէ: Սիւֆիլիսին մա-
զուրիյէթի ահվալինէ տաիր ալաճագլուլէրին գարարի
ըլլէրինէ վէ կէրէք իֆլասըն քէյֆիյէթի վուգուլինէ
վէ հալեաթի սաիրէսինէ միւթէտաիր պիր գըրթայ թագ-
րիլ՝ թիճարէթիսանէ մէմուրը թարաֆընտէն արգ վէ
թագտիմ օլունուպ , միւֆիլիսին մագուր օլուպ օլմայա-
ճաղը՝ թիճարէթիսանէտէն հիւքմ օլունուր:

Ի՞ի եիւզ գըրգ Կէլիւնձի- Տապաէ: Սիւֆիլիսին մա-
զուր օլմատըղը իլան օլունտըղը թագտիրտէ՝ հէր պիր
ալաճագլու քէնտի ալաճաղընէ տաիր միւֆիլիսին զա-
թը վէ էմվալը հագգընտէ տալա իթմէկէ եէնի պաշ-
տէն սալահիյէթի հասը օլուր . մագուր օլմագ իւզըն
հիւքմ օլունտըղը թագտիրտէ՝ իֆլասընտէն տօլայի ա-
լաճագլուլէրին տալալէրի իչիւն հապս օլունմագ մէճ-
պուրիյէթիստէն թախիս օլունարագ , մին պատ նէֆ-
սինէ տօգուճուլմայուպ՝ ֆագաթ էմվալինտէն տալա
օլունուր , շու գատար քի գալանինի մախսուսէ (1) իլէ
տէրքեար օլան պազը իսթիսնալէրէ (բացառութիւննե-
րուն) ըիայէթ գըլընուր:

Ի՞ի եիւզ գըրգ Եէպիւնձի- Տապաէ: Իյլէլու իֆլա-
սի իրթիքեապ իտէնլէր վէ քէնտու մալլէրի օլմայան

(1) Գալանինի մախսուսէտէն միւրատ՝ թէվէթիւն իթմէմիշ օլան
էճնէպի վէ վասիլէր վէ մէմուրլէր վէ էմանէթ մուհաֆըզլէրի տիմէք
օլուպ , պուլլէրին մագուրիյէթի թէպէյիւն իթսէ պիլլէ՝ մահպուսիյէթ
մէճպուրիյէթիստէն պէրի (ազատ) օլունմագլէր , չիւնքի պօրճլէրինն
քէյֆիյէթի մախսուսէլէրի իճապընձէ՝ պուլլէրին մահպուսիյէթի էմ-
նիյէթի թահսիլ իտէր:

էշեանըն սաթմասընէ կիրիշէնլէր վէ կերէք խըսըզըզ վէ տօլանտըրըզըզ վէ եախօտ քէնտուլէրինէ իթիմատ օլունան շէյէ խըյանէթ վէ թաատտի իլէ միւթթէհիմ օլանլէր վէ ալէլ խուսուս էմվալի միրիշէնին սարֆ վէ թէլէֆինէ ճէսարէթ խտէնլէր մազուր օլմագ իւզըէ հիւքմ օլունմագ ճախզ տէկիլ տիր:

Իսի եիւլ գըրգ Կէիւլինճի Տապաէ: Թիւճճարտէն պօրճլու օլանլէրին մէվճուտ մալլէրինի ալաճագըլլէրէ թէրք վէ իթա իյլէմէք խուսուսընտէ վուգու պուլան իսթիտալէրի շայանի գապուլ տէկիլ տիր (1):

ԵԷՏԻՆՃԻ ՊԱՊ

ՊԻՐ ԻՖԼԱՍ ԶՈՒՀՈՒՐԻՆՏԷ ԱԼԱՃԱԳԼՈՒԼԵՐԻՆ ԳԱ՛Չ ՏԻՐԼԵԻՒՒՒՆՈՒՆԸ ՎԷ ԲԷՅԳԻՅԵԹԻ ԻՍԹԻՀԳԱԳԱԹԸ ՊԵՅԱՆԸՆՏԷ ՏԻՐ

ՊԻՐԻՆՃԻ ՆԵՎԼԻ

ՄԻՒՖԼԻՍ ԻԼԷ ԹԱՄԷՀՈՒՏ ԻՏԷՆ ՎԷ ՄԻՒՖԼԻՍԻՆ ԲԷՖԻԼԼԵՐԻՒՒՆՈՒՆՆԸ ԲԷՄԵՍՆԵԼԵՐ ՀԱԳԳԸՆՏԷ ՏԻՐ

Իսի եիւլ գըրգ Կօգուլինճի Տապաէ: Սիւֆլիսին վէ միւլթէրէքէն թաահհուտ խտէնլէրին վերմիշ օլարգլէրի թէմէսսիւքլէր իլէ ճիրօ՝ եանի հալալէ ճիհէ թինտէն տօլայի պիր պիրլէրինէ միւթէքէֆֆիլ օլարագ իֆլասլէրի զուհուր խտէն քիմէսնէլէր թարաֆընտէն

(1) Իշպու մատտէտէ եազըլան նիգամ եալընը թայիֆէլի թիւճճարէ մախուս օլուպ, թիւճճարտէն օլմայան սաիր պօրճլուլար թարաֆընտէն պու վէճհլէ իսթիտա վուգուլիտէ՝ մահքէմէլէրէ միւրաճաթ օլունմագ լազըմ կէլլը:

իմգա գըլընմըշ օլան թահվիլթըն համիլլի՝ մէգքիւր միւֆլիսլէրին հէր պիրինին պաշգա պաշգա մասաթ թէվգիլնտէն կիւզէշթէ վէ մասարիֆի իլէ եէքիւն ալաճաղընէ նազարէն հիսսէմէնտ օլուպ (1), ալաճաղընը քեամիլլէն իտտիայէ սալահիյէթի տէրքեար տըր:

Իսի եիւլ էլլէինճի Տապաէ: Սիտեուէն իլէ միւլթէլէքէն էտայէ թաահհուտ խտէնլէրին իֆլասլէրի զուհուրինտէ՝ մասալէրինտէն վերիլան հիսսէի զուրամա իչիւն եէքտիկէրին պիր պիրինտէն տալայէ սալահիյէթլէրի օլմայուպ, ֆադաթ իշպու միւֆլիսլէրին հիսսէի զուրամալէրինտէն հասըլ օլան ագճէ մասարիֆ վէ կիւզէշթէ իլէ եէքիւն մաթլուպտէն արթար՝ եանի պօրճըն ասըլ մալինտէն վէ միւթէֆէրաթի տաիրէսինտէն ֆազլա պուլուր իսէ, օլթագտիրտէ վուգուպուլան ֆազլա՝ թահվիլտէ եազըլմըշ օլան իմգա սահիպլէրինին սըրասընէ նազարէն քէնտուլէրէ տէվլ վէ հավալէ թարիգի իլէ քէֆիլ պուլունան մէտեուէն միւլթէրէքլէրէ ախտ վէ ըաճի օլուր (2):

Իսի եիւլ էլլէ պիրինճի Տապաէ: Սիւֆլիս վէ սաիր

(1) Մէսէլա իւշ առէմ պիր պիրլէրինէ քէֆիլ պիլ մալ օլարգտէն սօնրա՝ իւշիւ պիրտէն միւֆլիս օլարգլէրի հալտէ, իշպու միւֆլիսլէրին վերմիշ պուլունտըլլէրի 12000 զուռուշլըգ թէմէսսիւք սահիպի եէվիլթէ վէ մասարիֆի իլէ հէր պիրինին մասալանէ թօֆ ալաճաղ իլէ կիւզէշթէ վէ մասարիֆի իլէ հէր պիրինին զուրամասընտէն եիւզտէ 50 օլարագ՝ 6000, տալիլ օլուպ, պիրինին զուրամասընտէն եիւզտէ 55 օլարագ՝ 4200, վէ իւշիւնճիւլիլթէն զուրամասընտէն եիւզտէ 15 օլարագ՝ 1800 զուռուշ քի ճէմէն 12000 զուռուշ ալաճաղընը թէմամէն էտա խտէր:

(2) Զիրա քէֆիլ օլան միւթէահիլտէ վերիլտիկի սուրէթտէ՝ քէֆիլ օլան քիմէսնէ ֆազլայէ միւսավէ մէպլաղընը քէֆալէթինտէն խէլա սօլմուշ օլուր:

միւթէանհատելովնին պիր պիրելովնէ թէքէֆֆիւլէրի-
նի միւթէզամմին վիրմիշ օլտըգլէրի թահվիլէրին հա-
միլի օլան ալաճաղլու՝ իֆլասըն գուհուրինտէն մու-
գատտեմ ալաճաղընէ մահսուպէն էկէրջի պիր մըգտար
սոգճէ ալմը իսէ , իշպու ալէլ հիսսապ ալտըղը ագճէ
պատ էլթէնղիլ՝ գուսուրը իչին մասայէ տախիլ օլմա-
ղէ , վէ միւֆլիս իլէ պէրապէր միւթէանհատ վէ եախսո
քէֆիլի օլան քիմէսնէլէրտէն տալա իթմէկէ իսթիհ-
գագը տէրքէար տըր . էկէրջի միւթէանհատ վէ քէֆիլի
թարաֆընտէն էտա օլունուր իսէ , օլ հալտէ անլէր
տախի ֆագաթ վիրտիքլէրի ագճէ իչիւն միւֆլիսին
մասասընէ տախիլ օլուրլէր :

Իսի էիւլ էլլի իսինճի Տապաէ : Հէր նէ գատար
գօնգօրտաթօ ագտ վէ թանղիմ օլունմուշ իսէ տէ ,
էինէ ալաճաղլունըն՝ միւֆլիսին քէֆիլ վէ միւթէան-
հատելովնտէն ալաճաղլէրինին պիթիլմէսինի իտտիայէ
սալահլէթլէրի տէրքէար տըր :

ԻՐԻՆՃԻ ՆԵՎԼԻ

ԲԷՀԻՆ ԻԼԷ ԹԷՄԻՆ ՕԼՈՒՆՄՈՒՇ ՎԷ ՎԵՐԷՐ ՄԷՆԳՈՒԼԱԹՏԷՆ
ՕԼԱՆ ԷՇԵԱ ԻԺԵՐԻՆԷ ԻՄԹԻՑԱԶԼՈՒ ՊՈՒԼՈՒՆՄՈՒՇ
ՕԼԱՆ ԱԼԱՃԱԳԼՈՒԼԷՐ ՀԱԳԳԸՆՏԷ ՏԻՐ

Իսի էիւլ էլլի իւլի-նճի- Տապաէ : Ս՝ իւֆլիսին
ուսուլի մէրիլէյէ թաթպիգէն ըէհին իլէ թէմին օլուն-
մուշ օլան ալաճաղլուլէրինին իսիմլէրի եալընըղ իս-
թար իչիւն մասա տէֆթէրինէ գայտ իթտիլիլուր :

Իսի էիւլ էլլի պէօրպի-նճի- Տապաէ : Ս՝ էքիլէր տի-
լէտիքլէրի վագըթ թիճարէթիսանէտէն թային գըլըն-
մըշ օլան մէմուրըն ըուխսաթը իլէ մասանըն ֆախտէսի

իչիւն՝ պօրճըն էտասը իլէ , մուգապէլէսինտէ ըէհին
օլունմուշ օլան էշեայը կէրի ալմաղէ մէզուն տըրլէր :

Իսի էիւլ էլլի պէլի-նճի Տապաէ : Պ՝ իր ըէհին՝ վէ-
քիլէր թարաֆընտէն կէրի ալմմայուպտէ , ալաճաղլու-
ճանիպինտէն ալաճաղընտէն զիյատէ պէհա իլէ սա-
թըլուր իսէ , ֆագլասը վէքիլէրտէն ալընըր . գալտը քի
ըէհինին պէհասը՝ ալաճաղլունըն ալաճաղընտէն տուն
իսէ , գուսուրը իչին ատէթա ալաճաղլուլէր միսիլու-
միւֆլիսին մասասընէ տախիլ օլուրլէր :

Իսի էիւլ էլլի ալլընճը Տապաէ : Իֆլասըն իլանընը
թէգատտիլմ իտէն 31 կիւն զարֆընտէ՝ միւֆլիսին
պիզգաթ գուլանտըղը ամէլէնին իւճիլէթի , վէ քէզա-
լիք իֆլասըն իլանընտէն մուգատտեմ օլան ալթը մահ
զարֆընտէ գուլանմըշ օլան եագըճըլէրին իւճիլէթ վէ
մահլէյէլէրի իմթիյաղլու պօրճ՝ սըրասընտա տըր :

Իսի էիւլ էլլի եէպի-նճի Տապաէ : Ս՝ իւֆլիսին մէն-
գուլաթտէն օլան էշեասընէ իմթիյաղ հագգընըն իտ-
տիասընտէ օլան ալաճաղլուլէրին տէֆթէրի՝ վէքիլէր
թարաֆընտէն՝ թիճարէթիսանէ ճանիպինտէն թային
գըլընան մէմուրէ թէսլիմ օլունուպ , իշպու ալաճաղ-
լուլէրին մաթլուպաթը էվիլէլ պէ էվիլէլ թահսիլ օլու-
նաճագ ագճէտէն իթա օլունմագ խուսուսը թէնսիպ
օլունուր իսէ , օլ մէմուր թարաֆընտէն օլ պապտէ ըուխ-
սաթ վիրիլուր . գալտը քի իմթիյաղ հագգընէ մուա-
րագա վուգուլինտէ՝ թիճարէթիսանէյէ հավալէսի իլէ
հիւքմ օլունուր :

ԻՒԶԻՒՆՃԻՒՆՆԵՐ

ՄԻՆԳՈՒԼԱԹՏԵՆ ՕԼՄԱՅԱՆ ԷՇԵԱ ԻՒԶԻՒՆՏԵ ԻՍԹԻՂԼԱԼ
ՎԷ ԻՍԹԻՅԱԶԸ ՕԼԱՆ ԱԼԱՅԱԳԼՈՒԼԻՐԻՆ ԻՍԹԻՅԱԳԱԹԸ
ՊԵՅԱՆԸՆՏԵ ՏԻՐ

Ի՞նչ էիւ ելլի «էնչիւն» Տապալէ: Սէնգուլաթ-
տէն օլմայան էշեանըն (անշարժ ընչից) հասըլ օլան պէ-
հասընըն թէվզիլի՝ մէնգուլաթտէն օլան էշեանըն (շար-
ժական ընչից) հասըլ օլան պէհասընըն թէվզիլիտէն
էվիլէլ վէ եախօտ իբիսի պիր վադըթտէ իճրա օլունուր
իսէ, մէնգուլաթտէն օլմայան էշեանըն պէհասընտէն
ալաճագլըլիլի թէմամէն էտա իտէմէյէն իմթիյազլու
վէ ըէհին սահիպի (1) օլան ալաճագլուլէր պագը գա-
լաճագ ալաճագլըլի իչիւն ըէհին վէ էմանէթլըլի օլ-
մայան սաիր ալաճագլուլէրէ ըաճի ագճէնին թէվզիլի-
նէ տախիլ օլուրլէր. ֆադաթ ալաճագլըլի պալէատէ
եազըլան նիգամաթէ թաթպիգէն թահգիգ վէ թաս-
տիգ օլունմագ լազըմէտէն տիր:

Ի՞նչ էիւ ելլի ԳՕԳՈՒՆՆԵՐ Տապալէ: Սէնգուլաթ-
տէն օլմայան էշեանըն հասըլաթը թագսիմ վէ թէվզի
օլունմագտէն էվիլէլ՝ մէնգուլաթտէն օլան էշեանըն սա-
թըլմասընտէն հասըլ օլան ագճէնին պիր վէ պիր գաչ
թագսիմլըլի վուգուպուլաղը հալտէ՝ թահգիգ վէ
թաստիգ օլունմուշ իմթիյազ վէ ըէհին սահիպի օլան
ալաճագլուլէր ալաճագլըլիլիլի էէքիւնին պագարագ՝

(1) Ետնիտէ ըէհին պուլունան ալաճագլուլէր՝ պագը ալաճագլըլի
իչիւն առէթա ալաճագլուլէրին մասսաըն տախիլ օլուրլէրի հալտէ՝ ա-
լաճագլըլիլիլի իլէյէճէկ կիւզէլթիլիտէն սարֆի նազար օլունմասը
իճապընտէն տիր:

ագճէ թէվզիլիլի տախիլ օլուրլէր: Ֆադաթ մէնգու-
լաթտէն օլան էշեանըն սէմէնինտէն ալընան ագճէնին՝
մէնգուլաթտէն օլմայան էշեանըն հասըլաթընտէն իֆ-
րազ վէ թէֆրիգի (այըրմասը) խուսուսը աշաղատա
պէյան օլունաղըլ վէճէլ իճրա օլունուր (1):

Ի՞նչ էիւ ելլի ՄԻՆԳՈՒՆՆԵՐ Տապալէ: Սէնգուլաթ-
տէն օլմայան էշեա սաթըլուրգտէն, վէ ըէհին վէ իմթիյազ
սահիպլըլի օլան ալաճագլուլէր պէյնինտէ սըրա վէ

(1) Մէսէլա՝ ըէհինյու ալաճագլուլէր .		ըէհինյու ալաճագլուլէր :	
<u>40000</u>	էվիլէլի .	<u>10000</u>	էվիլէլի .
<u>55000</u>	իբիսի .	<u>15000</u>	իբիսի .
<u>75000</u>	ճէմէն :	<u>25000</u>	ճէմէն :
Մաթըլապաթ			
էէքիւն			
<u>75000</u>			
<u>25000</u>			
<u>100000</u>			

Սէնգուլաթտէն օլան էշեանըն սա	Մէգըլուր 70000 ղուռուշն սու
թըլմասընտէն էվիլէլ՝ մէնգուլաթ-	րէթի թագսիմի
տէն օլմայան էշեանըն ֆիրուլիլի	40000
տէն հասըլ օլան.	էվիլէլի ըէհինյու ալաճագ-
70000	լուլէ թէմամէն ալաճագլը
	իչիւն.
	50000
	իբիսի ըէհինյու ալաճագ-
	լուլէ սէմէնի մէգպուրտէն
	70000
	պագը գալան.

Պէրվէճի պալէա մէնգուլաթտէն օլմայան էշեանըն սէմէնի թագսիմին-
տէն սօնրա, իբիսի ըէհինյու ալաճագլուլէն 5000 ղուռուշ ալաճագլը
գալուպ, մէնգուլաթտէն օլան էշեանըն հասըլաթընտէն ղէքը օլան 5000
ղուռուշ իտախիյէ սալաչիյէթի գալուր:

Սէնգուլաթտէն օլան էշեա տախի սաթըլուպ հասըլ օլան ագճէ
24000

Ալաճագլուլէրին պէրվէճի պալէա պագը գալան ճէմէն 50000 ղուռուշ
ալաճագլըլի իչիւն՝ մէգըլուր 24000 ղուռուշն սուրէթի թագսիմի:

04000	իբիսի ըէհինյու ալաճագլուլէլ՝ գալան 5000 ղուռուշ իչիւն.
08000	էվիլէլի էմանէթսիգ ալաճագլուլէլ՝ 10000 ղուռուշ իչիւն.
12000	իբիսի էմանէթսիգ ալաճագլուլէլ 15000 ղուռուշ իչիւն.
24000	

միւնաւիւթ ուսուրի գաթիլէն թանգիմ գըլընորդտէն սօնրա , ալաճադլէրի մէնդուլաթտէն օլմայան էշեանըն սէմէնինտէն էտա օլունմադ իւզըն նէօպէթլէրի կէլէճէկ ալաճադլէրի առէթա ալաճադլէրին մասսաընտէն ալորդլէրի ագճէնին թէնգիլինտէն սօնրա , ըէհին օլան էշեանըն գըլմէթլինտէն քէնտուլէրէ ըաճի հիսսէնին ախգինէ սըրասը իլէ տէսթրէս (ձեռնհաս) օլուրլէր . վէ պու վէճէլէ թէնգիլ օլունաճադ ագճէլէ ըէհինլու ալաճադլէրին մասսաընտէ գալմայուպ , առէթա ալաճադլէրին մասսաընէ իֆատէ վէ թէսլիմ , վէ մէգբիւր առէթա մասանըն մէնֆաաթը իշպու իֆրազ վէ թէֆրիգ (այըրմադ) խուսուսլէրինին իճրասը իլէ թէքմիլ վէ թէթմիմ օլունուր :

Իսի էիւլ ալլէմըլ իսիւնձի Տապաէ : Ենգուլաթտէն օլմայան էշեանըն սէմէնի թէվգիլինէ տախիլ օլարագ ալաճադլինն ֆագաթ պիր մըգտարընը ալմը օլան ըէհին սահիպլէրի հագգընտէ պու վէճէլէ մուամէլէ օլունուր , շէջլէ քիլ ըէհին սահիպլէրի մէնգուլաթտէն օլմայան էշեանըն սէմէնինտէն հիսսէ ալորդտէն սօնրա , միւֆիլին սաիր առէթա ալաճադլէրինին մասսաընէ տախիլ օլարագ գուսուր ալաճադլէրի օլան մէպալիդէ գըլասէն հիսսէի իճապլիլէրի գաթիլէն թանգիմ վէ թէսվիլէ օլունմադ իսթիհագադլէրի իճասընտէն տիր :

Ե մուգատտէմքի թէվգիտէն հիսսէլէրինտէն զիյատէ ագճէ ալմը պուլունտորդլէրի հալտէ իշպու զիյատէ ալընան ագճէ ըէհինլու օլան ալաճադլէրին մասսաըն եէքիւնընտէն թէնգիլ վէ թէվգիֆ օլունարագ , առէթա ալաճադլէրին մասսաընէ իթա վէ թէսլիմ գըլընուր :

Իսի էիւլ ալլէմըլ իսիւնձի Տապաէ : Իէհինլու օլան ալաճադլէրին սէնէտաթը ուսուլինէ թաթալիգէն լուլէթ վէ գայտ օլունմաթը իսէ , առէթա ալաճադլէրի մէսապէսինտէ թուլթուպ , առէթա ալաճադլէրի միսիլու կէրէք գօնգօրտաթօնըն իճրասըն վէ կէրէք մասալէրինին մուամէլաթընէ թէպիլէթ իլլէմէլէրի ըազըմ կէլիր :

ՏԵՕՐՏԻՒՆՃԻՒ ՆԷՎԼԻ

ՀՈՒԳՈՒԳԻ ԶԵՎՃԱՆ (ԻՐԱՒՈՒՆԲ ԱՌՆ ԵՒ ԿՆՈՋ)
ՊԵՅԱՆԸՆՏԻ ՏԻՐ

Իսի էիւլ ալլէմըլ իսիւնձի Տապաէ : Իր քիմէս նէնին իֆլասը զուհուրինտէ մասաթի էհլինին ճէհէգ օլմագ իւզըն էօհտէսինտէ պուլունան էշեայի զալրի մէնգուլէսի (անշարթ ինչքը) գօճասընն էմլաքընէ միւլթէրէք օլարագ գարըմամըլ օլա , պու միսիլու էմլաք վէ կէրէք միրաս վէ վասիլէթ վէ կէրէք հայաթտէ օլան քիմէսնէլէր թարաֆընտէն հէպէ (պարգև) ճիհէթլէրի իլէ պալինէ վիլիլմըլ օլան սաիր էշեայի զալրի մանգուլէ՝ այնի իլէ սահիպլինէ կէրի վիլիլուր :

Իսի էիւլ ալլէմըլ ԳԵՐԳԻՆՃԻ Տապաէ : Վէզալըք միրաս վէ հէպէ թարիգլէրի իլէ պալինէ ըաճի օլան էմլաքըն իրատընտէն հասը օլան ագճէ իլէ՝ պալինին թարաֆընտէն քէնտուլ իսմինտէ օլարագ սաթըն ալընան պիլճիւմէ էշեայի զալրի մէնգուլէսի կէրի ալմաղա՝ պալինին սալահիլէթի տէքքեար օլուպ . անճագ օլ էմլաքըն իլթիրասընը (գնոյ առնելը) միւլթէզամմին սէնէտաթտէ՝ իրատի մէգպուրըն օլ վէճէլէ սարֆ օլ :

լուսնորդը սարահեթէն զեբր օլունմագ , վէ մէպալիդի մեզպուրէ այալինին իրատընտէն ալընմը օլորդը քէյ-ֆիլյէթի տէֆթէր իլէ վէ եախօտ միւթէպէր պաշգա պիր սէնէտ իլէ իսպաթ գըլընմագ լազըմէտէն տիր:

Ի՛յի եի-ւլ ալլէմըլ պէշինճի Տապփէ: Նիքեաս մա-գուլէսի հէր նէ շարթ իլէ ագո օլունմուշ իսէ օլուն , զեբր օլան մատտէտէ եազըլան քէյֆիյաթտէն պաշգա միւֆիլիսին այալի թարաֆընտէն սաթըն ալընան պիլ ճիւմէլէ էմվալ՝ գօճասընն ագճէսի իլէ ալընմը կիպի եինէ գօճասընէ ըաճի օլմագ իւզընէ ատտ օլունարագ , միւֆիլիսին էմվալի մէվճուտէտինէ իտխալ օլունմագ հասէպ իւզգանոն լազըմ կէլիւր . մէկէր քի աքսինի իս-պաթէ այալի գատըր օլա:

Ի՛յի եի-ւլ ալլէմըլ ալլէնճըլ Տապփէ: Լյալինին նի-քեաս օլորդը վագըլթէրտէ սէնէտէ պաղլանմը վէ կէրէք միրաս վէ վասիյէթ վէ եախօտ հէպէ թարիգ-լէրի իլէ այալինէ ըաճի օլունպ գօճասընն էմվալընէ գաթըլմամը էշեայի մէնգուլէսի այնի իլէ կէրի ալմա-ղէ իտտիա իտէ պիլուր , անճագ քէյֆիյէթին տէֆթէր իլէ վէ եախօտ միւթէպէր սէնէտ իլէ իսպաթը լազըմ տըր . գալտը քի այալի իսպաթ իտէմէտիկի թագտիրտէ՝ նիքեաս մուգալէլէսի հէր նէ վէճճլէ ագո օլունմուշ իսէ օլուն , կէրէք գօճասընն վէ կէրէք այալինին գուլանմասընէ ըաճի օլան պիլ ճիւմէլէ էմվալ էշեապը վէ մանգուլթ ալաճագըլլէրէ ըաճի օլուն . ֆագաթ թիճարէթիսանէ թարաֆընտէն թային գըլընան մէմու-րըն ըուխսաթը իլէ այալինին լազըմէսի իշիւն պազը էլ-պիտէլէր վէքիլէր ճանիպինտէն իթա օլունուր:

Ի՛յի եի-ւլ ալլէմըլ եէփինճի Տապփէ: Օլոր օլան 263 վէ 264 մատտէլէրին հիւքիւմլէրի մուճէպիւնէ միւֆ-

լիսին այալի՝ կէրէք ըիգասը իլէ միւթէասհիտ վէ մէճ-պուր օլուն , վէ կէրէք հագգընտէ հիւքիւմ սուտուր իթսուն , էմվալի հագգընտէ՝ իֆլասէ չըգմագսըլն իճրա օլունմուշ օլան իսթիլլալի վէ գարշըլըլը օլան պօրճը գապուլ իթտիկի հալտէ , մալինի կէրի ալմագ տալմասընը իթմէկէ սալահիյէթի օլուն (1):

Ի՛յի եի-ւլ ալլէմըլ պէշինճի Տապփէ: Պիր այալ գօ-ճասընն պազը պօրճլարընը էօտէտիկի թագտիրտէ՝ պուլնըն գօճասընն մալինտէն վիթիլմիշ օլմասը մէմուլ վէ մագնոււն օլորդընէ մէպնի , միւֆիլիսին մասասընտէն տալայէ սալահիյէթի եօգ տըր . մէկէր քի զեբր օլան 265 մատտէտէ թասրիհ վէ պէյան օլունտըլը իւզընէ՝ աքսի-նի իսպաթէ գատըր օլա:

Ի՛յի եի-ւլ ալլէմըլ փօգուլլէնճըլ Տապփէ: Պիր առէ-մին էվլէնտիկինտէ՝ թիւճճար սընթընտէն օլորդը վէ եախօտ օլ վագըլթտէ պէլլի պիր քեար վէ մէշղուլլիյէ-թի օլմայուպտէ էվլէնտիկինտէն պիր սէնէ զարֆընտէ թիճարէթէ կիրիշտիկի հալտէ , էվլէնտիկինտէ մէվճուտ օլան էմվալի վէ կէրէք էվլէնտիքտէն սօնրա միրաս վէ հէպէ վէ վասիյէթ թարիգլէրի իլէ մալիք օլմուշ օլան էշեայի զայրի մէնգուլէսի այալինէ ըէհին հիւքմինտէ օ-լունպ , իշպու ըէհին մատտէսի տախի՝ էվվէլա այալինին ճէհէզ օլարագ կէթիրմիշ վէ եախօտ պատէհու միրաս վէ հէպէ վէ վասիյէթ թարիգլէրի իլէ քէնտինէ ըաճի օլմուշ օլան էշեայի մանգուլլէ վէ մէպալիլ հագգընտէ

(1) Այալ միւֆիլիս օլան գօճասը իլէ միւթէրէք պուլունան էմ-վալինտէն հէր նէ գատար էլ չէքմիշ վէ ֆեյրալէթ իթմիշ օլա , մատամ քի մէնգուլթտէն օլմայան էմվալի պօրճէ պէտէլ ըէհին վէ իսթիլլալ օլունմուշ օլա , մալի կէրի ալմագ հուգուգը միւֆիլիս օլան պիր թաճիլին այալի հագգընտէ ճարի օլմագ:

մէրի իւրիճրա տրը. անձադ էշեայի մերդումէնին թէս-
լիմի վէ եախօտ ագճէնին էտասը մամուլ պիհ (վաւե-
րական) սէնէտ իլէ իսպաթ օլունմագ իճապընտէն տիր.
իքինճի՝ էվլէնտիկի էսնասընտէ ախէրէ սաթըմը օլան
էմլաքընըն եէնի պաշտէն կերույէ սաթըն ալմասը, վէ
իւշլւնճիւ՝ էհլի իլէ պերապէր տէր էօհտէ իյլէտիկի
պօրճլարըն էօտէմէսի խուսուսլէրինտէ տախի՝ պէր-
վէճհի պալեա էհլինին էմլաքը իլէ էմին (ապահով)
էթմէք վէ լէհին գօյմագ մատտէսի մէրի իւրիճրա տրը:

Իսի էիւլ էէլ-Ֆիշի Ֆապէ: Իվլէնտիկի վազ-
թընտէ թիճարէթլէ մէշղուլ օլան վէ եախօտ օլվա-
գըթտէ պէլլի պիր քեար վէ քիսպի օլմայուպտէ էվլէն-
տիկինտէն պիր սէնէ զարֆընտէ թիճարէթէ կիրիշէն
ատէմին այալի՝ նիքեահ մուգավլէսինտէ եազըլան
գախտէլէրէ իսթինատէն միւֆլիսին մալինտէն պիր կեօ-
նէ տալայէ սալահիյէթի օլմայուպ, անձադ ալաճագ-
լուլէրին տախի իշպու նիքեահ մուգավլէսինտէ էր
քիշի թարաֆընտէն՝ այալինէ մէշղուլ օլան վատլէրի
քէնտուլէրինէ հասը իլէ (յատկացընելով) միւթէ-
մէթթի օլմագ (շահվիլ) խուսուսընը իտտիայէ սալա-
հիյէթի եօգ տրը:

Սէֆի Զիւնճի ՊԱՊ

ՄԷՆԳՈՒԼԱԹՏԷՆ ՕԼԱՆ ԷՇԵԱ ՊԷՀԱՍԵՆԸՆ ԱԼԱՃԱԳԼՈՒԼԷՐ
ՊԷՅԵՒԵՆՏԷ ԹԷՎԶԻ ՎԷ ԹԱԳՍԻՄԻ ՎԷ ՄԷՆԳՈՒԼԱԹՏԷՆ
ՕԼՄԱՅԱՆ ԷՇԵԱ ՀԱՍԵՐԼԱԹՆԸՆ ԳԱԹԻ ՀԻՍԱՊԸ
ՊԷՅԱՆԸՆՏԷ ՏԻՐ

Իսի էիւլ էէլ-Ֆիշի Ֆապէ: Իշղուլաթ
պէհասընըն եէքիւնընտէն իֆլաս քէյֆիլէթինին թէս-
վիյէսի խուսուսընտէ ճարի օլան մասարիֆ վէ կէրէք
միւֆլիսին քէնտուսինէ վէ եախօտ էվլատ վէ այալինէ
վիրիլան իանէ ագճէսի վէ իմթիյազուլ ալաճագլուլէրէ
էտա օլունան ագճէ իֆրազ վէ թէնգել իլէ, գուսուր
հէր նէ գալուր իսէ՝ մատա ալաճաղը թաստիգ վէ
թահգիգ օլունմուշ օլան ալաճագլուլէրին հիստէլէրի-
նէ գըյասէն թագսիմ վէ թէվլի գըլընուր:

Իսի էիւլ էէլ-Ֆիշի Ֆապէ: Իֆլասըն քէյ-
ֆիլէթի ահվալի վէ կէրէք տէփօ՝ եանի էմանէթ սան-
տըղընտէ էմանէթէն հըֆզ օլունան ագճէնին մըգտա-
րը հէր այ վէքիլէր թարաֆընտէն թիճարէթիսանտէն
թային գըլընան մէմուրէ իֆատէ վէ թէպլիղ օլունմա-
սը լազըմէտէն օլտըղը միսիլու, օլ մէմուր տախի մէվ-
ճուտ ագճէնին թագսիմինի թէնսիպ իտէր իսէ՝ մըգ-
տարընը թային իտէրէք, հէր պիր ալաճագլուլէ խապէր
վիրիլմէք խուսուսընտէ իգտամ վէ միւպատէրէթ իյլէ-
մէսի իճապընտէն տիր:

Իսի էիւլ էէլ-Ֆիշի Ֆապէ: Պիլանչօ թա-
պիր օլունուր միւվազէնէ տէֆթէրինտէ իսիմլէրի եա-
ղըմը օլուպ՝ մէմալիքի Օսմանիյէնին խարիճինտէ սա-
քին օլան ալաճագլուլէրէ լաճի օլաճագ հիստէ՝ իհ-

Թիւյաթէն իխրաճ վէ Թէվգիֆ օլունմատրդճէ , մէմա-
լէքի մահրուսէտէ սաքին օլան ալաճագլուլէր պէյնին-
տէ պիր կեօնէ ղուրամա Թէվգիինէ միւպատէրէթ գը-
լնմագ ճաիգ տէկիլ տիր . Էկէրչի իշպու խարիճտէ պու-
լունան ալաճագլուլէրին մաթլուպաթը միւվագէնէ
տէֆթէրինտէ սահիհ օլարագ՝ սէպթ վէ գայտ օլուն-
մամը իսէ , պէրվէճհի պալեա իհթիյաթէն Թէնգիլ
գըլնաճագ հիսսէնին արթըրմասը՝ Թիճարէթխանէտէն
Թային գըլնաճագ մէմուրն ըէյինէ մահուլ (յանձ-
նեալ) օլուպ . Ֆագաթ իֆլաս վէքիլէրինին՝ մէմուրի
մումաիլէյհին ըէյ վէ գարարնտէն տօլայի պիր կեօնէ
Թիթրագլէրի վուգուպուլուր իսէ , Թիճարէթխանէյե
արդ վէ պէյան իյէմէկէ սալահիյէթլէրի տէքթար տըր :

Իսի եիւլ եէթիլ Գեօրպիւնճի-Տապպէ : Եօգարտա
եագըլտըղը իւզըն՝ խարիճտէ պուլունան ալաճագլու-
լէր իչիւն իխրաճ վէ Թէվգիֆ օլունաճագ հիսսէ՝ 199
մատտէնին սօնրաքի ֆըգրասը մանթուգլինճէ Թային
գըլնան մէօհլէթին Թէքմիլինէ գատար իհթիյաթէն
իխրաճ վէ Թէվգիֆ , վէ տէվիօ (աւանգ) սանտըղնտէ
հըֆգ օլունուր :

Վէ տիյարի ախէրտէ պուլունան ալաճագլուլէր՝
պէր մուճիպի գանտն ալաճագլէրինի Թաստիգ վէ իս-
պաթ իթտիրմէտիքլէրի հալտէ՝ Թէվգիֆ օլունան հիս-
սէլէր ալաճագլէրի սապիթ վէ մալիւմ օլան ալաճագ-
լուլէր պէյնինտէ Թէվգի վէ Թագսիմ գըլնուր : Վէ-
գալք մագպուլիյէթի գաթիյէն գարար վիրիլմէմիշ
օլան պօրճլար հագգընտէ՝ պէրվէճհի մեհարքեր իհ-
թիյաթէն հիսսէ իխրաճ վէ Թէվգիֆ լազըմէտէն տիր :

Իսի եիւլ եէթիլ պէլինճի Տապպէ : Հէր պիր ալա-
ճագլու ալաճագընըն մըգտարընը միւպէյէին ուսուլ

Թահգիդ վէ Թաստիգի իճրա օլունմուշ սէնէտ իպրագ
Թիմէտիքճէ՝ վէքիլէր ագճէ Թէտիյէսինէ մէզուն տէ-
կիլ տիր : Վէ օ մագուլէ ուսուլ Թահգիդ վէ Թաստի-
գի իճրա օլունմուշ օլան պօրճլար՝ Թիճարէթխանէ
մէմուրի Թարաֆընտէն հալալէ Թարիգի իլէ իթա գը-
լնտըղը , վէ եախստ վէքիլէր ճանիպինտէն էտա օլուն-
տըղը հալտէ՝ ալաճագլուլէրին եէտինտէ օլան սէնէտ
պալեասընէ վէքիլէր Թարաֆընտէն իշարէթ գըլնուր :

Վէրչի օլ սէնէտին իպրագը՝ միւվէրին տէկիլ իսէ ,
պօրճլարն Թաստիգինի միւթէզամին մագպաթայէ
միւրաճաթ պիրլէ , Թալապ օլունան ագճէնին Թէ-
տիյէսինէ լուխսաթ վիրմէք՝ մէմուրի մումաիլէյհին
եէտի իգթիտարնտէ տիր . վէ հէր հալտէ ալաճագլու-
լէր ալաճագլէրինի ալտըգտէն սօնրա , պօրճլունըն ղիմ-
մէթի իպրա օլունտըղըն միւպէյէին Թէվգի տէֆթէրի-
նին համիլինէ (լուսանցը) շէրհ վէ իմգա իթմէլէրի լա-
զըմէտէն տիր :

Իսի եիւլ եէթիլ Գեօրպիւնճի Տապպէ : Վէ իւֆլիսին մէվ-
ճուտընը Թագսիմ իթմէք իւզըն՝ ալաճագլուլէրին ճէ-
միյէթի իթթիֆագլէրինէ միւֆլիս իճապը իւզըն ճէլպ
վէ իհզար օլունարագ , հէնուզ Թէալիյէ վէ Թահսիլ
օլունամամը օլան հուգուգ վէ իտտիյէրին պագըսընը
վէ եախստ մէճմուլինի՝ մագթուէն ուզըշապ պիթիր-
մէք , վէ եախստ ախէրէ ֆէրաղէթ իթմէք իչիւն՝ ճէ-
միյէթի մէրգուլմէնին՝ Թիճարէթխանէտէն լուխսաթ
Թահսիլինէ սալահիյէթլէրի վար տըր : Վէ պու խու-
սուտէ իգթիլա իտէն սէնէտաթ վէքիլէր Թարաֆըն-
տէն ագտ վէ Թանգիմ օլունուր . վէ ագտի մէճլիսի
մէշվէրէթ օլունմագ խուսուսընը իթիտա իչիւն՝ հէր
պիր ալաճագլունըն Թիճարէթխանէ Թարաֆընտէն

Թայլն գրւնան մեմուրէ միւրաճաւթ վէ իլթիճա իթ
մէսի ճախզ տիր:

ՏՕԳՈՒ ԶԸՆՃԸ ՊԱՊ

ԷՇԵԱՅՏԻ ՂԱՅՐԻ ՄԱՆԳՈՒԼԷՆԻՆ (ԱՆՇԱՐԺ ԻՆՁԲ)
ՖԻՐՈՒԽԹԻ ՊԵՅԱՆԸՆՏԻ ՏԻՐ

Ի՞ի եիւլ եէթիլ եէթիճի Տապի: Ի՞ֆլասըն իլան
հիւքմի Թարիխնտէն իթիպարէն, ալաճադլուլէր՝ մու
գատտէմա րէհին օլունմամը օլան էշեայի զայրի ման
գուլէնին ֆիրուսթի իլէ՝ ալաճադլէրնին Թէտիլէ իթ
տիրիլմէսին իտտիպէ սալահիլէթլէրի եօգ տըր:

Ի՞ի եիւլ եէթիլ «էսէն» Տապի: Լաճադլու
լէրն իթթիֆադընտէն մուգատտէմ՝ էշեայի զայրի
մանգուլէնին ֆիրուսթի իլէ, պօրճլարըն էտասընէ
տալր տալայէ մուպաշէրէթ օլունմամը իսէ՝ օլ էշեա
նըն սաթըլմասը խուսուսընէ իգտամ վէ մուպատէրէթ
լիլէմէք՝ եալընըզ վէթիլէրի մախսուս վէ միւնհասիլ
տիր: Ի՞ է միւֆիլին վէթիլէրի՝ Թիճարէթխանէ Թա
րաֆընտէն Թայլն գրւնան մեմուրն իղին վէ րուսսա
թը իլէ թապիլէր էմլաքը հագդընտէ մէրի իլլիճրա օ
լան նիգամաթէ Թաթպիղէն հարաքէթ իտէրէք՝ սէքիզ
կիւն զարֆընտէ օլ մատտէյէ մուպաշէրէթ իլլէմէկէ
մէճպուր տըր:

Ի՞ի եիւլ եէթիլ «օգուստ» Տապի: Ի՞ էթիլլէրն
իգտամ վէ մուպատէրէթի իլէ միւֆիլին էշեայի զայրի
մանգուլէսի գարարի միւզայէտէսնտէն սօնրա՝ զամմ
օլունմագ քէյֆիլէթի միւճէրլէտ աշաղատա օլան շու

րութ վէ գալաիտ իւզըն օլմագ լազըմ տըր: Ի՞վլէլա՝
էմլաք միւզայէտէսի գարար պուլորդտէն սօնրա՝ 15
կիւն Թէքմիլինէ տէկին հալի իլէ Թէվդիֆ օլունուպ,
էյամի մէքըրէրէ իշինտէ գարար իտէն մուաճճէլէսինն
էօշրիւնիւ (տասանորդը) վէ եախսո էօշրիւնտէն զէյա
տէսինի զամմ իտէն պուլունտըղը հալտէ՝ գարարի սա
պըզ պօզուլուպ, գարարի ախէր վէճէլէ իճրա գրւն
մագ վէ մէգատ օլտըղը վազըլթտէ հէր քիմ օլուր իսէ
օլուն՝ արթըրմաղէ մէզուն օլմագ, վէ միւտտէթի մէզ
քիւրէնին Թէքմիլի իլէ գարարի միւզայէտէ վուգու
ինտէն սօնրա՝ զամայիմի (զամմ) վազըլայէ իթիպար օ
լունմամագ իւզըն գարար վիրիլուր:

ՕՆՈՒՆՃՈՒ ՊԱՊ

ԷՇԵԱՅՏԸ ԿԵՐԻ ԱԼՄԱԳ ՊԵՅԱՆԸՆՏԻ ՏԻՐ

Ի՞ի եիւլ «էսէն» Տապի: Էնուզ էտա օլուն
մամը օլան Թիւճճար Թահվիլթթը վէ սալր սէնէտաթ
տէն իպարէթ հալալէ էվլագը՝ միւֆիլին հինի իֆ
լասընտէ եէտինտէ այնէն մէվճուտ պուլունտըղը Թագ
տիրտէ, էկէր էվլագի մէրգումէ եալընըզա ազճէսի
նի Թահսիլ վէ սահիպինն սըփարը ընէ գատար մէպ
լաղընը հըֆզ իլլէմէք շարթը իլէ իրսալ օլունմուշ, վէ
եախսո մըգտարի մուսյէնէն հալալթթըն էտասընէ սա
հիպի Թարաֆընտէն սարահէթէն Թախսիս գրւնմը
իսէ, իֆլասը զուհուրինտէ կէրի ալընմագ լազըմ կէլը:

Ի՞ի եիւլ «էսէն» Տապի: Վէզալըք էմա
նէթ Թարիգի իլէ՝ եախսո մալ սահիպինն հիսապընէ

մահապետէն ֆիրուսթ օլունմադ շարթը իլէ միւֆիսէ
թէսլիմ օլունմուշ օլան էմթիա՝ հէրնէ վաղըթտէն
պէրու եանրնտէ գալմը օլուր իսէ օլուն , մատամբի
հիյէթի մէճմուէսի իլէ՝ եախօտ պիր մըգտարը այնէն
մէվճուտ օլա , կէրույէ լէտ օլունուր : Ո՛ր է հաթթա
օլ էմթիանըն վէ եախօտ պէհասը վէ եախօտ պէհասը
նըն պիր մըգտարը հէնուզ էտա օլունմամը օլտըղը , վէ
եախօտ գարշըղընըն իթասը իլէ թէսլիյէ գըլընմա
տըղը , վէ եա միւֆիս իլէ միւշթէրիսի պէյնինտէ ճարի
օլան ախղուլթա հիսսպլէրինէ թագաս վէ մահապետ
խտիլմէտիկի հալտէ , քէզալթէ կէրույէ լէտ օլունմադ
լաղըմ կէլըր :

Ի՞նչ էիւլ «էսսէն իննճի» հապաէ : Բէզալթէ միւֆ-
լիսէ իրսալ օլունմուշ օլան էմթիա՝ մատամբի միւֆ-
լիսին վէ եախօտ միւֆիսին հիսսպլէնէ մահապետէն ֆի-
րուսթինէ մէմուր օլան գօմիսլյօնճընըն մախղէնթէրինէ
նաղլ վէ իրսալ օլունմամը օլա , կէրի ալընըր : Ընճագ
էմթիա իրսալ իթմիշ օլան շախսըն իմղասը իլէ միւմգի
իրսալիյէ գայիմէլէրի վէ էմթիա նիւմունէսի վէ տէֆ-
թէրի մուճէպլինճէ՝ հիլի օլմագսըղըն միւֆիսէ վասը
օլմագտէն էվիլէլ թէվէսսիւթ իլէ ֆիրուսթ օլունմուշ
իսէ , պու պապտէ կէրի ալընմադ տալասը մէսմու տէ-
կիլ տիր : Գալտը քի կէրի ալմագ իտտիասընտէ օլան
քիմէսնէ՝ օլ վաղըթէ գատար կէրէք ալէլ հիսսպ ալ-
տըղը մէպալիղի վէ կէրէք կէմի նալլուներ վէ արապա
քիրասը վէ գօմիսլյօն վէ սիկուլթա վէ սաիր մասարիֆ
նամի իլէ միւֆիս թարաֆընտէն խարճ օլունան ագ-
ճէյի ալաճագըլլէրին մասասընէ լէտ վէ թէսլիմէ , վէ
պուլլէրտէն տօլայի հէնուզ էտա օլունմամը օլան
պօրճլարըն էտասընէ մէճպուր տըր :

Ի՞նչ էիւլ «էսսէն իննճի» հապաէ : Սիւֆիսէ սա-
թըլպ հէնուզ եէտինէ թէսլիմ օլունմամը վէ կէրէք
միւֆիսէ վէ եա միւֆիսին հիսսպլէնէ մահապետէն ա-
լէրէ կէօնտէրիլմէմիշ օլան էմթիանըն թէվգիֆինէ
սաթանըն սալահիյէթի տէրքէար տըր :

Ի՞նչ էիւլ «էսսէն պէօրպիւննճի» հապաէ : Օլքըր օլան
լքրի մատտէլէրին մանթուգլինճէ՝ պիր կէօնէ մէնֆա-
աթ միւլահագա օլունտըղը հալտէ , մուգատտէմա սա-
թան իլէ միւֆիս պէյնինտէ գարար պուլմուշ օլան
պէհանըն սաթանէ էտասը իլէ , սաթըմը օլան էմթի-
անըն թէսլիմինի տալա իթմէք խուսուսընտէ՝ թիճա-
րէթիսանէտէն թային գըլընան մէմուրըն լուխսաթը
իլէ վէքիլէր մէզուշ օլուրէր :

Ի՞նչ էիւլ «էսսէն պէլիննճի» հապաէ : Իֆլաս վէքիլ-
լէրինին թիճարէթիսանէտէն թային գըլընան մէմուրըն
միւնասիպ կէօրմէսի իլէ կէրի ալընմադ քէյֆիլիթինէ
տաիր տալալէրին գապուլլինէ սալահիյէթիլէրի տէր-
քէար տըր . էկէրչի պուլլէրտէն տօլայի պիր կէօնէ
նիզա գուհուր իտէր իսէ , քէյֆիլիթ մէմուրի մումա-
իլէյտէն իսթինթագ վէ սիւալ օլունտըղտէն սօնրա՝
իճապը թիճարէթիսանէ թարաֆընտէն հիւրմ օլունուր :

ՕՆ ՊԻՐԻՆՃԻ ՊԱՊ

ԻՖԼԱՍ ՀԻԻԲՄԻ ՍՈՒՏՈՒՐԻՆՏԵ ՄՈՒՂԱՏԻՐԻՆԵ ՏԱԻՐ
ՏԱՎԱ ՊԵՅԱՆԵՆՏԵ ՏԻՐ

Ի՞նչ էիւլ «էսսէն ալլիննճի» հապաէ : Իկէրէք իֆլա-
սըն իլանընը միւպէյնին վէ կէրէք միւֆիսին պօրճընը

վերմէկէ գուտրեթի օլմատրղընէ պաշլանկը՝ օլմագ իւզըն թարիխ թայինին միւթէզամմին սուտուր իթ միշ օլան հիւքմ վէ իլամլէրին ալէյհինէ վուգուպուլան մուխալէֆէթ վէ իթիրագ՝ միւֆլիս թարաֆընտէն իսէ՝ սէքիզ կիւն . վէ սաիր ալեագասը օլանլէրին ճանլւ պինտէն օլուր իսէ , պիր այ միւտտէթ իչինտէ ճաիրդ տիր . վէ իշպուլ մէօհլէթլէրին իպթիտասը՝ 152 մատ տէտէ եագըլտրղը վէճլէ իֆլասըն մերասիմի նէշը վէ իլանըն իճրասը կիւնիւնտէն իթիպար օլունուր :

Ի՛յի եիւլ «էսէն եէֆինձի Ֆապէ : Պէրվէճլի մուհարէր իֆլասըն իլանը վէ միւֆլիսին պօրճընը վերմէկէ գուտրեթի օլմատրղընէ պաշլանկը՝ օլմագ իւզըն թարիխ թայինի իչիւն սուտուր իթմիշ օլան հիւքմ վէ իլամլէր մանթուգինձէ՝ միւֆլիսին պօրճընը վերմէկէ գուտրեթի օլմատրղընէ պաշլանկը՝ օլմագ իւզըն թային օլունան վագթը թէպտիլ իթմէք վէ վագթի ախէրէ պրագմագ խուսուսընէ տաիր ալաճագլուլէրին հէր կէօնէ վուգուպուլան տալալէրի՝ զիմէմաթըն թաստիգ վէ թահգիգի իչիւն թային օլունան մէօհլէթլէրին թէքմիլինտէն սօնրա մէսմու տէկիլ տիր : 1) Է զիքը օլունան մէօհլէթլէրին թէքմիլինտէն սօնրա՝ միւֆլիսին պօրճընը վերմէկէ գուտրեթի օլմատրղը քէյֆիլէթինին թարիխ մուգատտէմա թային օլունատրղը իւզըն դալարագ , պիր վէճլէ թաղէրը վէ թէպտիլ (աւրեւ ու փոխեւ) դապուլ իթմէյուպ , պիլճիւմլէ ալաճագլուլէր հագգընտէ մէրի իւլիճրա տըր :

ԻՔԻՆՃԻ ՖԱՍԸԼ

ԹԱԳՄԻՐԱԹԼԸ ՎԵ ՀԻՅԼԷԼՈՒ ԻՖԼԱՍ ՊԵՏԱՆԸՆՏԻ ՕԼՈՒՊ ՊՈՒ ՏԱՄԻ ՊԻՐ ԳԱԶ ՊԱՊԸ ՇԱՄԻԼ ՏԻՐ

ՊԻՐԻՆՃԻ ՊԱՊ

ԹԱԳՄԻՐԱԹԼԸ ՄԻԻՖԼԻՍ ՊԵՏԱՆԸՆՏԻ ՏԻՐ

Ի՛յի եիւլ «էսէն «էիլ ինձի Ֆապէ : 1) Ըագսիրաթը իֆլաս զուհուրինտէ վէքիլլէրին վէ պիլճիւմլէ ալաճագլուլէն իտտիասը իլէ միւֆլիսին թագսիրաթի վագըասը թիճարէթխանէտէ մէճիլսաճէ թէպէյեիւն վէ թահագգուգ իլլէտիքտէն սօնրա՝ թիճարէթ նագարէթինին ինհասը իւզըն պէր մուճիպի դանոն թէտիպաթի իճապիլլէսինին իճրասը հիւքմ օլունուր (1) :

Ի՛յի եիւլ «էսէն Գօգուլլընձը Ֆապէ : 2) Էր միւֆլիս թաճիր էկէրչի էվլէլա քէնտու նէֆսինէ վէ էվլինին իտարէսինէ մախսուս մասարիֆի հատտէն զիյատէ իթ միշ , իքինձի՝ պախթ իշի օլան մուամէլաթտէ վէ եախօտ էմրի իթիպարի հիքմինտէ պուլունան էմթիա վէ դամպիլյօ (2) ախզուլիթասընտէ չօգ ագճէ սարֆ վէ

(1) Թագսիրաթը միւֆլիսին թէտիպի հապտէն իպարէթ օլուպ , իճապընէ կէօրէ՝ պիր այտէն ազ , վէ իքի սէնէտէն զիյատէ օլամագ :

(2) Պիր միհլ վէ վատէի մախսուսէ իլէ կէօյա դամպիլյօ վէ մաթաթաթըլլալ , աշիքէարէտէ ճիսմի եօղ իքէն՝ օլ միւտտէթ զարֆընտէ վուգուպուլան թէֆալիլէթի ֆիյաթ (զնոյ տարբերութիւն) սաթըճը վէ ալըճը պէյնինտէ ախզ վէ հտա օլունմագ իւզըն պիր նէվէ էմրի իթիպարի թիճարէթ տիր :

Թէլէֆ իյէմիշ , իւշիւնճիւ իֆլասընը կէճիքտիրմէք ղարեզի իլէ պագը Էմթիայը սաթըն ալարագ վէ սօնրա տուն պէհա (վար գնով) իլէ սաթարագ , մուլթագա սէրմայէ Թէտարիքի իշիւն Թիւճճար Թահվիլլէրինի ալուպ վիլմէք վէ էօտիւնճ ագճէ ալմագ միսիլու զարար վէ զիյանը մուճիպ օլան սէպէպլէրէ եաիլըմը , տեօրտիւնճիւ՝ պօրճընը վիլմէկէ գուտրէթի օլմատըղը կիւնիւնտէն սօնրա՝ օ պիր ալաճագլուլէրին մասասընը զարարէ օղրաթմագ իւզըէ պաշղա պօրճընսընէ ագճէ վիլմէք միսիլու քէյֆիյէթտէ պուլունմուշ օլան հէր պիր միւֆլիս Թաճիր Թագսիրաթլը միւֆլիս օլմագ իւզըէ՝ հիւքմ վէ իլան օլունմասը լազըմ կէլիւ :

Ի՛ի Եիւլ քօգասնընճը Տաքալէ : Ս իւֆլիս օլան հէր պիր Թաճիր Էվլէլա պաշղասընըն հիսապընէ մահսու պէն գարըըղընը ալմագսըղըն քէնտու հալինտէն վէ գուտրէթիտէն զիյատէ օլարագ ղայէթ ճէսիմ առտ օլունան պագը Թասահուտլէրի իւզէրինէ ալմասը , իքինճի՝ սէպէգաթ խտէն գօնգօրտաթօ՝ Էանի ուզլաշմա սէնէտինին շուրուլթարընը Էտա իթմէտիքճէ Թէքրար իֆլաս Թէպէյեիւն իթմէսի , իւշիւնճիւ՝ Էհլինին ճէհէզ օլան Էմլաքը քէնտու Էմլաքընէ գաթըմը վէ Էախօտ այրըմը օլարագ Էվլէնտիքտէն սօնրա՝ 69 վէ 70 մատտէլէրին հիւքիւմլէրինէ միւթապըղ հարաքեաթտէ պուլունմամասը , տեօրտիւնճիւ՝ պօրճընը վիլմէկէ գուտրէթի օլմատըղը կիւնիւնտէն իթիպարէն իւշ կիւն զարֆընտէ 148 վէ 149 մատտէլէրին մանթուլ Թուգինճէ իֆլասընէ տաիր իգթիզա խտէն իլաննա մէյի Թիճարէթիսանէյէ Թէսլմ իթմէմէսի , վէ կէրէք իշպու իլաննամէ պիր պիրինէ միւթէահհիտ պիլճիւմլէ օրթագլարըն իսիմլէրինի շամիլ (պարունակող) օլմա-

մասը , պէշինճի՝ մանիլի շէրիսի Էօղ իքէն՝ Թային օլունան վագըթ վէ մէօհլէթ Էսնասընտէ վէքիլլէրին Էանընէ կէլլէմէսի , ալթընճը՝ իճապ խտէն տէֆթէրլէրի Թուլմայուպ , պիլճիւմլէ մէվճուտաթընըն վէ պօրճլարըն վէ ալաճագընըն տէֆթէրի սահիհէն Էագըլմայուպ , կէրէք Թիճարէթ տէֆթէրլէրի վէ կէրէք մէվճուտ պօրճլարընըն վէ զիմէմաթընըն Նօգսան օլարագ Նիզամ վէ ուսուլինէ միւթապըղ օլմամասը , վէ հիլլէսիզճէ ալաճագ վէ վիլէճէկինին հիսապընը տօղըու օլարագ Թագտիմ վէ իրաէ խտէմէմէսի միսիլու քէյֆիյէթլէրին պիրի իլէ միւթթէհիմ օլան հէր պիր միւֆլիս Թիւճճար Թագսիրաթլը միւֆլիս հիւքմինտէ առտ վէ իթիպար օլունայ պիլուր :

Ի՛ի Եիւլ քօգասն պիրինճի Տաքալէ : Ս Էքիլլէր ալաճագլուլէրին Նուֆուս ճիհէթի իլէ Էքսէր վէ աղլէպ օլանլէրի (մէծագոյն մասին) Թարաֆընտէն ըյ վէ գարարլէրի իւզըն մէզըն օլմատըղճէ մասա Թարաֆընտէն Թագսիրաթլը իֆլաս տալասընէ կիրիշէմէզլէր :

ԻՒՐԻՆՃԻ ՊԱՊ

ՀԻՅԼԷԼԻ ԻՖԼԱՍ ՊԵՅԱՆԸՆՏԷ ՏԻՐ

Ի՛ի Եիւլ քօգասն ի՛իւնճի Տաքալէ : Ս իւֆլիս օլան Թաճիր հիսապ տէֆթէրինի քէթմ իլէ (ծածկելով կամ պահելով) Էագըլմը վէ մէվճուտ պուլունմուշ օլան Էվրագընտէ վէ կէրէք ըէսմի վէ Էախօտ Էալընըզ քէնտու իմզասը իլէ Թէրթիպ օլունան սէնէտաթտէ վէ պիրանջօ տէֆթէրինտէ Էմլալի մէվճուտէսինին պիր մըգտարընը քէթմ վէ իսֆա իթմիշ վէ կէրէք տէյնի օլմայան ագճէ իշիւն քէնտուսինի պօրճըն կէօսթէր-

միշ իսէ, հիյլէյէ սիւլիւք իթմիշ օլաճաղընտէն, հիյլէ-
քեար միւֆլիս օլմագ իւզրէ իլան օլունուպ, օլպապտէ
ճէզա գանոննամէսինտէ եազըլմը խըրսըզլար հագդըն-
տէ մուգարրէր օլան թէտիպաթէ մուսթահագ օլուր:

Իսի եիւլ քոգսան իւլիւնձի-Տապպէ: Հիյլէլու իֆ-
լաս իչիւն վուգուպուլան տավա մասարիֆի հիւ պիր
վազըլթտէ ալաճաղըլէրին մասարնէ թահմիլ օլուն-
մազ. անճագ պիր վէ պիր գաչ ալաճաղըլէր միւճէր-
րէտ քէնտու թարաֆլէրինտէն օլարագ քէնտի քէն-
տինէ տավաճը օլուպտէ միւֆլիսին պերաէթի զիմմէ-
թի թահագգուգ իտէր իսէ, օլհալտէ տավա մասա-
րիֆի մէզքիւր տավաճիլէրէր րաճի օլուր:

ԻԻԶԻԻՆՃԻԻ ՊԱՊ

ՄԻԻՖԼԻՄԻՆ ԻՖԼԱՍԻ ԶԸԳՏԸՂԸՆՏԻ ՂԱՅՐԻ ՔԻՄԻՍՆԵԼԻՐ
ԹԱՐԱՖԸՆՏԻՆ ԻԹԹԻՔԵԱՊ ՕԼՈՒՆԱՆ ՃԻԻՆԷԱ ՎԷ
ԹԻՕԷՄԻԹԼԻՐ ՊԵՅԱՆԸՆՏԻ ՏԻՐ

Իսի եիւլ քոգսան քիւրպի-նձի-Տապպէ: Իվլէլա՝
միւֆլիսին սիյանէթ վէ մէնֆաաթը իչիւն մէնգուլաթ-
տէն օլան վէ օլմայան էմվալինին ճէմիսինի վէ եախօտ
պիր մըգտարընը իխրաճ վէ թէֆրիգ վէ եախօտ քէթմ
վէ իսֆա իտէն, իքինձի՝ կէրէք քէնտուլէրինին վէ կէ-
րէք միւվազա (շինծու) թարիգի իլէ սաիր քիմմանէ-
լէրին իսիմլէրինտէ սախթէ զիմմէթլէր թէրթիպ իտէ-
րէք՝ հիյլէ իլէ իֆլաս տէֆթէրինէ տէրճ վէ թաստի-
գէ ճէսարէթ իյլէտիքլէրի թէպէյիւն վէ թահագգուգ
իյլէյէն, իւլիւնձիւ՝ պաշգասընըն իսմի իլէ վէ եախօտ
մէվճուտ օլմայան պիր իսիմ իլէ թիճարէթ իտէր իքէն
292 մատտէտէ եազըլան թէօհմէթլէր իլէ միւթթէ-

հիւմ օլան տտէմ՝ հիյլէքեար միւֆլիս հագդընտէ թէ-
րէթթիւպ իտէն թէտիպաթէ մուսթահագ օլուրլէր:

Իսի եիւլ քոգսան պէլինձի Տապպէ: Սիւֆլիսէ րա-
ճի օլան էշէայը իխրաճ վէ թէֆրիգ վէ քէթմ վէ իս-
ֆա իթմիշ օլան միւֆլիսին էհլի վէ պապասը վէ էվա-
տը վէ սաիր ազրապասը հէր նէ գատար միւֆլիս իլէ
պիլ իթթիֆագ ամէլ վէ հարաքէթ իթմէմիշլէր իսէ տէ,
պերվէճի մուհարրէր էշէայը քէթմ վէ իսֆա իյլէ-
տիքլէրի սապիթ վէ միւթէհագգիգ օլտըղը հալտէ՝
խըրսըզլէրէ մախսուս թէտիպաթէ մուսթահագ օ-
լուրլէր:

Իսի եիւլ քոգսան պլինձը Տապպէ: Սիքը օլան
մատտէլէրտէ եազըլան քէյֆլիյաթըն զուհուրինտէ՝
հէր նէ գատար միւֆլիսին պերաէթի զիմմէթի (ան-
պարտ ըլլալը) թէպէյիւն իտէր իսէ տէ, էվվէլա՝ հիյ-
լէ իլէ իխրաճ վէ քէթմ վէ իսֆա օլունան պիլճիւմլէ-
էմվալ վէ հուգուգ վէ սաիրէնին ալաճաղըլէրին մա-
սասընէ րէտտ օլունմասը, սանիյէն՝ իլամ իլէ մըգտարի
թախսիս գըլընաճագ կիւզէշթէ վէ զիյանըն էօտէմէսի
խուսուսլէրի՝ թիճարէթիսանէ թարաֆընտէն թախսիս
վէ հիւքմ օլունուր:

Իսի եիւլ քոգսան եէպինձի Տապպէ: Իֆլաս մուա-
մէլաթընըն իտարէսինտէ՝ զուլմ վէ թաատտի իլէ միւթ-
թէհիւմ օլաճագ հէր պիր վէքիլին թէտիպի՝ իքի այտէն
ազ վէ իքի սէնէտէն զիյատէ օլմամագ իւզրէ հապս-
տէն իպարէթ օլուպ, զարար կէօրէն քիմմանէլէրէ-
րէտտ օլունաճագ էմվալ վէ թազմինաթըն բուպընը
թէճալուգ իթմէմէք, վէ նիհայէթ 100 զուսուշտէն
ազ օլմամագ իւզրէ ճէրիմէ իթասընտէն իպարէթ տիր:

Իսի եիւլ քոգսան պէլինձի Տապպէ: Իֆլաս մաս-

լահամբընըն միւզաքէրաթընտէ րէյիսի սէօյլէմէկէ սա-
լահիյէթի օլան ալաճագլու՝ միւֆլիսին հագգընտէ վա-
զը օլաճագ րէյիսէ միւքեաֆաթ օլմագ իւզըն՝ քէն-
տու մէնֆաաթի մախսուսէսի իչիւն՝ կէրէք միւֆլիս վէ
կէրէք սաիր քիմէսնէլէր իլէ ահտ վէ շարթ իթմիշ ,
վէ եախօտ միւֆլիսին մէվճուտ ագճէսինտէն ալընմագ
իւզըն՝ քէնտուսինէ պիր ֆաիտէ հուսուլինի մուճիւպ
մուզալէլէի մախսուսէսին ագտ վէ րապթընէ միւպա-
տէրէթ իյլէմիշ օլտըղը թագտիրտէ , միւտտէթի պիր
սէնէտէն զիյատէ օլմամագ իւզըն՝ հապս օլունուր .
էկէրչի զէքր օլան ալաճագլու իֆլասըն վէքիլլէրի զիւմ-
րէսինտէն խսէ՝ հապս միւտտէթինին իքի սէնէյէ գա-
տար ուզանմասը իճապընտէն տիր:

Իսի եիւլ փօփսն փօփուլընճը հապսէ: Օ իքր օլան
մատտէնին մանթուգինճէ՝ պիր վէճիլէ ագտ օլունան
հիյէլու մուզալէլաթ՝ կէրէք միւֆլիս վէ կէրէք սա-
իրլէրի հագգընտէ պօզուլարագ , պիր վարըտը պիր եօ-
ղտը հիքմիտէ օլաճագընտէն պաշգա՝ պու սուրէթլէ
ալընմը օլան ագճէ վէ էշեա պէհասը հէր քիմէ րաճի
խսէ , կէրի ալընմագ լազըմ տըր:

Իւլ եիւլ իւնճի- հապսէ: Օ իքր օլունան մուզա-
վէլաթըն պօզուլմասը լազըմ կէլտիքտէ՝ մութլագա
թիճարէթխանէ թարաֆընտէն ֆասլ վէ լույթ օլուն-
մասը իճապընտէն տիր:

Իւլ եիւլ պիլիսի հապսէ: Միւֆլիսին հիյէսինտէ
ղայրիլէր թարաֆընտէն վուզուպուլան թէօհմէթլէր
իլէ հիյէլու իֆլաս վէ թագսիրաթը իֆլաս խուսուս-
լէրինէ տաիր օլան պիլճիւմլէ պապլէրին շամիլ օլտըղը
մատտէլէրին մէֆհուսինճէ՝ պիր քիմէսնէսին ալէյհին-
տէ հիւքմի հալի սատըր օլան գարաբնամէ վէ իլամլէ-

րին սուրէթլէրի պէր մուճիպի ուսուլ նէշը վէ իլան
իլէ մասարիֆի իլան տախի ալէյհինէ հիւքմ օլուն-
մուշ քիմէսնէյէ չէքտիրիլուր:

ՏԵՕՐՏԻՒՆՃԻՒ ՊԱՊ

ԹԱԳՍԻՐԱԹԼԸ ՎԷ ՀԻՅԼԷԼՈՒ ԻՖԼԱՍ ԶՈՒՀՈՒՐԻՆՏԷ ԷՄՎԱԼ
ՎԷ ԷՄԼԱՔԸՆ ԻՏԱՐԷՍԻ ՊԷՑԱՆԸՆՏԷ ՏԻՐ

Իւլ եիւլ իսիսի հապսէ: Թագսիրաթը վէ հիյ-
լէլու իֆլաս տալասը իչիւն պիր քիմէսնէ ալէյհինէ
հիւքմ վէ իլամ օլունտըղը թագտիրտէ , 296 մատտէտէ
թասրիհ գըլընան տալալէրտէն սայըմայան տալալէր
թէֆրիդ պիրլէ , հէման էմվալ վէ էմվաքէ տաիր վէ
իֆլասըն թէսվիյէսինէ միւթէտաիր պիլճիւմլէ թէն-
պիհաթ իճրա գըլընարագ , սաիր մահքէմէլէրէ հալա-
լէսի ճաիզ տէկիլ տիր:

Իւլ եիւլ իւնճի- հապսէ: Միւֆլիսին հիյէ-
սինէ տաիր օլան վուզուաթըն թէճէսսիւս վէ թահ-
զիզի իճապ իյլէտիկի հալտէ , իֆլաս վէքիլլէրի քէն-
տուլէրինտէն թալապ օլունաճագ սէնէտաթ վէ էվրագ
իլէ թահգիդաթի լազըմլէրինի՝ ճանիպի նազարէթի
թիճարէթէ թագտիմ վէ իֆատէյէ մէճպուր տըրլէր:

Իւլ եիւլ փեօրփիւնճի- հապսէ: Պէրվէճի մու-
հարէր իֆլաս վէքիլլէրի թարաֆընտէն ճանիպի նա-
զարէթի թիճարէթէ թագտիմ վէ իթա օլունաճագ
սէնէտաթ վէ էվրագըն՝ իճրայի թէճէսսիւս վէ թահ-
զիզաթը էսնասընտէ , վէքիլլէր՝ իգթիզա իյլէտիկի
հալտէ , թիճարէթխանէ մուզայէիտինին մարիֆէթի
իլէ էվրագի մէգբիւլէյի կեօրիւպ օգումաղա , վէ իճա-
պը թագտիրլնտէ՝ լէսմի վէ մուսատտիգ վէ զայթի

րէսմի սուրէթլէրինի օլ մուգայեիտ թարափընտէն ալ-
մաղա մեզուն տրրէր. վէ պունլէրտէն մութլագա թէվ-
գիֆ վէ հըֆզ օլունմասը թէնպիհ օլունմամը օրան
էվրագ վէ սէնէտաթ՝ գարարնամէ վէ եախօտ իլամըն
խտարլնտէն սօնրա վէքիլլէրէ թէսլիմ օլունուպ, վէքիլ-
լէր թարափընտէն տախի ախզ օլունտրղընը միւշիւ
(ծանուցանող) սէնէտի լազըմ իթա գըլընուր (1):

ԻԻԶԻԻՆՃԻԻ ՖԱՍԸԼ

ՄԻԻՖԼԻՄԻՆ ԻԱՏԵԻ ԻԹԻՊԱՐԸ ՊԵՅԱՆԸՆՏԵ ՏԻՐ

Ի-չ եի-չ պէշինճի Ֆապիէ: Սիւֆլիս օլան քի-
մէսնէ՝ տէյնի օլան պիլճիլմէ մէպալիղի սերմայէ վէ
կիւզէշթէ վէ մասարիֆի իլէ պէրապէր թէմամէն վէ
քեամիլէն էտա իլէտիքտէն սօնրա՝ էվիլլէր իթիպա-
լընը գազանա պիլըր. ֆագաթ օլ միւֆլիս իֆլասը
վուգուպուլմուշ պիլ շիլքէթին շէրլէր իսէ, օլ շիլքէ-
թին պօրճը սերմայէ վէ կիւզէշթէ վէ մասարիֆի իլէ
պէրապէր թէմամէն էտա օլունտրղընը իսպաթ իլէմէ-
տիքճէ, քէնտուսինէ պաշգաճա գօնգօրտաթօ սէնէտի
վիլլիլմիշ օլտա տախի՝ էվիլլէր իթիպարընը գազանմա-
ղա նախ օլամագ:

Ի-չ եի-չ ալլէնճը Ֆապիէ: Իվիլլէր իթիպարէ
նախ օլմագ իսթիտարնէ թէշէպալիս իտէն հէր պիլը
միւֆլիս պիլը գըլթայ արզըհալ եազըպ, ալաճագլուլլէրին
իպրա թէգքէրէլլէրին վէ թաստիգի հալ իտէճէկ սախի

(1) Չիրա. օլ էվրագըն պազընտէ սախթէքէարըզ վէ սախի պու-
միսիլու շէյնի անկաշըլուպ վէ սապիթ օլուր իսէ, իճապը իճրա իթմէք
իլլէն՝ հըֆզ օլունմասը մուգթէպալի մասլահաթտէն տիլ:

սէնէտաթ օլ արզըհալ իլէ պէրապէր ճանիպի նաղա-
րէթի թիճարէթէ թագաթիմ իթմէք լազըմէտէն տիր:

Ի-չ եի-չ եէպինճի Ֆապիէ: Օլըր օլունան արզը-
հալ վէ էվրագի սախի թարափի նաղարէթի թիճա-
րէթտէն մէմուրլէրինէ հապալէ օլունարագ, սուրէթի
իսթիտա մէմուրլէրի մարիֆէթի իլէ պիլը գըլթայ վէ-
րագայէ իխրաճ իլէ, իսթիտա իտէն քիմէսնէնին սաքին
օլտրղը մէմէքէթին՝ վէ էկէրէի սահիպի իսթիտա իֆ-
լասը զուհուրլնտէն սօնրա թէպալիլի մէսքէն իթմիշ
իսէ, իֆլասը զուհուր իտէն մէմէքէթին թիճարէթ
վէքիլլէրինէ իրսալ օլունարագ, միւնտէրիճ օլտրղը քէյ-
ֆիյէթլէրին թահգիլի՝ անլէրին մարիֆէթի իլէ իճրա
օլունմագ, վէ տէրի սաատէթտէ իսէ՝ թիճարէթիսանէ
մարիֆէթի իլէ սուրէթի թահգիլիլնէ պագըլմագ լա-
զըմէտէն տիր:

Ի-չ եի-չ սէսիլլինճի Ֆապիէ: Պէր մինվալի մու-
հարրէր վուգուպուլլան իսթիտանըն պիլը գըլթայ սու-
րէթի իխրաճ իլէ՝ թիճարէթիսանէ գափուսընէ վէ սախի
իճապ իտէն մահալլէրէ վէ պէրօս թապիլը օլունուր
գամպիյօ ախզուլթասընէ մախսուս օլան եէրլէրէ թա-
լիգ իլէ (կախէլով), իպգա օլունարագ, վէ զագէթա
էվրագընէ տախի տէրճ գըլընարագ իլան օլունուր:

Ի-չ եի-չ պօգուլլինճը Ֆապիէ: Պէրվէճի մէշրուհ
ալաճաղընըն սերմայէսի վէ կիւզէշթէ վէ մասարիֆինի
թէմամէն ալմամը օլանլէրին վէ կէրէք միւֆլիս իլէ
սախի իլէքլէրի պուլլունանլէրին հէր պիլը սէնէտաթի
մուգթագիյէսի իլէ պէրապէր՝ թիճարէթիսանէյէ ար-
զըհալ թագաթիմ իլէ, միւֆլիսին իատէի իթիպարը
(վարկուլմը վէրանորոգէլ) խուսուսընէ մուխալէֆէթ
իտէ պիլուր. անճագ մուխալէֆէթ իտտիասընտէ օլան-

լէրին՝ միւֆլիսին իստէի իթիպարը խտտիստնէ տաիր
օլան միւզաքէրէտէ պուլունմասը ճախզ տէկիլ տիր:

Իւչ եիւլ օն օնունճը Տապպէ: Պէրվէճճի պալեա թայ-
ին գրընան իքի այ մէօհլէթին թէքմիլի ադիպինտէ ,
միւֆլիսին իֆլասը վուգուպուլան մահալ ասիթանէտէ
խէ՝ թիճարէթիսանէ թարաֆընտէն , վէ տաշրա մա-
հալէրտէ օլորըր սուրէթտէ , զիքրի սէպէգաթ իյլէ-
տիկի վէճճի տաշրա մահալէրտէ պուլունան թիճա-
րէթ վէքիլէրի ճանիպինտէն՝ միւֆլիսին իսթիտասընէ
տաիր տէսթրէս օլունաճագ թահգիգաթ վէ կէրէք
մէրգումըն իսթիտասընէ մուսալէֆէթ վէ իթիրազ
քէյֆիյէթի պաշգա պաշգա թագրիլէր իլէ՝ ճանիպի
թիճարէթի նազարէթէ ինհա վէ իզպար , վէ օլպապտէ
րէյլէրի տախի իլավէ վէ թիգքէար օլունուր:

Իւչ եիւլ օն պիլինճի Տապպէ: Պէրվէճճի պալեա՝
միւֆլիսին իստէի իթիպարինէ տաիր օլան իսթիտասը
գապիլի իսաֆ (արժան համարիլ) օլուպ օլմատորը ճա-
նիպի նազարէթի թիճարէթտէն պա իլամ հիւքմ օլու-
նուր . էկէրչի գապիլի իսաֆ օլմատորը հիւքմ օլունուր
խէ , պիր սէնէ միւտտէթ միւրուր իթմէտիքճէ՝ միւֆ-
լիս թէքրար իստէի իթիպար իսթիտասընէ թէշէպ-
պիւս իտէմէզ:

Իւչ եիւլ օն իսինճի Տապպէ: Սիւֆլիսին իստէի
իթիպարընը հալի եազըլաճագ իլամ՝ միւֆլիսին իֆ-
լասը զուհուր իտէն մահալ ասիթանէտէ իսէ , թիճա-
րէթիսանէ մէմուրլէրի , վէ տաշրա մահալէրտէ իսէ՝
օրալէրտէ պուլունան թիճարէթ վէքիլէրի ճանիպինէ
թէսլմ վէ թէսէիր (խրկել) օլունարագ , մարիֆէթի
իլէ լազըմ կէլէնլէր հուզուրընտէ ալէնէն (բարձր
ճայնիւ) օգունորգտէն սօնրա , իճապ իտէն մահալէրէ

սէպթ վէ գայտ իթտիրիլուր:

Իւչ եիւլ օն իւչիւնճի Տապպէ: Նիյլէլու իֆլաս
վէ խըրսըղըզ վէ տօլանտըրճըղզ վէ եէտի էմանէթէ-
րինէ թէվզի օլունան էշէայէ թաատտի վէ խըյանէթ
վէ եախօտ սահիհէն միւթէսարիֆ օլմատըզլէրի էմ-
վալի սաթմագ թէօհմէթլէրի իլէ միւթթէհիմ օլտըզ-
լէրի հիւքմ վէ իլամ օլունմուշ օլան քիմէսնէլէրին՝ վէ
կէրէք էօհտէի իտարէլէրինէ իհալէ օլունմուշ օլան
էշէանըն հիսապընը իթա վէ զիմմէթլէրինի իպրա վէ
իսգաթ իթտիրմէմիշ օլան վասիլէր վէ միւտիրլէր վէ
ալէլ ըթլագ հիսապ վիլմէկէ մէճպուր մալ մէմուրլէ-
րինին՝ սապըզը կիպի իստէի իթիպարլէրի խոսուսընը
թահսիլէ սալահիյէթլէրի եօգ տըր: Պու ճիւմլէ իլէ
թագսիրաթլը միւֆլիս հագգընտէ՝ հիւքմ օլունմուշ
օլան թէտիպ վէ թէրպիլի իճրա օլունտըգտէն սօնրա՝
իստէի իթիպարէ նաիլ օլա պիլուր:

Իւչ եիւլ օն պէօրպիւնճի Տապպէ: Իստէի իթիպա-
րէ նաիլ վէ տէսթրէս օլամայան հէր պիր միւֆլիսին՝
գամպիյօ ախզուլիթասընէ մախսուս օլան պէրօս թա-
պիր օլունուր մահալէ կիլմէսի վէ գամպիյօ ախզուլի-
թասընէ պաշլամասը ճախզ տէկիլ տիր:

Իւչ եիւլ օն պէշլինճի Տապպէ: Սիւֆլիս օլտըրը
հալտէ էօլմիւշ օլան քիմէսնէնին՝ էօլտիւքտէն սօնրա
վարիսլէրի թարաֆընտէն թէքմիլի ըրզ (պատիւ) վէ
իստէի իթիպարը ճախզ տիր:

Պասամխանէի ամիրէտէ սթամիա օլունանտան՝ էրմէնի
իւլ իպարէ թէրճիւմէ օլունարագ՝ Արապօլունուրն պասամա-
խանէսինտէ ըսթամիա օլունմուշ տըր:

Kap

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0623303

